

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym.
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odosłanie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURIER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY DRUGI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz,
garmontowy albo jego miejsce,
pierwszy raz 25 kop. każdy na-
stępny raz kop. 20.
Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz, ogłosze-
nie minimum 20 kop.
Nadesłane za jeden wiersz
garmontowy rs. 1.
Ogłoszenia do *Kurjera* przy-
jmuje także Biuro Rajchmana i
Freudlera, ulica Senatorska.

— Jutro, o godzinie 9½ zrana, w kościele św. Trójcy (po-trzyniarskim), odprawiona będzie przed ołtarzem Pa-
na Jezusa Nazareńskiego uroczysta wotywa ku uczczeniu
męki Pana Jezusa. Po ukończeniu jej, pobożnym poda-
wany będzie relikwiarz z drzewem Krzyża św. do ucało-
wania.

— W kaplicy Pana Jezusa w kościele archikatedralnym
św. Jana jutro, o godzinie 8-ej zrana, odprawiona będzie
solenna wotywa.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-ej zrana, w kapli-
cy Matki Bożkiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha
(po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci uroczysta
wotywa.

— W kościele św. Jacka (po-dominikańskim) pojutrze,
o godzinie 9-ej zrana, odprawiona zostanie przed ołtarzem
Matki Bożkiej Różańcowej uroczysta wotywa na intencję
braci i sióstr bractwa Różańca św.

— Pojutrze, o g. 9½ zrana, w kaplicy Niepokalanego
Poczęcia N. Panny Marii w kościele archikatedralnym św.
Jana, odprawiona będzie solenna wotywa na intencję człon-
ków Archikonfraternji literackiej.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Nareszcie zmora, dławiąca od kilku tygodni Niem-
cy, usunęła się z piersi, które tłoczyła pamfletem re-
ktora Ahlwardta, obwiniającego fabrykę spółki ko-
mandytowej pod firmą Loewego o dostarczenie armji
niemieckiej 425,000 sztuk lichej karabinów. Od
kilku tygodni wszystkie sfery myślącego społeczeń-
stwa w Niemczech głęboko czuły się zaniepokojone-
mi, zwłaszcza, iż broszurę Ahlwardta w jaknajkrzy-
kliwszy i najnatarczywszy sposób rozrzucono bezkar-
nie po ulicach Berlina, a żadna z władz wojskowych
nie pośpieszyła aż do tej chwili z wyjaśnieniem i u-
spokojeniem.

Produkcja broni stoi tak wysoko w Niemczech,
taką cieszy się reputacją w całym świecie, iż zarzuty

Ahlwardta, gdyby polegały na prawdzie, byłyby kłę-
ską publiczną. Drugi wzgląd jeszcze ważniejszy: da-
ną była podstawa żywiłom nienawistnym dla Nie-
miec do tej przyjemnej świadomości, że armja nie-
miecka zaopatrzona jest w partackie karabiny.

W poniedziałek zdecydował się *Reichsanzeiger*
w urzędowym komunikacie oświadczyć, że de-
nuncjacje Ahlwardta polegają na fałszywych przy-
puszczeniach i nieznajomości technicznych faktów:
najważniejsze części składowe karabinów, dostarczo-
nych przez fabrykę Loewego, to jest lufy, są wyro-
bem królewskiej fabryki broni w Szpandawie, reszta
zaś dorabiana była w warsztatach inkryminowanej
fabryki pod nieprzerwaną kontrolą fachowych orga-
nów wojskowych; karabiny, należycie ostrzelane
przed oddaniem ich do użytku armji, są od półtora
roku w rękach żołnierzy i nie zdradziły dotąd żadnych
znamion złej produkcji. Zarazem komunikuje *Reichs-*
anzeiger, że przeciw osobom wojskowym, które bro-
szura Ahlwardta oskarża o łapówki, wytoczono śledz-
two dyscyplinarne, celem otwarcia im pola do uspra-
wiedliwienia się, a oprócz tego uwiadomiono o wszyst-
kiem prokuratorję państwa.

Komunikat *Reichsanzeigera* był manną z nieba dla
Niemiec; umożliwił on także firmie fabrycznej wy-
stąpienie do sądu ze skargą o uwłaczające dys-
kredytowanie fabryki. Nie wiemy, czy rektor Ahl-
wardt posiada majątek; jeżeli tak, to kto wie, czy
nie największą jego częścią zagarnie p. Loewe i sp.,
jako słuszną indemnizację za szkody, które ponieść
mogła i ponieść z pewnością jego firma handlowa.
Swoją drogą Ahlwardt nie wyrzekł zapewne swego
ostatniego słowa; niewątpliwie przedstawi on sądo-
wi dokumenty i świadków, trudno przypuścić, aby
oskarżenia swoje zacerpnął wprost z powietrza; być
może, że miał liche informacje a przyjmował je
w dobrej wierze.

Organ postępowy, a więc opozycyjny w Belgra-
dzie, *Videla*, zamieszczał przed kilkoma dniami list by-

łego burmistrza stolicy serbskiej, Żywka Karabiberow-
wicza, do królowej Natalji wystosowany w styczniu
1891-go r., a użyty w książce świeżo pod patronatem
jej wydanej: „Sześć ostatnich lat historii serbskiej”,
jako dokument poświadczający, że w r. 1885-ym,
po klęsce śliwnickiej, dzisiejsi rejenci państwa, Risti-
cicz i Belimarkowicz, gotowi byli do samowolnego
obalenia tronu Milana.

Karabiberowicz był owym mężem zaufania, którego
królowa Natalja posłała wówczas do jen. Belimarko-
wicza z następującą relacją: Król, bawiący w obo-
zie, zawiadzał ją, aby wraz z synem przybyła do nie-
go; widocznie pragnie wraz z nim opuścić Serbję;
ponieważ ona chce uratować tron dla syna, nie poje-
dzie i błaga Belimarkowicza, aby otoczył ją swoją
opieką. Belimarkowicz zgodził się na to, a w domu
jego zastał poufny królowej formalną naradę libe-
ralnych mężów stanu: Risticza, Radywoja Mihojko-
wicza i Alimpie Wasyljewicza, którzy pochwalali
krok królowej. Awakumowicz miał zawiadzić Mila-
nowi uwiadomienie, że w Belgradzie obwołano jego
małoletniego syna królem serbskim, a żonę rejen-
tką. Z tem wszystkiem powrócił Karabiberowicz do
Natalji, ale kobieta, jak zawsze kapryśna i zmienna,
zdażyła tymczasem inaczej się zdecydować i oświad-
czyła wysłannikowi, że z całym planem poczekać
trzeba do lepszych czasów.

List ów Karabiberowicza, napisany d. 14-go sty-
cznia 1891-go r. na wyraźne żądanie mieszkającej po-
dówczas w Belgradzie ekskrólowej, napsuł wiele
krwi obu rejentom, których lojalność wobec prawo-
witego monarchy, walczącego w obozie za kraj, acz
nieszczęśliwie, w dwuznacznym nieco ukazała się te-
raz świetle. P. Risticz traktował Natalję podczas
jej pobytu w Belgradzie w sposób niewątpliwie bru-
talny, pisał do niej listy, technące najgłębszą pogar-
dą, Natalja odpłaciła mu teraz pięknem za nadobne.

Pan Delyanis powrócił do Aten ze swej agitacyj-
nej wycieczki wyborezej do Peloponezu. Przyjęto

Z TEATRU.

Sztuka oryginalna, wypełniająca całe przedsta-
wienie, jest u nas rzadkiem zjawiskiem, a jako pier-
wociny w tece nowego autora, a ponoć i młodego
wiekiem, stanowi już wypadek wyjątkowy, od lat
wielu niewidziany na naszej scenie.

„Bankruci” p. Konara, zatytułowany *sztuką* przez
autora, a więc czemś pośredniem między komedią
i dramatem, według terminologii przez Dumasa syna
przyjętej, są podobno utworem, przerobionym z po-
wieści, a podobno nawet mają jakąś legendę treści,
z prawdziwych wypadków zaczerpniętej. Ani jedno,
ani drugie nie publiczności i krytyka obchodzić nie
powinno.

My tylko wiemy to, co nam scena przynosi, pa-
trzymy na to, co aktor robi, słuchamy tego, co mówi;
a żądamy zaczerpnięte: akcja, charakter, to nam naj-
zupełniej obojętne. Trzeba tylko, żeby były pełne,
rozumiały się jasno, bo wyjaśnić i dopełnić nie
pójdziemy szukać w książce powieściowej. Autor
powinien nam dać wszystko na scenie.

Z tem z góry postanowieniem zastrzeżeniem, przystę-
pując do rozbioru pierwszej pracy scenicznego p. Ko-
nara, uprzedzić też muszę czytelników, że nie mam
wcale zamiaru ciągnąć pod pręgierz, ewentualnie, ani
kołem druzgotać autora za to, że się poważył popełnić
tak straszna zbrodnia, jaką w oczach niektórych re-
cenzentów naszych jest napisanie sztuki oryginalnej.
Stoję z zasady i usposobienia na wprost przeciwnem
stanowisku; nie zamykam oczu na wady, ale szukam
przedewszystkiem przymiotów utworu.

Błędy wykazać potrzeba, bo to obowiązek nie tylko
względem publiczności, ale i poczynającego autora,
który widząc, że się nad nim nie pastwie, nie zne-
cam się nad nim licho wie po co i na co, jak nad
zbrodniarzem, życzliwe a szczerze rady i uwagi przy-

jąć może, rozważyć je i przy dalszych pracach u-
względnić. Chwalca bezwzględny, zwykle poplec-
nik koteryjny, jest także szkodliwy. Naprzód nie
wierzy mu publiczność, więc i poparcie jego niewiele
warte; pęknięta w pół drogi sznury, któremi chciał
wzniesić na parnas sfabrykowaną przez siebie wiel-
kość, gliniany kolos rozbija się w kawałki, zbyt kró-
tko w nimbie sławy pobujawszy nad ziemią. Tem
gorzej dla niego, że zawierzył ręką słabym lub
niepewnym.

Życzliwie zatem, ale jednak szczerze, otwarcie,
a przedewszystkiem sumiennie rozpatrzmy się w u-
tworze p. Konara.

Za najlepszą młodemu autorowi poczytuję w „Ban-
krutach” jego intencję. Miał zamiar przedstawić o-
plakane skutki nieopatrzności życia naszej intelligen-
cji miejskiej. Wszyscy bezwzględnie żyjemy nad
stan; to go uderzyło, zabolalo, chciał wskazać przy-
czyny i skutki tej choroby marnotrawstwa grosza,
nieogładania się na jutro, życia z dnia na dzień, bez
zabezpieczonej przyszłości z teraźniejszością, na
chwijnym a często błotnistym gruncie opartą.

Taką była intencja, taki zamiar p. Konara w „Ban-
krutach”, przynajmniej mnie się tak zdaje.

Do tej myśli przewodniej bajkę, to jest treść, do-
brać nietrudno. Niewyszukana też ona, przynajmniej
w motywach głównych, w „Bankrutach”.

Przemysłowiec, właściciel fabryki żelaznej, Boży-
kowski (p. Rapacki), miał widocznie świetne lata do-
robku, gdy z niczego dobił się do posiadania wła-
snych zakładów fabrycznych, utrzymując dom na
magnacką stopę. Nie oszczędzał jednak i nie ze-
brał zasobów na czarną godzinę, bo jego żona, Sy-
donja (p. Niewiarowska), kobieta lekkomyślna, nie
kochająca ani męża, ani dzieci, umiała zmarnować
największe dochody męża.

Bożykowski, już w scenie rozpoczynającej sztukę,
jest zrujnowany doszczętnie, kredyt go zawodzi, a
wyroby swojej fabryki sprzedaje ze stratą, byle kry-

zys przetrzymać i odbić się na lepszych czasach, gdy
te dla przemysłu nadejdą.

Zwierzając się ze swoich kłopotów bardzo bogatemu
koledze, fabrykantowi i pewno życzliwemu z lat da-
wnych, Faberowi (p. Ostrowski), choć dziwnie tro-
chę ta spowiedź wygląda, gdy handlujący w ogóle,
o ile wiem z praktyki życiowej, nie mają zwyczaju ro-
bić sobie podobnych zwierzeń, a przeciwnie krytyczny
stan finansowy ukrywają przed kolegami starannie.

Jest to drobiazg, więc mniejsza o niego, tem wię-
cej, że rozmowa między Bożykowskim i Faberem po-
trzebna jest autorowi do ekspozycji; przytem Boży-
kowski uskarża się na marnotrawstwo żony, złe, bo
niepraktycznie wychowane dzieci, a siebie obwinia,
według mnie, najzasłużej, o brak energii i bezsil-
ność wobec wymagań żony, dwóch córek i syna. Ma
przytem nadzieję, że się jeszcze podźwignie, że jak-
ikolwiek pomyśl, którego bliżej nie określa, poratuje go a
nawet wzbogaci, i opowiada Faberowi przytem o ja-
kiejs chorobie, zdaje się, że astmie, której atak za-
raz go też napada.

Przeszłość już wiemy, a epilogiem jej jest śmierć
Bożykowskiego, dramatycznie kończąca akt I-szy.

Człowiek był słaby, ale uczciwy, pracowity, ko-
chający swą żonę nie po mężku, nie umiejący być
skutkiem tego ani rozumnym mężem, ani dobrym oj-
cem rodziny, głową domu.

Nie widzimy go w akcji, ale to, co mówi, wystar-
cza, żeby go scharakteryzować, a że jest to postać do-
brze znana i bardzo pospolita w naszym świecie mie-
szkańskim, więc go sobie dopelniamy łatwo własną
obserwacją i wspomnieniami, jeżeli go autor niedo-
kładnie uwydatnił.

Żona, główna winowajczyni, powód wszystkich
nieszcześć rodziny, jest w pierwszym akcie tylko lek-
komyślną, marnotrawną i niepraktyczną kobietą,
w dalszych okazuje się w dodatku egoistką, bez ser-
ca, nie kochającą własnych dzieci, żalującą w stra-
conym mężu tylko dobrobytu.

go hałaśliwymi owacjami, w których czyszciele ulicni butów (*lustros*) bohaterską odegrali rolę. Mimo to tak wybrednego poparcia, nie ma nadziei, aby w przyszłości izbie zdołał uzyskać większość. Czując to, zadowolnił się postawieniem wszystkiego 80 kandydatur, gdy Trikupis postawił ich 130. Bitwa wyborcza rozstrzygnie się pomiędzy temi dwoma stronnictwami; tak zwana „trzecia partja”, stronnictwo, z którego ona wyszedł dzisiejszy przejściowy gabinet Konstantopulos, nie ma żadnych widoków i żadnych ambicji. Nie stara się nawet o wygraną.

Br. Z.

Z sali odczytów.

„O halucynacjach.”

Wczorajszy swój odczyt p. J. K. Potocki poświęcił wykładnie telepatji oraz krytyce związanych z nią teoryj i hipotez.

Badania nad objawami telepatji są rzeczą bardzo nową i datują się zaledwie od lat 10-ciu. Sprawa ta zainteresowała się przedewszystkiem w Anglii i we Francji, gdzie miejscowe towarzystwa psychologiczne powierzyły zgromadzenie odpowiedniego materiału gronu uczonych. Rezultatem tego było pojawienie się dzieła pp. Gurney, Myers i Podmore w języku angielskim p. t. *The phantasms of living* (Widma osób żyjących) oraz streszczenie jego w oddzielnej książce francuskiej, napisanej przez sekretarza paryskiego Towarzystwa psychologii fizjologicznej p. Marsiller. Przedewszystkiem celem tych badań było stwierdzenie faktu, czy wogóle można uznać istnienie zjawisk telepatycznych. Metody użyto tutaj statystycznej, która na nieszczęście, nie może być uważana za najlepszą. Zgromadzone znaczna ilość faktów i na zasadzie rachunku prawdopodobieństwa wyciągnięto wniosek, iż opisywane zjawiska nie są samodzielnymi halucynacjami, i że nie wypadkowo zbiegają się z pewnemi zdarzeniami, lecz, że są istotnie objawami telepatji.

Chwiejnymi wielce i mało wyjaśnionymi, jak wszelkie zresztą początkowanie, są dzisiaj teorie o telepatji. Przypomnijmy sobie, czem są właściwie te zjawiska. Telepatją nazywamy przenoszenie uczuć, myśli, wyobrażeń z jednego ośrodka mózgowego do innego na odległość. Jeżeli wyobrażenie jest dość silne, aby się uzewnętrznić w formie obrazu przedmiotu rzeczywistego—wówczas mieć będziemy halucynację telepatyczną. Ktoś np. umiera, obraz zaś jego i okoliczności, towarzyszące zgonowi, występują w formie halucynacji u osoby odległej np. syna, córki, brata, ojca osoby umierającej. Jest to halucynacja telepatyczna.

Czy w ogóle możliwym jest, że tak powiemy, „przesyłanie” myśli lub wyobrażeń na odległość? Doświadczenia z osobami, znajdującymi się w śnie hy-

pnocznym, fakt ten poniekąd stwierdza. Wprawdzie zjawiska sugestji myślowej na odległość nie zawsze występowały dość jasno, mimo to zasługują one na uwagę. Jeżeli jednak tak jest, to jednocześnie staje się prawdopodobnem, iż możliwemi są i halucynacje telepatyczne. Aby zaś wyjaśnić te zjawiska, postawiono następującą śmiałą hipotezę. Przypuśćmy, iż stany duchowe są pewnym stanem ruchu, którego istoty nie znamy. Ruch ten oczywiście przenosić się może, jeżeli zatem napotka ośrodki mózgowe, podatne do działania (w stanie sennym lub pośonnym, kiedy mózg staje się czulszym z braku innych wrażeń), a nadto pokrewne stacji wysyłającej (pokrewieństwo psychiczne lub nawet fizyczne), wówczas wywołuje ruch taki sam i może stać się źródłem halucynacji.

Krytyce powyższej hipotezy prelegent poświęcił znaczną część swego odczytu.

Teoria telepatji jest właściwie konglomeratem aż kilku hipotez i niejednokrotnie modyfikowana być musi, skoro chodzi o wyjaśnienie danego faktu. Pochodzi to czasami i ztąd, że, jak to zaznaczył prelegent, zwolennicy telepatji chętnie wliczają do tej dziedziny zjawiska, które na innej drodze łatwiej wyjaśnić się dają.

Zarzuty, jakie powstają w umyśle krytycznym przeciw teorii telepatji, są zarówno natury fizycznej, jak i psychologicznej. Z pierwszemi łatwo dają sobie radę zwolennicy telepatji, bo też i zarzuty nie są zbyt trudne do zbitcia. Nieprzenikliwości czaszki dla drgań eteru nie zarzuci chyba nikt choćby elementarnie obeznany z fizyką, jak również i tego, że drgania te nie we wszystkich mózgach oddźwięk znaleźć muszą, boć akustyka daje przykłady takiego harmonizowania się ruchu. Zresztą i zarzut o sposobie dochodzenia się domniemyanych fal telepatycznych nie może być traktowany serio wobec faktu, że o istocie ruchu „myślowego”, czy „mózgowego” nie dotąd nie wiemy. Natomiast cięższym jest szkopuł psychologiczny. Objasnić to łatwiej na przykładzie.

Teoria telepatji jest właściwie konglomeratem aż kilku hipotez. Przyjmuje ona ruch „myślowy”, wprowadza prawdopodobne pośrednictwo eteru i uwzględnia pokrewieństwo psychiczne ośrodków mózgowych. Według prelegenta, mogłyby się ostać jeszcze, gdyby u celu swego teoria powyższa nie natrafiała na szkopuł. Objasnić to najłatwiej na przykładzie. W zjawiskach telepatycznych dzieje się zwykle tak: A myśli o B, B zaś spostrzega A. Jest to uderzająca sprzeczność. Jeżeli bowiem stan myślowy przenosi się od A do B, wówczas B powinien w czasie halucynacji powtórzyć proces myślowy A i zobaczyć obraz siebie samego. Aby usunąć tę sprzeczność, należałoby przypuścić, iż właściwie stacją wysyłającą nie jest A, lecz osoby otaczające, które wskutek szczególnych okoliczności (zgon, wypadek) koncentrują na niem swoją uwagę. To objaśnienie

nie da się jednak zastosować do wypadków, kiedy osoba, stanowiąca przedmiot halucynacji, jest zupełnie samotna.

Jednem słowem kwestja telepatji pozostaje, na dziś przynajmniej, nadal zawila i nierozjaśniona, pomimo znacznego w ostatnich czersach nagromadzonego materiału. Zdaniem prelegenta, wypadnie też prawdopodobnie zmienić metodę dociekań. W przyszłości nie tylko już statystyka decydować będzie, lecz dokładne, drobnostkowe zbadanie oddzielnych faktów. Jednocześnie przyjdą też z pewnością z pomocą badania o dziedzinie hypnozy, sugestji myślowej, a wreszcie zapoczątkowane doświadczenia z ekstjoryzacją uczuć.

Prelegentowi należy się słowo uznania za zapoznanie szerszej publiczności z temi nowemi usiłowaniami umysłu ludzkiego, w celach podboju tajemniczej dziedziny ducha. Zasługa to tem większa, iż wiedza w tym wypadku musi liczyć na współudział najliczniejszego grona pracowników, przynajmniej w notowaniu i dostarczaniu podobnych faktów. Dziękowano też prelegentowi hucznymi oklaskami.

—6—

Głosy publiczne.

W sprawie nowego oddziału szpitalnego.

Szanowny Redaktorze!

W nrze 122-gim *Kurjera warszawskiego*, w artykule p. t. „Potrzeba nowego oddziału szpitalnego”, znalazłem kilka błędnych szczegółów, które w imię prawdy czuję się w obowiązku niniejszem sprostować.

Autor twierdzi, że szpital dla dzieci starozakonnych, przy ulicy Ślizkiej, posiada tylko 12 łóżek dla dzieci z chorobami wewnętrznymi. Otóż tak niewielką ilość łóżek posiadał on po swem założeniu przed laty piętnastu, obecnie jednak rozporządza od lat kilku znacznie większą ilością, gdyż 40-tu, z których 13 przeznaczono dla chorych chirurgicznych, pozostałe zaś 27 dla chorych wewnętrznych, przeważnie zaś dla chorób zakaźnych, jak: tyfus, błonica, szkarlatyna etc.

W dalszym ciągu autor artykułu, dr. W., twierdzi, że do szpitala przyjmowane są dzieci od lat 3 i wyłączenie z Warszawy. Jako długoletni lekarz powyższej instytucji mogę stanowczo zapewnić d-ra W., że w ustawie szpitalnej najmniejszej o tem wzmianki niema i że przyjmujemy dzieci do lat 12-tu, z wyjątkiem jedynie niemowląt. Prawda, iż w myśl fundatora szpitala, pierwszeństwo mają dzieci rodem z Warszawy, lecz bez żadnych trudności przyjmowane są również i z prowincji, o ile liczba wolnych łóżek na to pozwala.

Dodać mogę jeszcze, że nader rzadko ta ilość łóżek, jaką rozporządzamy, okazuje się niedostateczną, ludność bowiem żydowska, jak wiadomo, niechętnie

Czy autor tego w niej szukał—nie wiem—ale nie zdaje mi się. W traktowaniu tej postaci widzę właśnie pierwszy brak znajomości sceny p. Konara.

Tak czarnego charakteru nie można traktować połowicznie, musi on się akcentować wyraźnie, bo inaczej wydaje się słuchaczowi, jakby pewne rysy zbyt ostre były kreślone bez rozwagi i wypadkiem tylko znalazły się w roli Sydonji.

Jest tam kilka takich zwrotów w drugim akcie, a i w czwartym obojętność na los dwóch córek robi z Bożykowskiej prawdziwie wyrodną matkę. Jest to już charakter wyjątkowy, a tak brzydki i wstrętny, że albo go trzeba zohydzić do ostatka, napiętnować i ukarać przykładnie, albo dać mu choć trochę uczuć ludzkich, więc ból i lzy po mężu i współczucie dla nieszczęść dzieci.

Dwie córki, Helena (p. Barszczewska) i podłotek Zosia (p. Trapszówna), wbrew twierdzeniu ojca, który mówi o tem, że się dla ich zbyt kownych wymagań zrujnował, są postaciami dodatniemi w sztuce.

Zosia kocha jakiegoś Franka Bratkowskiego (p. Prażmowski), o którym wiemy bardzo niewiele, choć dużo mówi o sobie, i jego przyjaciel Tomkiewicz (p. Szymanowski) o nim. Ma bardzo skromne dochody i bywa w większym i mniejszym światku w charakterze frotera w karnawale, a bawi damy w innych porach roku.

Jest to w gruncie poczciwy chłopiec, żeni się z Zosią, bierze na kark nawet p. Sydonję.

Ale jak on sobie z tem wszystkiem poradzi przy 600 rublach pensji rocznej, o tem autor w nierozważnej młodości nie myśli i popełnia nowy błąd w obec tendencji praktycznej, jaką utworowi swojemu zakreślił.

Co jeśli będzie ta młoda para, jeżeli się jeszcze powiększy. Mamę Sydonję chyba głodem samorzę, co będzie zresztą słuszną dla niej karą, ale i sami zginą, zaczynając pożycie małżeńskie z długami.

Helena już trochę pracuje na siebie za życia ojca, tłumaczy nowele, zarabia niemi tyle, że rzekła się pensji ojcowskiej, aby mu ulżyć w kłopotach.

Jest to umysł refleksyjny, usposobienie poważne, grunt szlachetny, na którym posiane ziarno bólu i rozczarowań wyradza poetyczną melancholię.

Dlaczego ta dziewczyna pokochała Zaborskiego (p. Kotarbiński), to już wytłumaczyć trudno.

Autor tak chciał, ale niczem swojej woli nie usprawiedliwił.

Zaborski jest to jakiś obywatel ziemski, który przyjechał do Warszawy bogato się ożenić, mówi o sobie (mówi z trudnością, czy też jąka się, według wyrażonej instrukcji autora), że ma charakter słaby i usposobienie chwiejne; w pierwszym akcie ucieka od Bożykowskich, dowiedziawszy się, że nie mają majątku, w drugim powraca, i już tylko w czwartym dowiadujemy się o nim, że żąda od Heleny, aby mu się sama narzucała, a więc szuka tylko pozorów zerwania, które mu też Helena ułatwia odesłaniem pierścienia.

Taki stosunek dwójga młodych ludzi mógł się przytrafić w życiu, jako wypadek i to w szczególnych okolicznościach, bo życie przedstawia wiele wypadków nieprawdopodobnych, ale scena nieprawdopodobieństw nie znosi. Tu trzeba wszystko wymotywiać, przygotować według pewnych praw logiki.

Dlaczegoby inteligentna, poetyczna i wyrobiona życiowo Helena miała się zakochać w Zaborskim? Powód trzeba wytłumaczyć, bo inaczej tę miłość poczytamy za nieusprawiedliwiony kaprys autora.

Zostaje nam ostatnia para: Jerzy Bożykowski i Klara Faberowa (p. Ładnowski i p. Łudowa), nosząca największy ciężar błędów i braku obmyślenia, niedostatków obserwacji życiowej i praktyki scenicznej, ale zarazem świadcząca, pomimo wad swoich, o talencie autora.

Jerzy zakochał się w Klarze, młodej mężatce, żonie starego męża, bogatego przemysłowca Fabera.

Czy się zakochał?

Niewiele mógłbym powiedzieć o tej najniekonsekwentniejszej postaci z „Bankrótów”.

Wietrznik, marnotrawca, donżuan, trochę artysta, Jerzy, po śmierci ojca, ukazuje się skończonym nie-

dolęga i do ostatecznej ruiny rodzinę całą doprowadza; balamuci Klarę, mówi coś o możliwym z nią małżeństwie, fałszuje weksel Fabera w okolicznościach tak nieprawdopodobnych, że to na żart dziecinny zakrawa; potem hamletyzuje, prawicę komunalną długie a nudne w końcu aktu czwartego, no i pali sobie w łeb na dobitkę, zostawiając w nas wrażenie jakiegoś potworka moralnego, z którego nie możemy sobie zdać sprawy: czego miał za wiele, a czego mu brakowało. Co znaczy to fałszowanie wekslu i ściąganie lichwiarza do domu Fabera! Wszakże to nonsens prosty cała ta akcja, w ten sposób poprowadzona.

Kto gdzie podobny wypadek w życiu widział, żeby ktoś sobie sprowadzał lichwiarza do domu kochanki i w sąsiednim pokoju fałszował podpis jej męża, uprzedziwszy jeszcze szlachetnego dobrodzieja ludzkości, że Fabera niema w domu.

Lichwiarz Glücksman (p. Wojdałowicz) był tu współnikiem przestępstwa, a Faber, wykupując weksel, zatarł je. O tem każdy prawnik mógł autora poinformować, a w ogóle pozazdrościć tylko można p. Konarowi najelementarniejszych wiadomości praktycznych o sposobie załatwiania podobnych operacji handlowych. A jednak ten Jerzy ma zupełnie ładne dwie sceny z Klarą: jedną w akcie pierwszym, gdy się jej z miłością oświadcza z lekkością i swobodą salonowca, i drugą w akcie II-im, gdy się o namiećności dla niego z jej ust dowiaduje.

Klara, choć strasznie realistycznie traktowana, jest przez pierwsze trzy akty najlepszą postacią „Bankrótów”. Młoda dziewczyna, sprzedana na żonę staremu finansistcie, stara się zagłuszyć w wirze zabaw, fantazji i kaprysach zbytku, głos serca i porywy młodości.

Że tę Jerzy mógł pociągnąć, rozumiem.

Bez zasad moralnych, bez żadnego punktu oparcia w życiu, lalka magazynowa padła w objęcia pierwszego lepszego salonowca, który miał ładny wąsik, dobrego krawca i opinię zdobywcy sere.

Pociągnęły ją do niego: żądza, niezaspokojony in-

oddaje swoje dzieci do szpitala, tembardziej, iż posiada w dzielnicach, przez siebie zamieszkanych, rodzaj instytucji dobroczynnej, której przeznaczeniem jest udzielanie bezpłatnej pomocy lekarskiej chorým wspólnym.

Dr. W. jest mniemania, że wobec rzekomego braku miejsc w istniejącym już szpitalu przy ulicy Ślizkiej, należałoby otworzyć przy projektowanym szpitalu ogólnym dla starozakonnych kilka sal dla chorych dzieci. Pogląd ten stoi w zupełnej sprzeczności ze zdaniem najznakomitszych pedjatrów, którzy stanowią, że za leczeniem chorych dzieci jedynie w specjalnych zakładach, *resp.* szpitalach dziecięcych. Dość rozejrzeć się po takich miastach, jak: Wiedeń, Berlin i wiele innych, gdzie ilość szpitali specjalnie dla dzieci powiększa się niemal z każdym rokiem. Gdyby więc nawet ta ilość łóżek, jaką obecnie rozporządza szpital dla dzieci starozakonnych, okazała się niedostateczną, należałoby raczej pomyśleć o jego powiększeniu przez dobudowanie kilku pawilonów.

O ile mi wiadomo, zarząd powyższego szpitala oddawna nosi się z tą myślą i jest nadzieja, że powiększenie to nastąpi już w niedalekiej przyszłości.

Dr. A. Korał,

lekarz szpitala dla dzieci starozakonnych.

Słownko o klejnotach.

I.

Szafir.

Ojcem jubilerów jest chyba Prometeusz; rozkuty z więzów przez Jowisza, z krepujących go łańcuchów sporządził sobie pierścień, w którym kawał osadził skały.

Takim był, zdaniem Plinjusza, pierwszy pierścień i klejnot pierwszy.

Wedle tradycji hebrajskiej, różga Mojżesza i tablice zakonu wyrobione były z szafiru. Kamień ten, po hebrajsku *sappir* (najpiękniejszy), symbolizuje uczciwość, sprawiedliwość, piękność, szlachetność i stałość.

Szmaragd.

Prócz cennych pierścieni, jakie nosili na palcach, arcykapłani starożytności używali, jako spinki u płaszcza, olbrzymiego szmaragdu, pokrytego tajemniczym napisem. O szmaragdzie wspomina w Apokalipsie św. Jan. Szmaragd nadzwyczajnej ceny ozdobił pierścień Polykratesa, króla Samos.

Król, całe życie przez losy faworyzowany, zapragnął pewnego razu wypróbować stałości ich ku sobie i drogocenny pierścień rzucił w morze. Losy jednak i tym razem dopisały, król bowiem odzyskał pierścień, znaleziony nazajutrz w żołądku ryby, na stół królewski podanej. Fakt ten zdarzył się w r. 230-ym od założenia Rzymu, pier-

stykt krwi, wrodzony pociąg młodości. Miłość, na zwierzęcych oparta motywach, wyszlachetnia jednak tę kobietę, ona kocha Jerzego namiętnie, krwią tylko, ale szczerze i prawdziwie, tak, że gotowa jest poświęcić się dla niego. Nie umie już i nie chce oszukiwać męża od tej chwili, zrywa z człowiekiem, którym pogardza, niewolnica kruszy swoje kajdany, chociaż były złote. Nędzą, nawet śmierć z głodu, wydaje się jej rajem przy Jerzym, gdy piekłem życie z Faberem stało się dla niej. Ta kobieta jest prawdziwą w swojej specjalnej psychologii, a choć ton ma za ostry w scenie z mężem w akcie II-m, ale świadczy dobrze równie o obserwacji autora, jak i o jego talentach w dosadnym odtworzeniu dramatycznego przełomu uczuć Klary.

Baron, figura komiczna (p. Frenkiel), dość szablony krety, i Tomkiewicz, coś niby rezoner w sztuce, dopełniają galerji osób, do „Bankrutów” wprowadzonej.

Rzecz kończy się samobójstwem Jerzego, głównego bankruta życia. Zosia wyjdzie za Bratkowskiego, Helena gdzieś na wsi znalazła zajęcie lektorki, a Klara pewno pójdzie za radą Jerzego i powróci do złotej klatki, pogodzi się z mężem.

„Bankruci”, jako pierwszy utwór dramatyczny p. Konara, wrota wcale obiecująco o przyszłości autora na scenie. Wady w nich są i bijące w oczy, ale je pokrywa kilka scen aktu I-go, a nade wszystko charakterystyka życia miejskiego, przez Tomkiewicza trafnie i dowcipnie nakreślona, silne i z polotem dramatycznym sceny Klary z Jerzym i z Faberem, a nawet w akcie IV-ym, najsłabszym ze sztuki, niemilosierdnie długim i niezgrabnie wprowadzonym, śliczne dwa monologi Heleny, a szczególnie pełen melancholji poetyczny fragment przy oknie.

Grani byli „Bankruci” tak, jak zwykle gra trupa nasza dramatyczna.

Pani Ludowa, boć trudno nie zacząć od niej, gdy w roli Klary tyle siły dramatycznej wykazała, że to nowy zwrot chyba w talentach znakomitej artystki zaznacza, bo jej Klara była prawdziwie dramatycz-

ściem zaś, uważany odtąd za potężny talizman, złożono w skarbcu królewskim w świątyni Zgody.

Szmaragdy wschodnie, pochodzące z Indji i Persji, jak również peruwjańskie, nadewszystko cenionemi bywają. Dzieli się na klasy, stosownie do odcienia barwy i ognia.

Swetonjusz wspomina, iż zwyczajem Nerona było przglądać się walkom gladiatorów po przez szmaragd, występujący tu w roli monokla.

Kamień ten emblematem jest miłosierdzia, nadziei, dostatku i wesela. Leczyl miał za dotknięciem epilepsję i ułatwiać przyjście na świat nowych jego obywateli.

Djament.

Djament uchodził zawsze za kamień najrzadszy i najkosztowniejszy. Blaskowi swemu i twardości opinię tę zawdzięcza.

Arcykapłan Aaron nosił na palcu djament o cudownych przymiotach. Stawał się ciemnym, czarnym niemal, ilekroć hebrajczycy zapadali w grzechy; jeżeli winni zasługiwali na karę śmierci, djament krwawej nabierał barwy; wobec niewinnych wszakże odzyskiwał czystość i blask zwyczajny.

Ruśs zaręcza, iż djament posiada zdolność rozrodeczną i że pewna księżniczka z rodu Luksemburgów posiadała dwa djamenty spadkowe, które w pewnych określonych odstępach czasu inne z siebie wydawały. Fakt cytuje również Beotius.

Djament nadto miał chronić przed zarazą, jadem, uśmierzać gniew i wzmacniać miłość małżeńską. Starożytni zwali go „kamieniem zgody”. Symbolizuje stałość, siłę i niewinność.

Prorocy: Zacharyasz i Ezechiel w pismach swoich podnoszą go bardzo.

Topaz.

Nazwy klejnotów, osadzonych w pierścieniu Gygesa, nie doszły do nas. Przypuszczać należy, iż o topazie to Filostrat w życiu Apollonjusza cudo opowiada. Z promieni słońca i ognia utkany, zwany był przez starożytnych „magnesem złota”, jako posiadający moc przyciągania metalu tego, wykrywania śladu pokładów jego i odnajdywania skarbów ukrytych.

Heljodor przypisuje mu moc obronną na polu walki; topaz to miał zastępować Koritleja przed zamachami Arsacji, królowej Etoppii. Kamień ten pierwszym był talizmanem, posiadany przez Teagenjusza w Egipcie. Na tablicy pokoleń, noszonej przez arcykapłanów starożytności, topaz drugie zajmował miejsce w pierwszym rzędzie. Ryto na nim nazwę pokolenia Simeona.

Topaz symbolizuje cnoty chrześcijańskie: wiarę, sprawiedliwość, wstrzemięźliwość, łagodność i pobłażliwość.

Karbunkul.

Jeden z najrzadszych i najcenniejszych kamieni, uważają go często za jedno z rubinem, od którego różni się siłą ognia o odbłaskach złotych, gdy purpura tego ostatniego przejawia błyski azurowe lub laku.

na, gwałtowną, namiętną, a przytem tak szczerą w uczuciu, że aż w zdumienie wprawiała tych, którzy ją tylko w rolach konwersacyjnych i subtelnie wyrzeźbionych kokietek okłaskiwać przywykli.

Jest to zwrot nowy, powtarzam, w talentach p. Ludowej, który z tem większą przyjemnością zaznamczam, że nie przypuszczam, żeby się na taką siłę zdobyć mogła. Niespodzianka to była zresztą dla całej publiczności, która po drugim akcie wszystkie dłonie złożyła do długotrwałych oklasków.

Przy p. Ludowej zaraz trzeba wymienić i pannę Barszczewską, która ocalała akt IV-ty prześlizgnęła, pełnem uczucia i łez, wypowiedzeniem dwóch monologów Heleny. Cała gra artystki szlachetna bardzo, a z widocznym obmyśleniem na drugim planie trzymająca, bo to zwykle miejsce w życiu ludzi wielkich serce, gotowych zawsze poświęcić się dla innych, podobna mi się bardzo. Panna Barszczewska ma głos taki piękny, dystynkcyjny wrodzony i tyle warunków dodatnich na scenie, że potrzeba tylko to wszystko wyzyskać, ażeby zdobyć stale pierwszoplanowe stanowisko, do którego kilkoma ostatnimi rolami zyskuje praw coraz więcej.

Pani Niewiarowska miała tak trudne zadanie w nadaniu jednolitości jakiejś kobiecie starszej, żonie, matce dorosłych dzieci, pozbawionej nawet odrobiny serca, że tylko przy jej talentach można było nie zejść do jakiejś ohydnej megieri.

Panna Trapszówna była milutkim i wdzięcznie szczebiocącym podlotkiem, płakała sumiennie przy śmierci ojca, a rzewnie i z uczuciem zagrała scenę udanej obojętności dla Franka w akcie IV-ym. Wydobyła z roli Zosi wszystko, co się z niej zrobić dało.

Role męskie w „Bankrutach” są o wiele gorsze.

Największą ma p. Ładnowski, najtrudniejszą i najniezdolniejszą. Pracował w niej artysta, zużywając masę pomysłów, wyrażając inteligencję i talent na zrobienie czegoś, co się z roli Jerzego zrobić nie dało.

Niema tam charakteru, prawdy, człowieka.

Najprzedniejsze karbunkuly w czasach dawnych dawała Etoppia. Chaldejczycy cenili je bardzo, jako potężne talizmany. W bajce stanowiły one oczy smoków.

Garejasz ab Horto, lekarz wicekróla Indji, wspomina o karbunkulach takiego blasku, iż wydawały się wprost rozżarzonemi węglami w ciemnościach.

Ludwik Vertoman widział u króla Pegu karbunkul, który zdawał się, w cieniach nocy nawet, rozpalonym promieniami słońca.

Chronić miał przed działaniem ognia i bólem oczu, sprowadzał sny miłe i wywoływał rozkoszne złudzenia, nadto potężnym był antydotem wobec zarazy i jadu zatrutego powietrza. (==)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

== Petersburg. wiedz. donoszą, iż z rozporządzenia p. ministra oświaty w okręgu naukowym dorpackim egzaminy na stopień nauczycieli prywatnych (elementarnych i domowych), poczynając od 13-go stycznia 1893-go r., odbywać się będą wyłącznie w języku russkim.

== Dzienniki petersburskie donoszą, iż specjalna komisja, pozostająca pod przewodnictwem dyrektora departamentu podatków niestałych, opracowała szczegółową instrukcję, dotyczącą podatku dodatkowego od rafinady. Według tej instrukcji, wszelki cukier, któremu nadana będzie forma rafinady, opłaca podatek wzmiankowany.

== Birż. wiedz. dowiadują się, iż przy ministerjum komunikacyj niebawem zorganizowana zostanie stała rada inżynierów komunikacyj.

== Departament policyi państwowej zabronił 27-miu poddanym zagranicznym przebywania w granicach państwa, a mianowicie: 9-ciu pruskim poddanym, między którymi znajdują się: Jan Jankowski 46 lat i hr. Józef Łubieński 43 lat; 9-ciu austriackim, wśród których: Maciejowi Bobreckiemu 35 l. i Adamowi Kasieczyskiemu 37 l.; 2 bułgarskim, 4 tureckim i po jednym poddanym: perskim, mołdawskim oraz greckim.

== Petersburgskie towarzystwo muzyki kameralnej ogłasza konkurs na napisanie kwartetu smyczkowego na następujących warunkach: 1) do konkursu dopuszczeni są wyłącznie kompozytorowie poddani ruscy; 2) kwartet powinien być napisany na dwoje skrzypiec, altówkę i wiolonczellę i musi składać się przynajmniej z czterech części; 3) utwory nie mogą być wydane przedtem; 4) partytura winna być przepisana wyraźnie; 5) do partytury ma być dołączona koperta z dewizą, zawierającą nazwisko autora; 6) termin nadsyłania prac na konkurs ustanowiony jest do 13-go stycznia 1893-go r.; rezultaty konkursu ogłoszone będą 14-go marca tegoż roku; 7) utwory

Z poszczególnych epizodów wydobył p. Ładnowski kilka tak starannie wyszukanych efektów.

Całość się zlepić nie da, ale to już nie wina utalentowanego artysty, który najbardziej może na wdzięczność autora w tej roli zasłużył.

Pan Ostrowski w „Bankrutach” musiał sobie przypomnieć początki swojej artystycznej kariery, kiedy jeszcze dramatyczne role grywał naprzemiennie z komicznymi.

Faber jest rolą poważną, a w scenie aktu III-go o serjo dramatyczną zagrającą; był też poważnym i dramatycznym p. Ostrowski, stwierdzając grą swoją, że stara gwardja z tej dobrej dawnej szkoły nawet do wymagań przeciwnych i usposobieniu i talentowi nagiąć się potrafi.

P. Rapacki w małej roli starego Bożykowskiego wspierał początkującego autora swoim wytrawnym talentem.

P. Frenkiel szczęśliwymi pomysłami podniósł komizm nieco szablonowego barona.

P. Szymanowski cętością i umiejętnie miarkowaną ironją perorował o życiu nad stan warszawskiego mieszczaństwa, a p. Prażmowski był serdecznym i poczywym Frankiem, jak raz według życzenia autora.

Nawet p. Kotarbiński podjął się małej roli Zahorskiego, aby całość przedstawienia nie szwankowała nawet w najdrobniejszych szczegółach.

P. Nowicki miał do powiedzenia kilka wyrazów zaledwie w roli buchaltera.

Za to też wszystkim artystom należy się słowo uznania.

Kazimierz Zalewski.

nadsyłać należy pod adresem Towarzystwa do magazynu J. Jurgensohna (Wielka Morska 9); 8) sędziami konkursowymi będą muzycy, uproszeni przez Towarzystwo; 9) nagród wyznaczono dwie, pierwsza 300 rs., druga 200 lub dwie po 100 rs.; 10) premjowana partytura pozostaje w bibliotece Towarzystwa, autor zaś na żądanie otrzymuje jej kopję i utwór pozostaje własnością autora; 11) niepremijowane partytury będą zwrócone autorom.

== *Petersb. wied.* donoszą, iż komisja, zajmująca się zrównaniem praw kobiet i mężczyzn co do spadkobrania, przyjęła w zasadzie nie zupełne, lecz tylko względne ujednolnienie tych praw. Jednocześnie, według informacji wzmiankowanej gazety, komisja poruszyła kwestję skasowania wszelkich różnic lokalnych, jakie pod tym względem istnieją w guberniach małopolskich i Królestwie Polskiem.

== W tych dniach, jak donoszą dzienniki petersburskie, utworzono specjalną komisję, która zająć się ma kwestją obowiązkowego asekurowania pasażerów na kolejach i na liniach żeglugi parowej.

== Na międzynarodowym zjeździe kolejowym w Petersburgu mają być opracowane szczegółowe przepisy sanitarne, obowiązujące na stacjach kolei i w pociągach. Jednocześnie poruszona będzie podobno kwestja, aby każdemu pociągowi pasażerskiemu towarzyszył obowiązkowo lekarz i felczer.

== *Mosk. wied.* donoszą, iż na przyszłość postanowionem będzie, aby kandydaci na posady dyrektorów kolei prywatnych przedstawiani byli do zatwierdzenia p. ministrowi komunikacji. Dyrektorowie korzystać będą z praw służby państwowej bez prawa do emerytury. Wysokość wynagrodzenia również będzie zatwierdzana przez p. ministra komunikacji.

== W myśl prawa z d. 22-go kwietnia 1870-go r. o urządzeniu gospodarstwa miejskiego w Warszawie, budżety wydatków i dochodów miejskich rozpatrywane są w specjalnym Komitecie budżetowym, składającym się z reprezentantów władz administracyjnych i miejscowych właścicieli domów, oraz prezesa. Wszystkie te osoby wyznaczane są corocznie przez J. E. Głównego Naczelnika kraju. Prezesem wzmiankowanego komitetu początkowo wyznaczony był przez b. Namiestnika Królestwa senator b. warszawskich departamentów sbnatu jen. lej. Rożnow; następnie zaś, poczynając od r. 1875-go, obowiązki te pełnił rok rocznie bez przerwy b. gubernator warszawski, obecnie mianowany pomocnikiem J. E. Jenerała-gubernatora warszawskiego, senator jen. - lej. baron Medem. Obecnie dowiadujemy się, że niezależnie od objęcia nowego stanowiska, baron Medem będzie i nadal obowiązkami prezesa komitetu budżetowego, o czym magistrat m. Warszawy w tych dniach odebrał zawiadomienie władzy wyższej.

== Kolej terenowska wprowadza na czas od d. 20-go maja do 20-go października bilety spacerowe powrotne z ustępstwem 50% i abonamentowe tańsze o 30% na przestrzeni od Warszawy-Pragi do Miłosny, Rembertowa, Nowo-Mińska, Dąb Wielkich, Mrozów i Ceglowa. Bilety spacerowe sprzedawane będą tylko w niedziele i święta, przyczem za biletami takimi można wracać tego samego dnia pociągiem spacerowym lub też następnego dnia pociągiem osobowym lub osobowo-towarowym. Bilety abonamentowe składają się z 20-tu kuponów i ważne są na wszystkie pociągi, w których znajduje się odpowiednia klasa.

== Warunki dla odbyć się mającej jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca licytacji na roboty ziemne przy budowie kanałów zostały już wypracowane i przesłane do wydziału administracyjnego magistratu. Roboty te, przeznaczone dla przedsiębiorców, dzielą się na pięć grup, a mianowicie: Grupa I-sza: Leszno od ulicy Żelaznej do Solnej i Nowolipie od Żelaznej do Karmelickiej. Licytacja od sumy 21,499 rs. 21 kop. *in minus*. Grupa II-ga: Leszno od Solnej do Rymarskiej, Dzielnia od Karmelickiej do Dzikiej i Karmelicka od Dzielnia do Nowolipia, od sumy 17,153 rs. 19 kop. Grupa III-cia: Krochmalna od Ciepłej do Gnojnej i Nizka od Smoczej do Okopowej, od sumy 8,236 rs. 58 kop. Grupa IV-ta: Twarda od Żelaznej do Królewskiej, Żelazna od Twardej do Nowogrodzkiej, od sumy 21,552 rs. 88 kop. Grupa V-ta: Żelazna od Twardej do Leszna i Instytutowa, od sumy 23,881 rs. 52 kop. Każda z wymienionych grup może być przez przedsiębiorcę osobno podjęta. Do konkurencji zawezwane zostaną następujące firmy: Kamiński i Grossman, Kuks i Luedtke, Matecki i Obrebowicz, Jan-tzen, Majewski, Szuster i Peschl, Stepiński, Mikoszewski i Tomaszewski. Wynik licytacji, po raz pierwszy w tak szerokim rozmiarze zastosowanej, wpłynie na znaczne przyspieszenie robót.

== W wykonaniu aktu darowizny braci Kaftalów przypada w r. b. do rozdania: wsparcie w sumie 150 rs. dla podupadłego kupca wyznania mojżeszowego

i wsparcie w sumie 148 rs. 3 kop. dla biednych starozakonnych mieszkańców Warszawy wstydzących się żebrać. Kandydaci do pozyskania tych wsparć winni wnieść podanie do rady miejskiej z dołączeniem dowodów legitymacyjnych, najpóźniej do dnia 31-go b. m.

== Tegoroczny jarmark świętojański na welnę odbędzie się, jak lat poprzednich, na terytorjum składów banku państwa, przy ulicy Nowogrodzkiej nr. 1600C; rozpocznie się d. 15-go czerwca i trwać będzie dni cztery, t. j. do d. 18-go czerwca włącznie, otwarcie zaś placu jarmarcznego nastąpi o trzy dni wcześniej, t. j. d. 12-go czerwca o godz. 10-ej zrana; jednocześnie rozpocznie się czynność ważenia dostawianej welny na wagach miejskich i bankowych za opłatą na rzecz kasy miejskiej po 2 kop. od puda. Pomocny do składania welny będą urządzone na placu jarmarcznym przez magistrat. Zaliczenia na zastaw welny, złożonej w składach banku państwa, znajdujących się na placu jarmarcznym, wydawać będzie warszawski kantor banku państwa. Świadczenia miejscowych wójtów lub innych władz administracyjnych, z dołączeniem 80-kopiejkowych stemplów, są bezwarunkowo wymagalne. Składanie welny, przysyłanej do Warszawy w czasie jarmarku, po za placem jarmarcznym, nie jest dozwolone.

== W sobotę, t. j. d. 14-go b. m., o godz. 8-ej wieczorem, w lokalu Towarzystwa przemysłu i handlu odbędzie się posiedzenie członków sekcji II-ej przemysłu chemicznego, którego program obejmuje: 1) p. J. Berlinerblau mówić będzie „O nowem ciecie słodkiem, otrzymanem z fenetolu”; 2) sprawozdanie z bieżącej literatury chemicznej; 3) sprawy bieżące, oraz drobne wiadomości, dotyczące się przemysłu chemicznego.

== Wczoraj w Towarzystwie dobroczynności odbyło się posiedzenie wydziału wsparcia, na którym między innymi na zastępcę opiekuna ubogich cyrkulu III-go zaproszono p. Stefana Zaborskiego, przyznano zasiłek rs. 10 na pomoc naukową dla dzieci biednej rodziny, udzielono wsparcie z zapisu s. p. Tekli Rapackiej czterem biednym nauczycielkom w kwocie rs. 15 i trzem zubożałym szwaczkom rs. 10, wyznaczono rs. 200 na lekarstwa dla biednych, rozdzielwszy ten fundusz pomiędzy opiekunów cyrkulowych do ich uznania.

== Dowiadujemy się z wiarygodnego źródła, że projekt utworzenia kasy zaliczkowo-wkładowej przy Towarzystwie farmaceutycznym w Warszawie dla wielu niezależnych od tej instytucji powodów do skutku nie dojdzie.

== Główny ogrodnik botanicznego ogrodu, p. Hipolit Cybulski, wyszedł w tych dniach na emeryturę. Ukończył on naukę ogrodniczą za granicą, mianowicie w ogrodach rządowych: w Dreźnie, Berlinie i Hamburgu. Kiedy powierzono obowiązki w tutejszym ogrodzie p. Cybulski objął, a dyrektorem był b. dziekan uniwersytetu p. Jerzy Aleksandrowicz, wówczas ogród botaniczny nie był tym co dzisiaj, szkółka nawet botaniczna nie istniała; dziś zaś, czy to pod względem naukowym, czy estetycznym, śmiało może być on zaliczony do podobnych zakładów w Europie. P. Cybulski zasłużył się więc w swoim zawodzie, gdy zważymy, że ogrodnictwo dawniej u nas nie było należycie uprawiane, to też powoływano go na wystawę ogrodniczą w Berlinie w r. 1885-ym jako eksperta, a w r. 1886-ym przez Rosyjskie Towarzystwo ogrodnicze zaproszony został na członka-korespondenta.

== Przy ulicy Królewskiej, poczynając od Krakowskiego-Przedmieścia, rozpoczęto układanie szerokiego chodnika betonowego, z zastosowaniem ścieków do potrzeb kanalizacyjnych.

== S. p. Ludwik Wiesiołowski.

Zaledwie zdołano przysypać mogiłę pejzażysty s. p. Adama Malinowskiego, a już śmierć nową porywa ofiarę.

S. p. Ludwik Wiesiołowski, jeden z poważniejszych przedstawicieli tutejszej kolonii malarskiej, zmarł w dniu dzisiejszym, o godzinie 6-ej zrana, w pełni sił i pracy twórczej.

Urodzony w r. 1856-ym po ukończeniu studiów przedwstępnych w Warszawie, kształcił się w akademii sztuk pięknych w Petersburgu.

Opuściwszy akademię ze złotym medalem i stopniem akademika, obiecujący artysta dla uzupełnienia wiedzy malarskiej osiadł w Rzymie.

Wspierany kierunkiem nauczycieli z jednej a przyjazną radą Henryka Siemiradzkiego z drugiej strony, Wiesiołowski tworzy kolejno dzieła wyłącznie większe, jak: „Chrystus i jawnochrześcijaństwo”, „Jalmażna w klasztorze”, „Czyja wina”, „Stary Rzym”, „Colubarium”, „W atrium rzymskiego magnata” i wiele innych.

Po powrocie do Warszawy, objawiając pracownię po zmarłym prof. Aleksandrze Lesserze, przystąpił do dzieł takich, jak: „Wyspa syren”, „Neesun mag-

gior dolore”, „Pierwszy pocałunek”, dwa *pendant* „W krainie marzeń” i „Dawid”.

Spędzając wakacje w malowniczych okolicach kraju, artysta od czterech lat odtwarzał liczne epizody z życia sielskiego, malował pejzaże swojskie, typy, a wreszcie portrety, w których celował.

Śmierć zastała go w chwili tworzenia olbrzymich rozmiarów dzieła „Śmierć Przemysław”, które, zdaniem kolegów, miało jeszcze bardziej podnieść go w artystycznej opinii.

S. p. Ludwik Wiesiołowski w dziejach sztuki pozostawia też imię zasłużonego pedagoga, utworzył bowiem pierwszą w Warszawie szkołę malarstwa dla kobiet, ciesząc się nader rozległym powodzeniem i liczącą w ostatniej chwili około pięćdziesięciu uczennic.

Zmarł w tydzień po śmierci swego teścia, s. p. Malinowskiego, otoczony ogólnym szacunkiem, pozostawiając żonę i dwoje drobnych dzieci.

== Z teatru.

* Dzisiaj w teatrze Wielkim akt drugi „Lindy z Chamounix”, „Rycerskość wieśniacza” i „Wieszczka lalek”, w Rozmaitościach „Bankruci”, a w Nowym „Miss Helyet”.

* Andrea Maggi ukaże się jutro na scenie teatru Wielkiego w „Ludwiku XI-ym”.

Będzie to ostatni występ tragika włoskiego.

* Teatr Letni daje jutro po raz trzeci sztukę p. Alfreda Konara p. t. „Bankruci”.

* W teatrze Nowym jutro po raz 23-ci krotokwila Valabrègue’a „Profesor moralności”.

Widowisko rozpocznie „Zaloga okrętu”.

* Prezes dyrekcji teatrów, generał Palicyn, powrócił wczoraj do Warszawy.

* Dyrekcja teatrów warszawskich zaangażowała na kilka gościnnych występów p. Jeromina, znanego śpiewaka opery lwowskiej.

P. Jeromin da się słyszeć pierwszy raz w sobotę w „Lukrecji Borgji”.

* P. Sillich śpiewał we wtorek Mefistofelesa w „Fauście” po raz ostatni, z powodu bowiem wyekspierowania kontraktu basista wyjedzie za granicę na cztery miesiące.

Od września p. Sillich zacznie obowiązywać nowy kontrakt z operą tutejszą, zawarty na osiem miesięcy na warunkach odmiennych.

W lecie p. Sillich śpiewać będzie może w operze Krolla w Berlinie; w czasie nieobecności jego w partiach basowych występować będzie gościnnie p. Jeromin.

* Wkrótce artystom dramatu i komedji rozdane zostaną do nauki role z trzyaktowej komedji Bisson’a p. t. „Rodzina Pont-Biquet”.

Komedja ta będzie najbliższą nowością repertuarowa.

* P. Zygmunt Przybylski, autor „Dworu w Władowicach”, kończy obecnie nową trzyaktową komedję.

Tegoż autora komedja „Protekcja dam” wystawiona będzie w b. sezonie na scenie teatru Letniego.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim (przedstawienie trupy włoskiej) 293, Letnim (premiera „Bankruci”) 764, Nowym 236, na odczycie J. K. Potockiego w sali muzealnej 175, na koncertach: Towarzystwa muzycznego w salach ređutowych 210 i orkiestry Kassel w Dolinie szwajcarskiej 365

== Z muzyki.

* (*St. Ciech.*) Towarzystwo muzyczne zakończyło wczoraj sezon koncertowy wieczorem mniejszym pod egidą dyr. Zyg. Noskowskiego.

Na program złożyły się popisy chóru dziecięcego, Bronisia Hubermana, amatorów śpiewających, deklamujących lub w waltornie dmących.

Chór dziecięcy składnie, rytmicznie „zagrzmiął” hymnem sezonowym, mianowicie „Powitaniem wiosny”, z którą skojarzył piosenkę o „Jabłonceczce”, „Orzeszkach” i t. d. Obok imienia Noskowskiego, jako autora tego ziarna artystycznego (niech mu ten siew stokrotnie plonuje!), w popisach dziecięcych odezwał się i śpiewniczek St. Niedzielskiego z charakterystycznym „Kowalem” i wreszcie Moniuszko, którego piosenkę „Moje bogactwa”, niejeden rozrzucony słuchacz wobec tych wiosennych śpiewaków powtórzył.

W popisach wokalnych panny Jadwigi Loewenberg i p. Biernackiego panował Moniuszko z przemieszkaną niennikioną włoszczyzną Tosti’ego i t. d.

Bronis Huberman, który, pomimo niezaprzeczonego talentu, łatwo uleść może wśród ciągłych popisów zmanierowaniu, zbierał, jak zwykle, salwy oklasków.

Deklamacja miała przedstawicieli w pannie Zawadzkiej i p. Jankowskim. Kwartet waltorniowy popisał się „Niedziela” Kreutzera, nieuniknioną na wszystkich popisach waltorniowych.

Wreszcie... wreszcie panowanie wiosny, rozbrzmiewającej tysiącem dźwięków, rytmów, zaznacza się

coraz wszechwładniej, zmuszając najzagorzalszych melomanów z „Towarzystwa” do odwrotu. Symfonia „pastoralna” jest jej prawdziwym wyrazem. Nie dziwiłobyśmy się też wcale, gdybyśmy spostrzegli znane dobrze audytorjum Towarzystwa muzycznego na koncertach symfonicznych. Potęga i urok muzy Beethovena, Schumanna, Mendelsohna, Brahmsa itd. winien cudu tego dokonać. Więć do widzenia!

— Ze sztuki.

* Na wystawę Towarzystwa sztuk pięknych ostatnio przybyły: Józefa Brandta „Potyczka”; Marii Gączyńskiej „Portret damy”; Zygmunta Andrychewicza „Partja szachów” i „Na łące”; Józefa Krzesza „Szczęście rodzinne”; Kazimierza Puławskiego „Martwa natura”; Mirosława Peske „Głowa starca”; Józefa Rapackiego „Wiosna”, wreszcie Józefa Puacza trzy płótna: „Głowa włoszki”, „Głowa zakonniczki” i „Głowa zakonnika”.

Akwarele reprezentują prace Emila Lindemana: „Hiszpanka w stroju renaissance”, „Pastuch włoski” i „Japonka”.

W dziale rzeźb znajdujemy: Teodora Rygiera „Popiersie Poppei” i Marii Braumanówny studjum w terakocie: „Michasia”.

Salon artystyczny spółki artystów na Nowym Świecie zajęty jest obecnie obrazami treści przeważnie religijnej, zamówionymi przez proboszczów tak miejscowych, jak i prowincjonalnych świątyni.

Płótna te wyszły z pod pędzla: Kazimierza Alchimowicza, Henryka Piłkowskiego, Wojciecha Gersona i in.

— Zabytki sztuki.

Wzmiankowaliśmy w r. z., iż w górnych salonach „domku białego” w parku łąkowskim, po oczyszczeniu ścian z grubej warstwy farb klejowych, uwidoczniły się prześliczne ornamentacje kwiatowe, malowane na stiuku prawdopodobnie przez Ploerscha, które postanowiono odrestaurować z zachowaniem całości pierwowzoru.

Obecnie znów w pałacu „myśliwskim”, w salonach dolnych prawego skrzydła, znaleziono cenne zabytki sztuki malarskiej, ukryte pod grubymi warstwami tapet i farb gwaszowych.

W jednym z salonów widnieją większych rozmiarów pejzaże freskowe, przedstawiające widoki z Tivoli, Wenecji i Rzymu, malowane bardzo dobrze w wieku XVIII-ym przez nieznanego artystę.

W drugim salonie rzucają się w oczy piękne ornamentacje stylowe, w innych zaś bardzo dobrze zachowane ściany stiukowe, które obecnie są myte i i czyszczone z farb i wapna.

Tak w „domku białym”, jak i w pałacu „myśliwskim” malowidła owe są zniszczone, lecz mają być gruntownie odrestaurowane jeszcze w r. b.

Pracuje tam obecnie 12-tu malarzy pod kierownictwem p. Antoniego Strzaleckiego, który, domyślając się, iż pod warstwami farb znajdują się stare malowidła, osobiście czyścił ściany, ażeby uratować zabytki.

Pełniący obowiązki zarządcy pałaców, pułkownik Iwanow, zadowolony z odkrycia malowideł, nie szczędzi kosztów na restaurację.

Dotąd w lokalach pałacu myśliwskiego mieszkała służba ogrodowa, po odrestaurowaniu zaś pałaców będzie miał inne przeznaczenie.

— Wizyty.

Wczoraj, o godz. 5-iej po południu, odbyła się wizyta roczna w ochronie XI-iej przy ulicy Tamka w domu pod nr. 11-ym.

Do zakładu tego uczęszcza 75-iu chłopców i tyleż dziewcząt.

Opiekunkami ochrony są: pp. Władysława hr. Branicka, Feliksowa hr. Czacka, Ewelina Popielowa, Włodzimierzowa Gawrońska, Wanda Czarnowska, Zofia Michałowska, Zygmunta hr. Wielopolska, Stanisława Wołowska; opiekunami: kks. Michał Radziwiłł oraz Tadeusz i Eugeniusz Lubomirscy.

Zgromadzone na aktów osoby zajęły prześliczne robotki ręczne dziatwy, wykonane łaubzegą, wreszcie modelowanie, roboty drutowe, szydełkiem i igłą wykonane, a w wielkiej ilości zaprodukowane.

Dozorczyniami w pomienionej ochronie są: pp. Józefa Dudzińska i Marija Truszkowska.

W godzinę później, tj. o godz. 6-iej, odbyła się wizyta jeneralna w przytułku dla dziewcząt przy ulicy Cichej nr. 5, w m. październiku r. z. założonym przez główną tegoż przytułku opiekunkę, pannę Bronisławę Sobolewską.

Znajduje w tym zakładzie przytułek 13 dziewcząt, a radę opiekunczą składają: pp. Anna Sobolewska, Karolina drowa Sommerowa, Wanda drowa Perkowska, Józefa Micewiczowa, Mirosława Kaszewska, Józefa i Jadwiga Zatorskie, Teresa Moriconi, Lubomiła Sławianowska, Wanda Antoniewiczowa, Anna Miniejkowa, Hortensja Lewentalowa, Janina Bloemenowa.

Wychowanki zakładu dobrze żywione, utrzymanie mają bardzo wogóle przyzwoite; lokal przytułku jest

jasny, suchy i odpowiedni dla swego przeznaczenia.

Roboty dziewcząt, stosowne do ich wieku, wykonane są starannie, szczególnie podobał się dywanik, z różnych kawałków uszyty.

Dozorczynią jest tu p. Celina Czerniak.

— Zaćmienie księżyca.

Nocy wczorajszej spóźnieni przechodnie mogli byli obserwować cząstkowe zaćmienie księżyca.

Księżyc zaczął zanurzać się w stożku cienia ziemskiego już o godzinie 10-iej min. 38 wieczorem.

Cień ziemski, posuwając się na tarczy naszego satelity od strony lewej u góry, zajmował coraz więcej miejsca i rozlewał się, jak mętna plama, aż około północy (g. 12 m. 17) zostawił tylko wąski rąbek księżyca, z rogami zwróconymi ku górze (nieco na prawo).

O tej porze i mniej uważnych spostrzegaczy mógł zastanowić wygląd księżyca, chociażby nawet zapomnieli, iż wczoraj właśnie przypadała pełnia.

Odtąd cień ziemi zaczął znikać z tarczy księżyca, usuwając się stopniowo na prawo ku dołowi, aż wreszcie zniknął zupełnie o godzinie 2-iej minut 7 po północy.

Był to koniec zaćmienia.

O teorii zjawisk tego rodzaju pisaliśmy niejednokrotnie w „Kurjerze”, tutaj więc powtarzać się nie będziemy, zresztą zaćmienia cząstkowe księżyca są zjawiskiem powszednim, zdarzają się bowiem co roku.

W r. b. daleko ciekawszem będzie zaćmienie całkowite naszego satelity, przypadające w d. 4-ym listopada.

— Losy operetki francuskiej.

Przed kilku tygodniami koczująca trupa operetkowa francuska, zostająca pod dyrekcją pp.: H. de Beaucourt et Charlet, w przejeździe z cesarstwa, zawadziła o Lublin.

Lublinianie, widocznie nie protegujący „wyrobów zagranicznych”, nie uczęszczali do teatru, wskutek czego zaprzestano dawać przedstawień, a członkowie trupy zaczęli kolejno wyruszać w różne strony świata.

Pozostała wszakże na miejscu garstka niedobitków, którzy nie mogli wyruszyć z Lublina, bo nie mieli za co.

Wreszcie i w Lublinie znaleźli się dobrzy ludzie, którzy wędrownych, acz obcych aktorów, wysłali w dalszą drogę.

Tym sposobem dostali się oni do Iwangrodu, zkąd znów, dzięki dobremu ludziom, a głównie zawiadowcy stacji, dobili do Warszawy.

Tutaj, pozbawieni środków utrzymania, bawią już drugi dzień.

Dwie osoby z tej trupy zaangażowano już do Bellevue, co jednak robią z sobą pozostali — niewiadomo.

A jest ich aż piętnaście osób.

— Szlachetny czyn.

Przed kilku miesiącami zmarł w mieście naszym urzędnik jednej z instytucyj tutejszych, B., pozostawiając wdowę z siedmiorgiem dzieci bez żadnych środków utrzymania; B. bowiem nie wysłużył lat, dających pozostałej rodzinie prawo do emerytury.

Lecz towarzysze pracy zmarłego nie dali mimo to zginąć wdowie i sierotom i za inicjatywę jednego z nich, p. D., postanowili jednomyślnie ofiarowywać wdowie dożywotnio pewien procent z pobieranych pensyj, co, jak obliczono, wyniesie rocznie 700 rs.

Dzięki więc szlachetności towarzyszy pracy zmarłego, żonie po nim i dzieciom nie zbraknie kawałka chleba.

W tych czasach fakt to bądźco bądź godzien zanotowania.

— Trzy pożary.

Wczoraj po przejściu pociągu miejscowego, wychodzącego z Warszawy do Lublina o godzinie 7-iej minut 48 rano, na 131-iej wiorście, czyli 5 wiorst po za stacją Wawer, zapaliły się krzaki i trawa.

Ogień bez żadnych następstw służba kolejowa natychmiast ugasiła.

Drugi pożar wynikł po przejściu pociągu pocztowego, przechodzącego z Miawy do Warszawy o godzinie 10-iej minut 45 rano; od iskry z parowozu zapalił się las pomiędzy stacjami Nowy-Dwór i Jabłonna i, pomimo śpiesznej pomocy, spaliły się przeszło dwie morgi.

Nareszcie trzeci raz zapalił się las od iskry z parowozu, prowadzącego pociąg osobowy, przechodzący z Kowla do Warszawy o godz. 2-iej po południu.

W tym wypadku na 6-iej wiorście po za Otwockiem w stronę Wawra spaliły się krzaki i trawa w leśnictwie majątku Wólka na przestrzeni czterech morg.

Zarządzone śledztwo zapewne szczegółowo określi przyczynę tych pożarów.

— Przy pracy.

W dniu wczorajszym na przystanku Wawer pod Warsza-

wą, robotnik Aleksander Santarek, został przygnieciony paką towaru.

S. ze zgruchotaną stopą odwieziono do szpitala.

— Podrzucenie.

Przy rogu Karolkowej i Żytnej znaleziono kilkodniową niemowlę poci żenskiej.

Podrzutek został odesłany do Dzieciątka Jezus.

— Wypadek na kolei.

Wczoraj na stacji kolei nadwiślańskiej Wawer, przy wydobywaniu z wagonu beczek, jedna z nich upadła na prawą nogę stróżowi stacyjnemu Aleksandrowi Stantarkowi i zgnołta mu palec.

Rannemu udzielono pomocy lekarskiej na miejscu i odesłano na kurację do domu.

— Krwawe zajście.

Wczorajszego wieczora pod Nr 67-ym przy ul. Gęsiej, w mieszkaniu Jankla Webera, Chaskiel i Froim Erenholowie wszczęli gwałtowną kłótnię, a następnie bójkę.

Obaj wydobyli noże, którymi się poranili. Weber, usiłujący rozdzielić walczących, również otrzymał trzy rany.

+ Teatr amatorski.

Z Tomaszowa Rawskiego piszą do nas 27-go kwietnia.

W dniu 24-go b. m. w pięknie udekorowanej sali teatralnej p. Neufelda, odbyło się przedstawienie amatorskie na korzyść biednych.

Udział przyjęli przeważnie amatorowie z okolic Tomaszowa, oprócz dwóch amatorów pp. S. i Br. przybyłych z Warszawy.

Odegrano trzy komedijki: „Z rozpacy” M. Gawałowicza, „W sali I-iej klasy” H. Müllera (z niemieckiego) i „Stryj przyjechał” hr. Koziembrodzkiego; zakończył zaś przedstawienie obraz żywy przedstawiający „Obóz cyganów” układu malarza p. Z.

Całość wypadła dobrze i sprawiła przyjemne wrażenie na licznie zebranej publiczności.

Gra amateerek-panien L. M. i T. i amatorów: pp. S. Br. Ch. H. Eb. i W. nie pozostawiała nic do życzenia.

Wyróżniająco dobrze poszła komedijka „W sali I-iej klasy”, dzięki wytwornej grze panny M. i amatora warszawskiego p. S.

Rezultat materialny również nadspodziewanie, jak na Tomaszów, dobry: dochód brutto 406 rs., netto po po odtrąceniu niezbędnych a wcale niewielkich kosztów w kwocie 56 rs., wynosi 350 rs.

Za trudy podjęcia się i zorganizowania tego przedstawienia należą się serdeczne dzięki inicjatorce p. doktorowej Rode, d-rowi Rode i p. Chacińskiemu.

Szczere „Bóg zapłać” w imieniu biednych wypowiedziamy także wszystkim łaskawym amatorom, i amatorom, którzy nie zważając na trudności ciągłych przyjazdów na próby z rozmaitych okolic, mieli tyle dobrych chęci i nie odmówili swego współudziału.

Oby tylko nie było to po raz pierwszy i ostatni.

Najzupełniejsze pod każdym względem powodzenie niedzielne i zadowolenie wszystkich powinny zachęcić do dalszych w tym kierunku działań.”

+ Ogólne zebranie i wybory.

Korespondent nasz z Płocka donosi:

„Zebranie ogólne straży ogniowej zatwierdziło sprawozdanie z działalności straży za rok ubiegły, po małym poprawieniu cyfry remanentu, pozostałego na r. 1892-gi.

Straż miała w r. z. dochodu razem z remanentem z r. 1890-go 1,254 rs. 89 kop., t. j. ze składek od honorowych członków 620 rs., z kar 50 kop., z kasy miejskiej na utrzymanie narzędzi ogniowych 59 rs. 89 kop., z wynajmu pochodni 16 rs. 60 kop., z przedstawień teatralnych 228 rs. 92 kop., kaucji dozorczy 90 rs., od furmanów 21 rs. 50 kop., ze sprzedaży żrebacka 17 rs.

Z tego wydatkowano: na materiały piśmienne 23 rs. 87 kop., kupno i reparację narzędzi ogniowych 110 rs. 5 kop., na kupno uniformów 49 rs. 1 kop., na utrzymanie składu narzędzi 8 rs. 75 kop., światło, opał, oliwa 33 rs. 37½ kop., pensja dozorczy 105 rs., wsparcia 33 rs., kupno kożuchów i butów dla więzowych 51 rs. 20 kop., stemple i koszty sądowe 28 rs. 40 kop., za ściąganie składek od członków 17 rs. 86 kop., razem wydatkowano 460 rs. 51½ kop., czystego zatem dochodu pozostało 794 rs. 37½.

Dochodu z przedsiębiorstwa czyszczenia miasta było w r. 1891-ym 1,317 rs. 90½ kop., z tego wydatkowano: na utrzymanie 2 par koni, pensja stróżom i t. d. 1,753 rs. 53 kop., brakujące przeło 435 rs. 63 kop., pokryto z funduszu straży, na rok więc bieżący pozostało tylko 358 rs. 74½ kop., t. j. w gotówce 208 rs. 84½ i w kasie miejskiej 149 rs. 90 kop.

Ogólna wartość narzędzi będących w rozporządzeniu straży wynosi 9,365 rs. 35 kop.

Członków straży liczyła w r. 1891-ym: czynnych rozdzielonych na pięć oddziałów 112, honorowych 198.

Pożarów od czasu założenia straży, t. j. przez 17 lat było: w mieście 58, po za miastem 3.

Skład rady był następujący: prezydujący Józef

Widuliński; członkowie: Józef Mądrzejewski, Aleksander Donajski, Julian Niemirowski, Ferdynand Pauli i Kazimierz Staszewski; naczelnikiem straży Witosław Grzebski, pomocnikiem Wacław Bajer.

Dokonane d. 8-go maja r. b. wybory powtórne powołały do rady: z członków honorowych: Władysława Jasieńskiego (gł. 74), Aleksandra Donajskiego (70) ponownie, Feliksa Grzebskiego (69); z członków czynnych: Józefa Mądrzejewskiego (gł. 79) ponownie, Jana Cissowskiego (78), Antoniego Wysockiego (63); na naczelnika straży p. Witosława Grzebskiego (78) ponownie, na pomocnika Wacława Bajera (79) ponownie.

Wyborców zebrało się w magistracie 102."

+ Echa częstochowskie.

Korespondent nasz pisze pod d. 8-ym b. m.:

"Przed kilku dniami mieliśmy sposobność słuchania gry na skrzypcach 8-letniego Bronisia Hubermana, który dał dwa koncerty w sali hotelu Angielskiego.

Zaraz po Wielkiejnocy zjechała do naszego miasta trupa artystów dramatycznych pod dyrekcją L. Czytostogórskiego i pod nazwą "Towarzystwa lubelskiego" złożyła swoje penaty w teatrze miejscowym.

Towarzystwo składa się z grupy operetkowej i dramatycznej.

Wczoraj grano "Honor" Sudermana, dziś wystawiają "Biednego Jonatana" z udziałem p. L. Czołnowskiego.

Operetce lepiej się wiedzie, niż dramatowi; przed kilku dniami grano "Człowieka o stu głowach" i "Męż od biedy" Blizińskiego, lecz z powodu rozprzedań 8-miu, wyraźnie ośmiu biletów, przedstawienia nie było.

To jest miarą powodzenia nietylko trupy obecnie goszczącej, lecz każdej, która do Częstochowy zawita.

Handel, przemysł — wint wreszcie i plotki pochłaniają całkowicie mieszkańców naszego grodu.

Wczoraj, po kilkodziennym pobycie, odjechał do Warszawy pomocnik kuratora warszawskiego okręgu naukowego, Popow, który w towarzystwie naczelnika dyrekcji naukowej łódzkiej, Abramowicza, w przeciągu 2-ech dni zwiedził i wizytował miejscowe gimnazjum, wszystkie zakłady naukowe prywatne i rządowe.

Dyrektor szkoły ogrodniczej, p. Zawada, zamierza podobno budować gmach na szkołę z internatem przy ulicy Teatralnej; dotychczas szkoła mieści się w lokalu prywatnym."

+ Ujęcie złodziei.

W Dąbrowie górniczej, jak donosi nasz korespondent, na kolonji Reden w nocy z d. 9-go na 10-ty maja, policja miejscowa, dążąc za pewnymi poszlakami, zrobiła nagłą rewizję w domu jednego z właścicieli kolonji, niejakiego Kr.; przyczem w domu i należących doń zabudowaniach odnaleziono całe składy różnych przedmiotów, pochodzących ze spełnionych różnymi czasy kradzieży, już to w Dąbrowie, Będzinie, Sosnowicach, a nawet ze spełnionej przed kilku dniami kradzieży w Skierniewicach, prócz tego zapasy broni i ładunków.

Nocujący tamże dwaj złodzieje pobytowi wraz z właścicielem domu i jego rodziną, złożoną z żony i syna wyrostka, zostali aresztowani i odstawieni do sędziego śledczego w Będzinie.

+ Zemsta kochanki.

Korespondent nasz z Łodzi donosi:

"W poniedziałek w południe przy rogu ulic Wólczańskiej i św. Karola na młodego 19-letniego gisera z fabryki Kerna, dążącego do roboty, napadła z nożem w ręku jakaś 30-letnia kobieta.

Nie zważając na licznych przechodniów, łódzka ta Dalila rzuciła się na chłopca, i jednym cięciem ostrego noża pod serce powaliła go na ziemię.

Kr. odwieziono do szpitala bez nadziei życia.

Wyprowadzone śledztwo wykryło, że morderczynią była kochanka zabitego, porzucana przezeń chwilami dla innej.

Uwięziono ją i pociągnięto do odpowiedzialności karnej."

„Kean“ p. Maggi.

Ponieważ nie posiadam sekretu wszędobylstwa, a mam zwyczaj pisać tylko o tem, com widział, więc muszę się wytłumaczyć, jakim sposobem, podając w feljetonie ocenę „Bankrutów“, tutaj mówię o współczesnym ze sztuką p. Konara przedstawieniu „Kean’a“ przez trupe włoską.

Od pewnego czasu korzystamy z uprzejmości dyrekcji teatrów, która ułatwia nam pracę dziennikarską, zapraszając nas na jeneralne próby.

Korzyści mogą ztąd wynikać i dla artystów, o czem przy zdarzonej sposobności pomówię obszerniej, dziś tylko legitymuję się z tego, że mogłem widzieć dwa akty „Kean’a“ bez szkody dla „Bankrutów“, na których jeneralnej próbie byłem.

Opowiadać treść „Keana“ byłoby chyba zbyt cennem, bo komedia starego Dumas’a znana jest po-

wszechnie, grywano ją w przekładzie dawniej i na scenie warszawskiej.

Zeszła z naszego repertuaru, ale w zagranicznych utrzymuje się stale, a w paryżkim „Odeonie“ wznowiono ją nie dalej, jak trzy miesiące temu.

„Kean“ zresztą taki, jakim go stary Dumas przedstawia, egzystował tylko w jego bujnej imaginacji. W rzeczywistości był to aktor wielkiego talentu, ale jeszcze większego pragnienia. Pił zawzięcie we wszystkich szynkach, jakie na drodze napotkał. Po pijanemu wyprawiał awantury i skandale, co mu dość długo przebaczała publiczność przez wzgląd na jego talent.

Raz wreszcie przebrała się miarka, a gdy „Kean“ na scenie belkotał tylko niezrozumiałe wyrazy, widzowie zaczęli sykać i gwizdać, żądając zwrotu pieniędzy, pobranych za bilety, „Kean“ wtedy nagle oprzytomniał, to jest o tyle przynajmniej, że wyraźniej i donośnym głosem zaczął lżyć publiczność całym szeregiem najbardziej grubiańskich obelg.

Odpowiedziano mu gradem kijów, parasolów, lornetek i wszystkiego, co słuchacze mieli pod ręką.

Przyszło do formalnej bójki z aktorami, a policja z niemałym trudem rozdzieliła walczących, zapuszczając kurtynę.

„Kean“ kilka dni przeleżał mocno pokontuzjowany, a następnie zmuszony był przeprosić publiczność ze sceny.

Mowę przepaszającą zakończył nowymi obelgami, a po nowych awanturach musiał Londyn opuścić i uciekł do Ameryki, gdzie też w Filadelfji i Bostonie kilka lat przebył.

Awantura w teatrze posłużyła Dumasowi za kanwę do całej komedji, w której ten jeden fakt tylko jest prawdziwy.

Prawda, jest jeszcze jeden! Pobyt „Keana“ w wędrowniej bandzie akrobatów, ale to już w komedji Dumas’a mniejszą, poboczną grą rolę.

„Kean“ taki, jakim go Dumas stworzył, jest to wielki aktor, przyjaciel księcia Walji, kochanek hrabiny Köfeld, ulubieniec wielkich dam, wykwinny salonowiec, człowiek szlachetny o usposobieniu rycerskim, obrońca pokrzywdzonych, pogromiciel lorda Mevil, szczęśliwy wybrańiec Anny Damby, miljonowej dziedziczki.

Główna rola przedstawia obszerne pole popisu dla aktorskiego talentu, bo „Kean“ przez pięć długich aktów prawie nie schodzi ze sceny, a ciągle przechodzi przez odmienną akcję i uczucia coraz nowe, w ciągłe odmiennem otoczeniu.

Tu scena z wierzycielami, których traktuje, jak wielki pan, kijem i wyrzucaniem za drzwi, to znów powitanie dawnych kolegów, akrobatów, tu przy księciu Walji i hr. Köfeld salonowiec o wykwintem obejściu się przedstawia, ówdzie Annie Damby o zawodach i rozkoszach stanu aktorskiego prawi. W scenie w szynkowni boksuje się z majtkiem okrętowym i lorda Mevila do porządku przyprowadza, gromiąc w nim nadużycia całej arystokracji angielskiej.

Podniecany zazdrością w akcie IV-ym, znieważa księcia Walji, swego przyjaciela, ze sceny, wpadając w rozdrażnienie nerwowe, graniczące z obłędem.

Wreszcie w akcie piątym, pokonany dobrocią i szlachetnością księcia, przybity i skruszony, opuszcza Londyn, na pociechę w podróży uwołając z sobą Annę Damby, przyszłą żonę swoją, uczennicę i koleżankę w zawodzie aktorskim.

Pana Maggi’ego widziałem tylko w dwóch aktach, t. j. w drugim i trzecim, grał ją wspaniale, jak wielki artysta, który równie dobrze nosi frak i tużurek, jak toę klasyczną lub średniowieczną zbroję.

W opowiadaniu o cierniach aktorskiego życia, p. Maggi dorównał Rossiemu, pomimo, że ten ustęp roli był arcydziełem Rossiego.

Mówiono mi, że i całego „Kean’a“ p. Maggi grał równie wspaniale i że punktem kulminacyjnym miał być akt IV-ty teatru na scenie. Wierzę temu z łatwością, bo po „Królu Learze“ uznałem w p. Maggim wielkiego artystę dramatycznego.

Kazimierz Zalewski.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Zebranie ogólne akcjonariuszów Towarzystwa zakładów górniczych starachowickich odbędzie się d. 13-go maja, o godzinie 2-iej po południu, w lokalu przy alei Ujazdowskiej pod № 6-ym. Porządek dzienny obejmuje: sprawozdanie i bilans za r. z., projekt etatu na r. b. i plan działań w przyszłości, wniosek rady co do likwidacji kasy przezorności i wybory. W razie niedojścia do skutku tego zebrania, odroczone ono zostanie do d. 27-go t. m.

— D. 13-go maja rozpoczną się egzaminy wstępne w tutejszym gimnazjum żeńskim przy ulicy Starej pod № 6-ym. Miejsca wolne są we wszystkich klasach tej szkoły.

— Na czas od d. 13-go maja do 13-go października kolej nadwiślańska wprowadza bilety pasażerskie abonamentowe i spacerowe wszystkich trzech klas, z ustępstwem 30%, na przejazd pomiędzy Warszawą nadwiślańską a stacjami, postojami i przystankami: Nowogrodzki, Nowy Dwór, Jabłonna, Phyd, Wawer, Otwock, Celestynów i Piława. Bilet abonamentowy składa się z okładki i 40-tu kuponów. Bilety

spacerowe są jednorazowe i sprzedawane będą tylko w nie dziele i dni świąteczne. Ważne są one na wszystkie pociągi osobowe. Za biletom spacerowym można również wracać i następnego dnia po święcie pierwszym pociągiem pasażerskim.

— D. 13-go maja, o godzinie 6-iej po południu, w Towarzystwie dobroczynności odbędzie się posiedzenie członków sekcji czytelników.

— D. 13-go maja, o godz. 5-iej po południu, odbędzie się wizyta doroczna delegowanych członków Towarzystwa dobroczynności w zakładzie sierot dziewcząt na Krak.-Przedm. pod № 62-in.

— D. 14-go maja, o godzinie 12-iej w południe, w kancelarji zarządu cmentarza, odbędzie się posiedzenie członków dozoru cmentarza powązkowskiego.

— D. 14-go maja, o godzinie 6-iej po południu, w Towarzystwie dobroczynności odbędzie się posiedzenie członków wydziału zupy rumfordzkiej.

ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa donoszą nam pod dniem 11-ym b. m. Z d. 15-ym b. m. wejdzie w życie nowa taryfa dla bezpośredniego ruchu osobowego między Wiedniem, Krakowem, Lwowem a stacjami południowo-zachodnich linii kolejarzskich: Elizabetgrad, Kiszyniew, Kijów i Odessa przez Podwołoczyska. Ceny jazdy na szlakach austriackich będą niższe w stosunku o 1/4 cen dotychczasowych, lecz zniesione będzie dotychczas praktykowane na owych szlakach bezpłatne przewożenie 25 klg. pakunku, służące każdemu z podróżnych. — Komisja budowyteatru krakowskiego postanowiła oddać wykonanie dekoracji za ryczałtowaną kwotę 16,849 złr. firmie Hermana Burgharta w Wiedniu. O powierzeniu tych robót siłom swojskim nie było nawet mowy. W każdym kierunku coraz widoczniejszą i jaskrawszą jest niepojęta niechęć i nieufność kierujących sprawą budowy teatru do sił miejscowych i swojskich wogóle. Obowiązek nakazuje zaznaczyć to ze względu, iż bardzo wiele było hałasu o powierzenie budowy krakowskianinowi, tymczasem wszelkie przywiązane do tego nadzieje zawiodły i jest pewność, iż np. Helmar i Felmar, przeciw którym najzażarciej występowano, nie zdołaliby więcej robót oddać swoim naddunajskim landsmanom. Role propagatorów wielkiej niemieckiej kultury przyjęli tu na siebie pp. Jan Zawiejski i Wincenty Wdowiszewski, a członkowie komitetu budowy teatru, ludzie zacni, lecz bierni, zbyt cennie już dają się wodzić na pasku tych panów.

× Ślub. W d. 28-ym kwietnia w dobrach Jabłonowo w Galicji, w miejscowym kościele parafjalnym pobłogosławiony został związek małżeński pomiędzy panną Jadwigą Muszyńską, wychowanicą księżnej Florentyny z Dzieduszyckich Czartoryskiej, a córką Julji i Władysława Muszyńskich, z p. Janem Leszczyńskim, synem Michała i Marji z Kossowskich Leszczyńskich. Młoda para, obdarowana majątkowo sowsie przez księżnę, wyjechała do dóbr swoich Borki na Podolu galicyjskim.

× Zawiadomienie i odpowiedź. Hr. Herbert Bismark, bawiący obecnie u rodziców narzeczonej swojej w Fiume, otrzymał tamże telegram od cesarza Wilhelma następującej treści: „Serdeczne podziękowanie za uwiadomienie o zaręczynach przesyła Wilhelm, Imperator rexi“. Uwiadomienie, rozesełane przez narzeczonego, brzmiało: „Fiume, d. 4-go maja r. 1892-go. Hrabia Herbert Bismark-Schönhausen ma zaszczyt donieść o zaręczynach swoich z hrabianką Małgorzatą Hoyos, drugą córką hr. Jerzego Hoyosa“.

× Arcyksiąże maszynista. Arcyksiąże Franciszek Ferdynand oryginalny temi dniami odbył spacer, w charakterze bowiem maszynisty poprowadził pociąg pociąg pociąg z Wiener-Neustadt do Gloggnitz i stanął u celu bez najmniejszego spóźnienia. Arcyksiąże w dzieciennych jeszcze latach swoich niejednokrotnie odbywał podróże na lokomotywach.

× Skutki zabobonu. W Velilla nad Ebrem mieszkała pewna Niemka, nazwiskiem Marja Gross, starszuszka 60-letnia, ogólnie w okolicy uchodząca za czarownicę. Wierzono, iż mocą czarów swoich, tak zdrowie, jak i choroby dowolnie sprowadzać była w stanie, przepowiadać miała nadto przyszłość i posiadać zdolność obcowania z duchami. Niejaki Manuel Tella, 19-letni młodzieniec, wpadł na pomysł, iż choroba ojca jego, który od kilku lat nie opuszczał łóżka, wywołana była zaklęciami czarownicy. Zeszedł tedy niedzieli po nabożeństwie pośpieszył Tella do chaty Marji Gross i zażądał od niej, aby mu uzdrowiła ojca. Gdy domniemana czarownica oświadczyła, że ani zdrowie czyjeś, ani choroba nie zawisły od niej, Tella dobył rewolwer i ciężko ją zranił, powtórnym zaś strzałem ugodził 64-letniego męża jej, sparaliżowanego, bezwładnego starca. Mieszkańcy wioski ujęli się za mordercą i z wielkim tylko trudem udało się policji uprowadzić go i uwięzić.

× Katastrofa kolejowa. Wedle świeżo nadeszłych wiadomości, katastrofa na kolei Atchison, Topeka, Santa Fe (Ameryka północna), o której doniosły już telegramy, należy do najgroźniejszych z pomiędzy tych, jakie w ostatnich latach przytrafiły się w Stanach Zjednoczonych. Zniszczony w niej pociąg, jeden z najszybszych w wymienionej linii, wychodził wieczorem z Kansas City i po całonocnej drodze, przebywa przestrzeń 540 mil angielskich i staje w Chicago. W dniu katastrofy, około północy, po-

wstała silna burza, połączona z niezwykłą ulewą, że zaś rzeki przedtem już weszły, maszynista tedy z całą posuwą się ostrożnością. Po przebyciu stacji Medhill, w oddaleniu około 225-u mil od Chicago, pociąg nadjechał nad most na rzece Fox. Most ten uchodził za zupełnie pewny, widocznie jednak podmyła go woda, zawałił się bowiem w chwili przejazdu pociągu. Lokomotywa była już na drugim brzegu, gdy ostatni wagon pociągu (sypialniany wagon systemu Pullmana) po przeciwnej jeszcze znajdował się stronie. Tak lokomotywa, jak wagon ten ocalały, gdy cały środek pociągu, złożony z węglarki, wagonu pakunkowego i 3-ch wagonów osobowych, spadł do rzeki z wysokości 36-ju stóp. Mimo, iż wagony stoczyły się jeden na drugi, udało się wielu osobom ucieść szczęśliwie; zginęło wszakże 7, zaś 20 osób ciężkie odniosło rany.

BAŃKI MYDLANE.

Szczególne skojarzenie wyobrażeń.

Na galerji trzeciego piętra okazałaś tuszy mama siedzi obok młodocianej córeczki na jednym z przedstawień Maggi'ego.

Podłotek nagle pyta:

— Proszę mamy, czy wypada płakać?

A mama, puszczając na okrągłym brzuszku w ruch młynkowy dwa wielkie palce, orzeka z miną niewiasty, która bardzo wiele widziała:

— A płacz, moje dziecko, płacz, jeżeli ci to sprawi... przyjemność.

Przed wyscigami.

— Tak, panie—pociesza sportsmen jakiegoś rozżalonego męża—tak! Widocznie nie umiesz pan wychodzić z kobietami. Bo kobieta, widzisz pan, to jak koń: lubi, aby się z nią obchodzono łagodnie.

Na wystawie obrazów.

— Mój panie—gniewa się malarz na jednego z członków komitetu—powieś się pan mój obraz zawysoko.

— To nie, bądź pan spokojny—brzmi odpowiedź—krytyka go obniży.

Na kolonje letnie.

Bezimiennie rs. 3.

Na budowę wieży przy kościele Wszystkich Świętych.

J. R. rs. 1.

Dla wdowy z 7-giem dziećmi Nowo-Wolska № 3.

Z prośbą o modlitwę za spójność duszy ś. p. Józefa, P. S. kop. 25.—C. H. B. kop. 75.—Bezimiennie rs. 1.—J. W. paczkę bieżącą i rs. 2.

Dla matki z 4-em dziećmi i babką Nowe-Miasto № 3. Z prośbą za spójność duszy ś. p. Amalii, P. S. kop. 25.—C. H. B. kop. 75.

Dla matki z 5-em dziećmi Chmielna № 81. Z prośbą za spójność duszy ś. p. Zygmunta, P. S. kop. 25.—C. H. B. kop. 75.—Bezimiennie rs. 1.

Dla biednych rodziców z 5-giem dziećmi Krochmalna № 45.

Z prośbą o spójność duszy ś. p. Wiktorji, P. S. kop. 25.—C. H. B. kop. 75.—Bezimiennie rs. 1.

Na kontrolera kasy groszowej w ochronie 31-aj na Szmulowiznie zaproszony został p. Franciszek Pachowski.

— P. Lessel z Wojciechowa, ofiarował dla warsz. Tow. dobr. 60 sztuk krzesel giętych.

NEKROLOGJA.

ś. p.
Józef Frackiewicz,

obywatel m. Warszawy, były urzędnik kolei nadwiślańskiej.

po długich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 10-go maja r. b., przeżywszy lat 70. W ciężkim smutku pozostała wdowa wraz z dziećmi i wnukami zaprasza przyjaciół i kolegów zmarłego na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w d. 13 maja, to jest w piątek, o godz. 10-iej i pół rano, w kościele św. Jana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 5-iej po połud. na cmentarz powązkowski.—1881

ś. p.
Henryk Olszewski,

syn Michała i Eweliny z Krysińskich, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, zasnął w Bogu dnia 11-go maja 1892 r. w Błoni, przeżywszy lat 29. Pograżeni w ciężkim smutku rodzice, siostra i brat zapraszają krewnych i przyjaciół na żałobne nabożeństwo i wyprowadzenie zwłok z kościoła w Błoni dnia 13-go maja, to jest w piątek, o godzinie 11-iej przed poł.—1884

ś. p. Stanisław Olszewski,

syn Marjana i Anieli z Zarzeckich, po długich i ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 10-go maja 1892 r., przeżywszy lat 23. W głębokim smutku pozostali rodzice i rodzeństwo zapraszają

żyjących i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające dnia 13-go b. m., o godz. 11-iej przed poł., w kościele Przemienienia Pańskiego, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 5-iej po południu na cmentarz powązkowski.—1875

ś. p. LEON JULJUSZ LIEDTKE,

subjekt polistotniczy, po długiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 11 maja r. Pozostali w smutku: brat, siostry i szwagrowie zapraszają krewnych, kolegów i znajomych wyprowadzenie zwłok w dniu 13-ym maja, to jest w piątek, o godzinie 6-iej po południu z kaplicy ewangelicko-anglikańskiej przy ulicy Młynowej.—1890—

W piątek, dnia 13-go maja, odbędzie się w kościele na Powązkach, o godzinie 9-iej i pół zrana wotywa św. za spójność duszy

ś. p. Bonifacego Piotrowskiego.

Dnia 13-go maja, o godzinie 10-iej zrana, w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmielickim) na Krakowskim-Przedmieściu, obok skweru, odprawione będzie nabożeństwo za duszę

ś. p. Walerjana Kleckiego, 1869

doktora medycyny, na które pozostała żona i dzieci zapraszają

Dnia 14-go maja, w kościele św. Aleksandra, o godzinie 10-iej rano, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę

ś. p. Adolfa Grabowskiego,

b. profesora, na które pozostała siostra zaprasza krewnych, kolegów zmarłego i żyjących.—1848—

W sobotę dnia 14-go maja, o godzinie 9-iej rano, w kościele archikatedralnym św. Jana, w kaplicy Matki Boskiej odbędzie się nabożeństwo żałobne za duszę

ś. p. Ludwika Kołomyjskiego,

zmarłego w Płocku dnia 14-go stycznia r. b. 1877

W sobotę, dnia 14 maja, o godzinie 10-iej rano, za duszę

ś. p. Zofji z Zewaldów

Cichockiej,

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Piotra i Pawła na Koszykach, na które pozostała rodzina raprasza.—1876

W sobotę, to jest dnia 14-go maja r. b., jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci ś. p.

Marjana Kosińskiego,

alumna seminarjum metropol. warszawskiego, odprawione będzie za spójność jego duszy nabożeństwo żałobne, w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmielickim) na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 9-iej i pół zrana, na które pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i kolegów zmarłego.

za spójność duszy

ś. p. Stefani z Grabowskich Palickiej,

zmarłej w m. Sejnach, odbędzie się żałobne nabożeństwo dnia 14-go maja r. b., to jest w sobotę, o godzinie 10-iej rano, w kościele po-karmielickim, na które rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych.—1874—

Dnia 14-go maja, to jest w sobotę, o godzinie 9-iej i pół zrana, jako w wigilię imienia

ś. p. Zofji z Piaseckich

Mrozowskiej,

w kościele św. Aleksandra na placu 3-ch Krzyży, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spójność jej duszy, na które pozostały mąż wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych.—1886—

Dnia 13-go maja, w piątek, jako w przeddzień rocznicy śmierci, odprawiona zostanie za duszę

ś. p. Teofila i Brygidy małż. JANOWSKICH, obywat. ziem. gubernji wileńskiej żałobna wotywa o godzinie 11-aj przed południem, w kościele po-karmielickim na Krakowskim-Przedmieściu.—1888—

W piątek, dnia 13-go b. m., jako z 27-mą rocznicę śmierci

ś. p. Weroniki z Mietusiewiczów

R U P P,

odbędzie się w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmielickim) na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 9-iej zrana, żałobne nabożeństwo, na które pozostała rodzina zaprasza krewnych i znajomych.—1885—

W sobotę, dnia 14-go b. m., w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 10-iej zrana, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę

ś. p. Zofji z Kostelskich i Stanisława

SKORUPSKICH,

na które pozostała synowa z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych.—1882—

Wszystkim znajomym, a w szczególności kolegom, którzy raczyli na własnych barkach odnieść drogę nam zwłoki na miejsce wiecznego spoczynku ś. p. Jana Malickiego, pozostała żona i rodzina składa serdeczne „Bóg zapłać”.—775

N A D E S Ł A N E.

Buchalterja Podwójna G. Chwata. Całość rs. 1.

Z Petersburga.

Depesze Aj. półn. przyniosły właśnie wczoraj wiadomość o aresztowaniu p. Gaczkowskiego, wynalazcy witaliny. Według brzmienia depesz, groźny stan zdrowia jen. Gressera, naczelnika m. Petersburga, przypisywany jest działaniu witaliny, wstrzykniętej kilkakrotnie pod skórę. Dziwnym zbiegiem okoliczności wczorajsze dzienniki petersburskie, a mianowicie Nowosti, umieściły list p. Gaczkowskiego, w którym ten ostatni odsłania skład swego lekarstwa i wzywa lekarzy do robienia z nim prób klini-

cznych. Odezwe tę przytaczamy poniżej, ze względu na zainteresowanie się ogólne kwestją mniemanego panacaeum.

„Pozwól pan — pisze p. Gaczkowski — iż za pośrednictwem pańskiej gazety zrzuć z siebie odpowiedzialność za to, że utrzymuję w tajemnicy skład swego środka, zwanego witaliną. W obecnej chwili skład ten odsłonięty przezemnie został przesowi urzędu lekarskiego, drowi Batalinowi, a zatem witalina nie należy już do tak zwanych środków tajemnych. Skład jej jest następujący: boraks sodowy (borax lincal) i gliceryna. Z innem jeszcze, daleko cięższem oskarżeniem występują przeciwko mnie, a mianowicie, że unikam krytyki naukowej lekarskiej ze swoim środkiem. Teraz, jak i poprzednio, do mnie zwracają się lekarze lub posyłają swoich pacjentów, lecz komisja, jaką obiecano zgromadzić w celu zbadania mojego lekarstwa, nie zebrała się dotąd i prawdopodobnie nie zbierze się nigdy. Co do mnie, nie unikam sądu pp. lekarzy, przeciwnie, pragnę go i czekam. I teraz pozwalam sobie za pośrednictwem pańskiej gazety zwrócić się do pp. lekarzy z uprzejmą prośbą o utworzenie komisji, która wezwałaby mnie do stawienia się przed nią z witaliną.

„Pacjenci, wybrani do zbadania, mogą być zaproszeni przez pp. lekarzy lub przedstawieni przeze mnie; jest to dla mnie kwestja drugorzędna, ponieważ nie mogę przypuścić, aby zaproponowano mi uleczenie umierających, lub dotkniętych wadami organicznymi. Ponieważ opinia co do przebiegu choroby może być różną, przeto proszę, aby do komisji mogły być dopuszczone jedna lub dwie osoby kompetentne, wybrane przeze mnie, które byłby na równi z innymi obecnymi przy doświadczeniach. Rozumie się samo przez się, iż dla każdego chorego powinna być uprzednio sporządzona ścisła diagnoza, która wniesiona być winna do dziennika lub protokołu; po ukończeniu zaś kuracji podobnie powinny być zapisane rezultaty leczenia. Ten ostatni warunek uważam za niezbędny do moich celów.

„Jeżeli projektowana komisja zgromadzi się, to z radością stawię się na pierwsze jej życzenie. Jeżeli zaś komisja się nie zgromadzi, to będzie jawnym dowodem, że nie ja unikam klinicznego zbadania mojego środka.”

Jednocześnie Nowosti przytaczają rozmowę swego współpracownika z prof. Poehlem w kwestji witaliny. Prof. Poehl oświadczył, że oprócz boraksu i gliceryny prawdopodobnie nie więcej nie wchodzi w skład lekarstwa p. Gaczkowskiego. Nie wiadomo tylko, czy jest to zwykła mieszanina gliceryny i boraksu, czy też Natrium gliceroboratum, proponowane jeszcze przed 10-ciu laty przez lekarza Le Bon'a. Wogóle środek ten, zdaniem prof. P., należy uważać za słabo antyseptyczny. Co się zaś tyczy przyjmowania wewnątrz, to witalina, o ile tylko składa się z boraksu i gliceryny, przy małych dawkach, może w bardzo nieznaczny stopniu wpływać na fermentację w kiszczkach. Przy wprowadzeniu do krwi, gliceryna i boraks posiadają również lekkie własności antyseptyczne.

Co się tyczy generała Gressera, to biuletyny stwierdzają, iż proces gangrenowy rozpoczął się z dwóch ukłuc, jakie powstały po wstrzykiwaniu witaliny.

O referacie inżyniera A. Suligowskiego, odczytanym na posiedzeniu głównego komitetu Towarzystwa przemysłu i handlu w Petersburgu, Now. wr. zamieszcza następujące sprawozdanie:

„Posiedzenie odbywało się pod osobistym przewodnictwem hr. N. Ignatjewa. Inż. A. Suligowski czytał referat „o systemacie taryf zbożowych na kolejach”. Referent przedewszystkiem zaznaczył, iż kwestja uregulowania taryf powstała bardzo niedawno; co da się objaśnić zdumiewająco szybkim wzrostem sieci kolei w ciągu ostatnich lat 40-tu. Przed 40-tu laty w Europie było ogółem 9,000, a w Ameryce 7,500 kilometrów kolei, w 40 lat później ogólna sieć kolei w obydwóch częściach świata dosięgła imponującej cyfry 150,000 kilometrów.”

Streściwszy następnie za referentem historję taryf kolejowych w Europie i Stanach Zjednoczonych, sprawozdawca Now. wr. pisze:

„W Rosji do r. 1886-go taryfy znajdowały się w zupełnem rozporządzeniu towarzystw kolejowych; w r. 1886-ym, głównie z powodu skarg właścicieli ziemskich na niskie ceny zboża w miejscowościach, odległych od portów, przystąpiono do ujednostajnienia taryf. Przy ministerjum finansów utworzony został nowy departament kolejowy, który opracował dla transportów zbożowych specjalną formułę, a mianowicie: na odległość 200 wiorst transport przewożony jest po 1/24 kop. od puda i wiorsty; przy odległości do 360 wiorst robione jest ustępstwo 10%; za odległość od 360—1,600 wiorst pobiera się 1/80 kop.; za odległość od 1,600—3,000 oblicza się opłata w stosunku 1/200 od puda i wiorsty, wreszcie za odległości większe opłata wcale nie jest pobierana. P. Suligowski uważa tę formułę za zupełnie odpowiednią, o ile idzie o wywóz; co się zaś tyczy ruchu wewnętrznego

transportów, to formuła powyższa jest niedogodną i może narazić właścicieli ziemskich na poważne straty. Na dowód tego pan S. przytoczył przykład rolników polskich, gdzie rolnictwo znajduje się względnie na dość wysokim poziomie i gdzie gospodarstwo wiejskie pochłonęło kapitały w takiej ilości, że domaga się obecnie wysokiej ceny produktów swoich. Tymczasem formuła różniczkowa daje możliwość taniemu zbożu zalewać rynki miejscowe, grożąc zniszczeniem ziemian w Królestwie Polskiem. W ożywionych rozprawach, jakie z tego powodu wywiązały się następnie na posiedzeniu, przyjęli udział: hr. N. P. Ignatjew, oraz pp.: Muśnicki, Kryłow, Łoranskij i Łazarew. Prawie wszyscy mówcy zgodzili się, że taryfy kolejowe wymagają reform i odpowiedniego przystosowania ich do potrzeb rolnictwa oraz przemysłu, jednocześnie jednak doszli do wniosku, że referent nie dowiódł dostatecznie szkodliwości formuły dyferencjalnej dla ruchu wewnętrznego i że Towarzystwo nie może starać się o zmianę jej dopóty, dopóki nie zostanie opracowana inna, bardziej odpowiadająca swemu zadaniu. W tym celu postanowiono referat p. Suligowskiego oddać III-mu wydziałowi Towarzystwa i zaproponować referentowi przyjęcie udziału w pracach nad dalszym rozwinięciem podjętej przez niego kwestji.

Sprawozdanie gazety *Nowosti* bardziej jeszcze przychyliła się do wniosków inż. Suligowskiego, dowodząc, iż taryfy nie powinny uwzględniać potrzeby jednych z widoczną szkodą innych miejscowości.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

REZOLUCJA CZESKA.

Praga czeska 12-go maja. (Tel. pryw. Kur. War.) — Zwołany przez posła Podlipnego w Czasławiu mityng ludowy uchwalił rezolucję, w której powiedziano: „Domagamy się od naszych posłów, ażeby w najenergiczniejszej opozycji, w której cały naród czeski ich popiera, tak długo wytrwali, dopóki prawo państwowe Czech nie zostanie uznaniem, niezawisłość zabezpieczoną, a na czele króla nie spocznie korona św. Wacława.”

PRZESILENIE WE WŁOSZECH.

Rzym 12-go maja. (Tel. pryw. Kur. War.) — Zaprzeczają pogłoskom, jakoby Blanc (znany ambasador; przyp. red.) miał objąć tekę spraw zewnętrznych. Po onegdajszej konferencji króla z Brinem wnoszą, że teka ta powierzona będzie jemu. Dymisja gabinetu Rudiniego ostatecznie przyjęta.

Rzym 12-go maja. (Tel. pryw. Kur. War.) — Giolitti objął prezydium i sprawy wewnętrzne, Brin zewnętrzne.

Rzym 12-go maja. (Tel. pryw. Kur. War.) — Potężnym wpływom dworskim przypisać należy, że król nie powołał do utworzenia gabinetu Crispiego. Faktycznie powołany przez króla do Rzymu z prowincji Zanardelli, tudzież prezes senatu, Farini, gorąco doradzali ten krok królowi, zapewniając, że tylko wybór Crispiego uspokoi obawy zagraniczne.

REWIZJA KONSTYTUCJI.

Bruksella 12-go maja. (Tel. pr. Kur. W.) — W izbie deputowanych odbyły się rozstrzygające głosowania w sprawie zamierzonej rewizji konstytucji. Uchwalono zmianę art. 56-go, dotyczącego wybieralności senatorów, 122 głosami przeciw trzem, zaś artykułu 53-go, orzekającego, iż ciało wyborcze dla izby i senatu ma być jednakowe, 97 głosami przeciw 34. Dalej uchwaliła izba 110 głosami przeciw 13 artykuł pierwszy, orzekający podział Belgji na dziewięć prowincyj. Artykuł 26-ty, wprowadzający do konstytucji zasadę królewskiego odwołania się do ludu (*referendum*), uchwalono 78 głosami przeciw 48. Woeste oświadczył, że prawica zgadza się na ten artykuł z zastrzeżeniem. Artykuł 36-ty, orzekający, że członkowie izby, mianowani ministrami, mają się poddać ponownemu wyborowi, uchwalono 78 głosami przeciw 32. Artykuł, orzekający o liczbie senatorów, przyjęto 68 głosami przeciw 47; artykuł, przyznający następcy tronu prawo zasiadania w senacie, 87 głosami przeciw 19. Postanowiono również poddać rewizji artykuł konstytucji, dotyczący następstwa tronu. Zaraz po uchwaleniu rewizji przez senat, rozpisane będą wybory do konstytuancy.

Budapeszt 12-go maja. (Tel. pryw. K. W.) — Wszystkie komitaty węgierskie i chorwackie wysyłają na jubileusz koronacyjny do Budapesztu swe deputacje.

Budapeszt 12-go maja. (Tel. pr. K. War.) — Ludwik Lang ma zostać ministrem handlu w miejsce zmarłego Barosza.

Berlin 12-go maja. (Tel. pr. Kur. War.) — Przedmiotem żywego zajęcia od kilku dni jest fakt wyróżnienia przez cesarza Wilhelma grenadjera Luecka, który, stojąc niedawno na warcie i zaczepiony przez dwóch robotników, jednego zastrzelił, a drugiego zranił. Faktem ma być, że cesarz podał mu przed frontem rękę i pochwalił za ścisłe i poprawne spełnienie obowiązku; według innych źródeł, obdarzył go nawet swoim portretem z własnoręcznym podpisem i mianował go „gefrierterem”. Dzienniki z *Nationalzeitung* na czele uznają wprawdzie poprawność postępowania Luecka, nie widzą wszakże w strzelaniu do bezbronnych bohaterstwa, któreby zasługiwało na szczególne uznanie monarchy. *Nationalzeitung* nie wierzy również, aby cesarz Wilhelm użył w przemowie frontowej do Luecka wyrażenia „ty” (*du*), ponieważ Lueck, jako żołnierz, powinien być tytułowany *Sie*.

Buryż 12-go maja. (Tel. pryw. Kur. Warsz.) — Odbyły się tutaj pomyślne próby zasłonięcia dymem ruchów wojska i uniemożliwienia studjów terenu, robionych przy pomocy balonów.

Bruksella 12-go maja. (Tel. pr. K. W.) — W Anderlues ponowił się pożar kopalni.

Londyn 12-go maja. (Tel. pr. Kur. W.) — Lord Salisbury przyjmował deputację, żądającą przyjęcia systemu bimetalicznego w Anglii. Oświadczył on, że Ameryka wystosowała zaproszenia na konferencję monetarną w sprawie srebra. Anglja zaproszenie przyjęła, nie przyjmując wszakże żadnych zobowiązań.

Berlin 12-go maja. (Tel. pryw. Kur. War.) —

Ruble w gotówce 242 10 (wczoraj —.)

Ruble na dostawę 214 25 (wczoraj —.)

Z SĄDÓW.

Wspólnicy Pawlaka.

Mowy obrońców.

Wskazaliśmy już zrana kolej, w jakiej po mowie prokuratora zabierali wczoraj głos obrońcy.

Pierwszy z pośród nich przemawiał *adv. przys. Makomaski*, w obronie Jakuba Pawlaka.

Obrońca wspominał na wstępie, że na wszystkich oskarżonych w niniejszej sprawie, a na Jakuba P. w szczególności, pada cień posępny od postaci zbiegłych bez śladu głównych sprawców zuchwałego mordu. Pod wpływem tego ogół społeczeństwa, nie znając okoliczności faktycznych i kierując się tylko wrażeniami i uczuciami, z góry na wszystkich podsądnych wydaje wydykt potępienia. Tem donioslejszym przeto staje się w podobnej sprawie obowiązek obrony, która przez krytykę wszystkich wniosków oskarżenia może i powinna ułatwić zadanie sędziów, nie mogąc kierować się domysłami i wrażeniami ogólnikowemi, lecz obowiązanych rozważyć z osobna działalność każdego z oskarżonych i wedle niej zawyrokoować o jego winie i karze.

Wyszedłszy z takiego założenia i przechodząc w szczególności do kwestji winy Jakuba Pawlaka, obrońca zaznaczył, że przeciwko temu brak właśnie poważnych poszlak faktycznych; ani bowiem dwukrotna przesyłka choremu bratu pieniędzy (rs. 300 i 700), jako nie mającej żadnego związku z dochodzonem obecnie morderstwem, ani przyjazd nazajutrz po zbrodni do Ziółkowskich, który przecie mógł być czysto przypadkowym, ani wreszcie wymuszone groźbami przyjęcie na przechowanie pakietu z 12,000 rs. (skoro przytem nie ma dowodu, iżby Jakub Pawlak znalazł wówczas pochodzenie owych pieniędzy i ażeby w ogóle wiedział o spełnionej przez Franciszka Pawlaka zbrodni) — nie wystarczają zgola do uznania jego winy w tym zakresie, w jakim ją przypisuje akt oskarżenia. Wypada tedy, zdaniem obrońcy, albo zupełnie uniewinnić Jakuba Pawlaka, albo w ostatecznym razie skazać go za ukrywanie kradzieży na sumę, przenoszącą rs. 300.

Adv. przys. T. Konic, broniący z urzędu starego Ludwika Ziółkowskiego, podniósł przedewszystkiem

te okoliczność, że 68 lat, przeżyte przez tegoż, bez ściągnięcia na siebie kiedykolwiek jakiegobądź zarzut, same przez się są poniekąd rekojmnią jego niewinności. Okoliczności sprawy nawet prokuratora doprowadziły do cofnięcia bezzasadnego oskarżenia Ludwika Z. o uprzednią znowę z mordercami. I zkażęby mógł tak zawinąć ów starzec niedołężny, który w domu był zerem i który Pawlaka znalazł jedynie, jako narzeczonego swej córki. Niesłusznym jest wszakże i ten zarzut, jaki prokurator obecnie przeciwko Ludw. Z. popiera, tj. zarzut zatajenia zbrodni, a niesłusznym dlatego, że 1) przecie oskarżony, w myśl art. 128 kod. kar., miał prawo zamilczeć o przestępstwie, do którego zamieszane były własne jego dzieci i że 2) nie dowiedziano, iżby w danym czasie miał on możność doniesienia policji o pobycie mordercy w jego mieszkaniu.

Wobec tego i z uwagi, że Ludwik Z. i tak przesiedział już 1½ roku w więzieniu śledczem, obrońca w konkluzji swego przemówienia wniósł o zupełne uwolnienie oskarżonego.

*

Adv. przys. M. Kurman, przemawiający z urzędu w obronie Wiktorji Ziółkowskiej, zaznaczył, iż ze względu na ohydę i zuchwałstwo dokonanej zbrodni, całe niemal społeczeństwo było tutaj sędzią śledczym przy jej dochodzeniu, a zeznania wszystkich zbadanych świadków, siłą ciężenia naturalnego, przechylały i przechylały się na stronę oskarżenia. Jeśli zaś pomimo to wszystko, co do winy niektórych podsądnych następcza się nader poważna wątpliwość, to domniemane ich winy z tem większą traktować należy oględnością.

Względem te, zdaniem obrońcy, stosują się całkowicie do Wiktorji Ziółkowskiej. Sam prokurator zaniechał dziś oskarżenia jej i całej jej rodziny o uprzednią znowę z mordercami. I słusznie. Zbrodniarze naogół, jedynie zmagani koniecznością, ściągają sobie pomocników, ponieważ w takich razach nietylko zmniejszają się własne ich łupy, lecz nadto wzrasta niebezpieczeństwo ujawnienia ich winy i kryjówki. Otóż taka konieczność nie zachodziła bynajmniej dla Pawlaka i Wyrostkiewicza względem Ziółkowskich, boć nie u nich szukali mordercy schronienia w pierwszej chwili po zbrodni, i dopiero, zatarłszy w Odolinku ślady swego czynu, umywszy się i przebrawszy, podążyli ztamtąd do Bielawki, do ludzi, którzy nie wiedzieli wcale o zbrodni i u których przeto tem spokojniej przebywać mogli.

Tak więc z zestawienia faktów zdaje się być prawdopodobnem, iż Pawlak, przybywszy do Ziółkowskich, nie wtajemniczał ich w fakt zbrodni, a wniosek taki popiera i ta okoliczność, iż przecie dlatego, ażeby sobie w następstwie zapewnić w Bielawce przytułek, grał oddawna komedję przed Ziółkowskimi, udając zakochanego w Wiktorji. W każdym razie nie może być mowy, iżby ta ostatnia była powierniczką zbrodni. Zbyt doświadczoneym łotrem był Pawlak, iżby miał bez potrzeby narażać się na tak zwykłą u kobiet niedyskreję.

Dopiero w ostatnim dniu pobytu u Ziółkowskich, Pawlak po pijanemu wygadał się z tem, co uczynił. Niema dowodów stanowczych, iżby Wiktorja Z. słyszała tę jego opowieść. Ludwik Z. widział tę scenę nawpół przez sen i nie opowiada też o niej dokładnie. A przytem w podsłuchanej w areszcie rozmowie swej z synem mówił on tylko o tym ostatnim, a wyrażona wtedy przezeń obawa: „czy Wikta nie wyda” mogła wynikać wprost z niepewności, czy córka wypadkiem nie posiadała także występnej tajemnicy. Chociażby jednak przypuścić, że Wiktorja Z. była obecną przy opowiadaniu Pawlaka i z ust jego dowiedziała się o spełnionej zbrodni, to nie mniej przeto nie może odpowiadać za ukrywanie morderstwa, skoro żadnych zgola w tym celu czynów nie spełniła.

Nakoniec, nawet niedoniesienia o zbrodni nie można jej poczytywać za winę, bo, donosząc władzy o Pawlaku, ściągaby odpowiedzialność na własnego brata i ojca. Jeśli zaś nawet Wiktorja Z. zawiniła w tym względzie, to i tak już ciężką poniosła za to karę przez 1½ roku zatrzymaną w więzieniu i na całe życie skalana piętnem „kochanki Pawlaka”...

*

Adv. przys. Kuratow, broniący z urzędu Jakuba Ziółkowskiego, dowodził przedewszystkiem bezzasadności tego zarzutu, z którego tenże oddany został pod sąd, t. j. uprzedniej znowy z mordercami. Już sama nieobecność Jakuba Z. w dniu zbrodni w domu wyłącza podobną hipotezę. Ale nie można też imputować mu świadomego ukrywania zbrodni. Pojęcie ukrywania wiąże się nieodzownie z szeregiem czynów, w celu ukrycia zbrodni przedsięwziętych; żadnego zaś takiego czynu nie spełnił Jakub Z. Nie ukrył on przestępców, bo Pawlak przybył do Bielawki pod jego nieobecność, nie zacierał śladów zbrodni, nie chował wreszcie jej łupów, bo fakt ukrycia przezeń pieniędzy, wobec nie znalezienia ich, nie został stwierdzonym. Wogóle zatem w razie ostatecznym

Jakubowi Z. przypisaćby można chyba tylko zatajenie morderstwa.

Adv. przys. Koral, w obronie Michała Kupeczaka, powołując się na wnioski prokuratora w przedmiocie braku jakiegobądź zasad do oskarżania Michała Kupeczaka o ukrywanie morderstwa, dowodził następnie, że i sformułowany w mowie prokuratora zarzut ukrywania kradzieży jest bezzasadnym, z powodu zupełnej swej dowolności. Przypuściwszy bowiem nawet w zasadzie, że Kupeczak wiedział, iż ukrywane przez pa-sierba pieniądze pochodzą z jakiegoś bezprawnego źródła, dlaczegoż wszakże miał on sądzić, że pochodzą one z kradzieży, nie zaś z przywłaszczenia, zatrzymywania znalezionej sumy itp. Wobec zaś niemożności udeterminowania winy Kupeczaka, należy raczej zupełnie go uwolnić.

*

Z kolei potem przemawiał p. *Galecki*, wybrany na obrońcę przez Baczyńskiego i Szymczakównę.

Zdaniem jego, oskarżenie przeciwko Baczyńskiemu i Szymczakównie, przypisujące im uprzednią złość z mordercami jest całkiem gołosłowne, bo nie wskazano ani czasu, ani miejsca, ani warunków podobnej złości i nie wykryto żadnych dowodów, stwierdzających świadomość B. i Sz. w zamierzonej przez Pawłaka zbrodni. Jako dowód ich winy przytoczono jedynie, że Pawlak tak długo u nich przebywał. Ale to żaden dowód udziału w morderstwie, a zresztą przecież wszyscy w okolicy tego Pawłaka tam znali, przecie widywał go wójt i nikt go za podejrzanego człowieka nie pożytywał. Dla czegoż więc tylko Baczyńskiego i Szymczakównę potępiać z tej przyczyny? Jedną z przytoczonych dawniej posłak była mniemana uczta, odbyta przez morderców w mieszkaniu B. bezpośrednio po zbrodni, tymczasem pokazało się, że żadnej takiej uczty nie było, bo nawet butelka wódki została na stole nietknięta. Nie dali też B. i Sz. i nie obowiązywali się dać mordercom u siebie trwałego schronienia, skoro zbrodniarze niezwłocznie od nich uciekli.

Nakoniec niema żadnych posłak na dowód, że zbrodniarze, po przybyciu do Odolinka, opowiedzieli o dokonaniu morderstwa, a wobec tego nawet przyjęcie przez oskarżonych pieniędzy, bez wiedzy o tem, iż pochodzą one z morderstwa, nie może być dowodem nietylko takiej winy, jaką Bacz. i Szymcz. przypisuje oskarżenie, lecz nawet ukrywania morderstwa, i w najgorszym razie możnaby ich skazać jedynie za ukrywanie rabunku, połączonego z zadaniem ran, bo takiego przestępstwa najłatwiej mogli byli się domyślać w chwili przyjęcia pieniędzy od Pawłaka i Wyrostkiewicza.

*

Adv. przys. Stankiewicz, przemawiający w obronie Dzierżkowskiego, uwydatnił na wstępie, że niesprawiedliwością byłoby obciążać los i karę stojących obecnie przed sądem osób z tej jedynie racji, że główni sprawcy obydźnego mordu uszli karzącej ręki sprawiedliwości.

Zastosowanie tej zasady do oceny kwestji winy Dzierżkowskiego wyłącza możliwość skazania go według kwalifikacji, podanej w akcie oskarżenia. W chwili przybycia do Szymczakówny, Dz., który gazet nie czytuje, nie wiedział jeszcze nie o morderstwie; kłamie zaś Szymczakówna, gdy mówi, że, powierając Dzierżkowskiemu pieniądze, zakomunikowała mu swój domysł, iż są one łupem morderstwa. Gdyby Sz., jak to teraz twierdzi, chciała wtedy tylko pozbyć się owych pieniędzy, ponieważ te „ręce jej paliły”, to mogła była rzucić je wprost w ogień lub w wodę. Nie uczyniła zaś tego, bo chciała pieniądze zachować dla siebie, a w takim razie byłoby wręcz nieprawdopodobnem i niepojętem wyjawienie przez nią Dzierżkowskiemu pochodzenia rzeczonych pieniędzy.

Nakoniec trudno przypuścić, iż by Dzierżkowski, zamożny gospodarz, posiadający 22 morgi gruntu, nigdy o nie sądowo nieposzlakowany, ni z tego ni z owego wdął się w tak groźną sprawę, i trzeba raczej uwierzyć jego własnej opowieści o tem, iż zgodził się on na przechowanie pieniędzy Szymczakówny na czas jej niemoocy, ulegając jej prośbom i zapewnieniom, że są to pieniądze jej własne, pochodzące z oszczędności i ze sprzedaży rzeczy na wyjeździe do Prus.

W konkluzji obrońca wnosił o zupełnie uniewinnienie Dzierżkowskiego.

Trzeci dzień rozpraw.

Dzisiejsze posiedzenie sądu w sprawie domniemych wspólników Pawłaka zaczęło się o godzinie 10^{3/4} zrana.

Głos zabrał *adv. przys. John* w obronie Piotra Tomeczaka i Wiktorji Kupeczakowej.

Tomeczak przyznaje, że kupić go chciał, lecz dla swego brata, nie zaś dla Pawłaka, i to jest prawdopodobne, boć Pawlak, czy to sam, czy przez „artyle-rzystę” Wyrostkiewicza mógł być łatwo dostać z tuzin rewolwerów. Okoliczność, że T. towarzyszył Pa-

włakowi przy kupnie przez tegoż psa, jest zgola bez znaczenia, boć T. nie zaprzecza, że Pawłaka znał, i twierdzi tylko, że nie pozostawał z nim w stosunkach blizkich. Wieść o tych stosunkach istotnie nie znalazła w toku śledztwa żadnego poparcia. Przeciwnie, ani sąsiedzi T. nie widywali u niego Pawłaka, ani sąsiedzi Baczyńskiego nie widywali Tomeczaka w Odolinku (Marja widziała go tylko raz jeden). Zresztą, lubo Tomeczak Pawłaka znał i lubo, dajmy na to, mógł domyślać się w nim jakiejś podejrzaney osobistości, ale czyż każdy z nas nie styka się w życiu z różnemi „ptakami niebieskimi”, którzy nie sięją i nie orzą, a jednak żyją dostatnio. Czyż taka znajomość, w razie wykrycia następnie zbrodni ze strony podobnych zagadkowych ludzi, mogłaby spowodować pociągnięcie nas do odpowiedzialności?

Tomeczak, zdaniem obrońcy, w akcie oskarżenia gra rolę statysty teatralnego, którego stawiają wszędzie, gdzie potrzeba. Wedle hipotezy aktu oskarżenia, był on tajnym powiernikiem i doradcą, potrzebnym Pawłakowi do komunikowania takich tajemnic, o których wszyscy wiedzieli, a do których rzędu należała znana powszechnie wiadomość o wożeniu pieniędzy przez Szmidta. Ale oskarżenie niezem nie dowodzi i nie wyjaśnia, czemu o zakomunikowanie tej wiadomości nie ktobądź inny, lecz właśnie Tomeczak jest oskarżony. Wogóle żadnych dowodów bezpośrednich przeciw Tomeczakowi nie ma, pozostają poszlaki uboczne. A więc naprzód wrzekomy zamiar kupna rewolweru dla Pawłaka.

Akcentując następnie szczerą zeznań Tomeczaka (który nie tał ani znajomości swej z Pawlakiem, ani nabycia odeń kożucha), tudzież jego stan ubogi, uczciwość, trzeźwość i pracowitość, nie licując zgola z domniemaniami zbrodniczych z Pawlakiem konszachtów, obrońca postawił wniosek uwolnienia go zupełnie od zarzutów.

Co się tyczy Wiktorji Kupeczakowej, to niewinność tej, zdaniem obrońcy, jest całkiem niewątpliwą, bo przeciwko niej żadnych niema posłak, bodaj najodleglejszych, a i tak już niewinnie przesiedziała ona w więzieniu śledczem 9 miesięcy.

*

Następnie przemawiali pokrótce wszyscy podsądni, z których Szymczakówna zeznała, iż Pawlak i Wyrostkiewicz, wyjeżdżając w noc poprzedzającą zabójstwo do Warszawy, mówili, że „trzeba dowiedzieć się od Tomaszewskiego, kiedy on pojedzie”; po morderstwie zaś wspominali „o 1,000 rs. dla nadawcy” nie wymieniając atoli Tomeczaka.

Reszta podsądnych powtarzała swe zeznania. O godzinie 12-ej sędziowie wydalili się do sali obrad, celem zredagowania pytań zasadniczych. Wyrok zapadnie zapewne dopiero przed wieczorem.

Fr. N.

Zbrodnia na Wspólnej.

Dziś rano pod nrem 10-ym przy ulicy Wspólnej w domu p. Swierczyńskiego spełniona została zbrodnia na osobie kobiety i przez kobietę, działającą pod wrażeniem „gorączki złota”, w chęci zawładnięcia mieniem swej ofiary.

Okoliczności, towarzyszące samej zbrodni i ujęciu morderczyni prawie na uczynku, tak się przedstawiają.

W prawej oficynie wspomnianej posesji na drugim piętrze, zajmowała lokal, złożony z dwóch pokoiów i kuchni, Józefa z Wywiórskich Gerlachowa, wdowa po nożowniku, licząca 59 lat wieku.

Gerlachowa nie trzymała służącej i prowadziła w ogóle samotny tryb życia.

Dziś około godziny wpół do 8-ej lokatorka, jak zwykle czyniła każdodziennie, wyszła z dzbankiem po wodę, czerpaną z wodociągu na placu Trzech Krzyży.

Widziały ją sługi i stróż miejscowy, Wiktor Gryczka.

W powrocie spotkała się Gerlachowa z jakąś panią w średnim wieku, elegancko ubraną.

Pani ta od pewnego czasu dość często Gerlachową odwiedzała.

Lokatorka, ze swą znajomą przyjaźnie rozmawiając, udała się na drugie piętro.

Około godz. wpół do 9-ej, do wspomnianej już stróża Gryczki przyszła Michałina Nowakowska, służąca państwa Sławińskich, zajmujących lokal pod Gerlachową, oznajmiając, że tam na drugim piętrze słychać jakieś nienaturalne stukania i przygłuszone jęki.

Gryczka udał się natychmiast do drzwi mieszkania Gerlachowej i, znalazłszy je zamknięte, zadzwonił.

Otworzyła mu nieznajoma dama, zapytując, czego żąda.

— Chciałbym się widzieć z panią Gerlachową — brzmiała odpowiedź.

— Teraz nie można, bo się ubiera, lecz przyjdźcie za chwilę — odparła nieznajoma.

Stróż, namyślając się, co mu należy przedsięwziąć, i nie przypuszczając jeszcze faktu zbrodni, zatrzymał się na schodach pierwszego piętra i rozpytywał Nowakowską o szczegóły słyszanych jęków.

W tejże samej chwili poczęła schodzić owa nieznajoma dama, ukrywając jakieś zawiniątko pod czarnem aksamitnem okryciem.

Szybki chód kobiety, pomieszanie, widniejące na jej twarzy, skłoniły Gryczkę do zastąpienia drogi.

— Puść mnie, puść — odrazu zawołała nieznajoma — oto masz wszystkie pieniądze, lecz nie zatrzymuj mnie — dodała, wręczając stróżowi zmięty zwitek banknotów.

Gryczka teraz się już nie wahał.

Pomimo energicznego oporu kobiety, zatrzymał ją i wezwał Nowakowską, aby natychmiast poszła po policję.

Jakoż zjawił się po chwili rewirowy, Ludwik Skrzeczkowski, i zastał stróża szamocącego się jeszcze z ową kobietą.

Zbrodnia niebawem została stwierdzoną.

W pierwszym pokoju pod ścianą leżały jeszcze ciepłe zwłoki Gerlachowej.

Morderczyni zabiła ją młotkiem, uderzając po prawej i lewej stronie głowy.

Ten właśnie stuk uderzeń młotka i jęki morderczyny ofiary słyszała służąca Nowakowska.

Narzędzie zbrodni, ów młotek cały pokrwawiony, zbrodniarka unosiła z sobą.

W torebce oprócz młotka znajdował się sztylet, oraz 2,600 rs. w gotówce i listy zastawne.

Niebawem pod nr. 10-ty na ul. Wspólną przybył komisarz cyrkulowy, a później władze sądowe.

Mieszkanie, składające się z dwóch pokoiów i kucharki z przeforsztowanym przedpokojem, przedstawiało wielki nieład.

Wszystkie szafy i szuflady komody były pootwierane, różne rzeczy powyrzucane pościel, w nieładzie.

W pobliżu zwłok ofiary znaleziono przedarty arkusz papieru.

Był to wykaz numerów różnych papierów procentowych, przeważnie listów zastawnych ziemskich.

Morderczyni początkowo nie udzielała żadnych wyjaśnień, wybuchając co chwila spazmatycznym płaczem.

W kancelarji cyrkulowej, dokąd ją odprowadzono, zeznała, iż nazywa się Bogusława z Palickich Brzezińska i mieszka pod nr. 3-im przy ulicy Żórawiej, na czwartym piętrze od frontu.

Pod wskazany adres udał się komisarz IX-go cyrkulu, celem skonstatowania prawdziwości zeznania.

*

O osobistości ofiary zebraliśmy następujące szczegóły.

Józefa Wywiórka przed 30-tu blisko laty należała do składu baletu warszawskiego.

Posiadając później znaczne fundusze, osiągnięte z zapisu, wyszła za mąż za wdowca Gerlacha, który po kilku latach pożycia umarł.

Od tej pory Józefa Gerlachowa, wdowa, poświęciła się wyłącznie wychowaniu syna, zapisanego w księgach ludności pod nazwiskiem Wywiórskiego.

Syn ten przebywa obecnie za granicą i od czasu jego wyjazdu Gerlachowa prawie z nikim nie utrzymywała stosunków bliższej zażyłości.

W domu pod nr. 10-ym na Wspólnej zajmowała mieszkanie od lat przeszło pięciu.

Pomimo znacznego mienia (około 70,000 rs. w papierach procentowych, umieszczonych w znacznej części w depozycie bankowym), Gerlachowa żyła bardziej niż skromnie.

Nie trzymając służącej, chodziła sama po wodę (czasami w porze zimowej posługiwała jej żona stróża) i na targ po prowizję, z której gotowała sobie obiady.

Jak zapewnia stróż Gryczka, z mężczyzną nikt o Gerlachowej nie przychodził, a z kobiet widywano najczęściej morderczynię.

Gerlachowa lubiła prowadzić rozmowę ze służącymi i stróżką.

Do tej ostatniej kiedyś niedawno mówiła, że się obawia złodziei i wyrażała przeczczenie, iż zapewne nie umrze naturalną śmiercią.

*

W mieszkaniu denatki znalazł się testament, dotychczas niewiadomej treści.

Cały lokal opieczetowano.

Morderczyni do tej pory znajduje się w kancelarji cyrkulu lazienkowskiego.

Przy zeznawaniu protokolarnem wciąż wybuchając płaczem i, co chwila przyznając się do zbrodni w najdrobniejszych nawet okolicznościach, oznajmia, że sama nie wie, z kąd w jej umyśle tak potworny zamiar powstał.

Jest to kobieta inteligenta, powierzchowność jej i całe zachowanie się zdradza temperament gwałtowny, nerwowy.

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 12-ym maja:—Dowozy pszenicy obecnie są dostateczne, odpowiednio do zapotrzebowania, które jest dość ograniczone. Dziś wystawiono na sprzedaż 600 korcy. Przy usposobieniu ospałem nabywano białą dobrą po 8.50, psrą po 8.37 $\frac{1}{2}$, za wyborową posiadacze stawiali tak wysokie żądania, że kupujący zgodzić się nie chcieli i kontentowali się dobrą białą. Żyta zupełnie nie nie dowieziono. Owsa ofiarowano 100 korcy, sprzedawano po 2.92—3.50, stosownie do gatunku. Grochu dowieziono 100 korcy, nabywców nie było.

— **Magazyny tranzytowe przy stacji Praga** kolei warszawsko-terespolskiej.

Sprawozdanie z dnia 11-go maja 1892 r.

wyszło:	pozostaje:
Żyta . . . . . 3 wagonów	48 wagonów
Owsa . . . . . 2 " "	68 " "
Maki żytniej . . . . . " "	24 " "
Maki pszennej . . . . . " "	10 " "
Kaszy jaglanej . . . . . 15 " "	288 " "
Kaszy gryczanej . . . . . 1 " "	11 " "
Ryżu . . . . . " "	4 " "
Pszenicy . . . . . " "	16 " "
Jęczmienia . . . . . 5 " "	88 " "
Grochu . . . . . " "	4 " "
Gryki . . . . . " "	8 " "
Cebuli . . . . . " "	— " "
Fasoli . . . . . " "	29 " "
Łoju . . . . . " "	9 " "
Makuchów . . . . . " "	— " "
Maki kartoflanej . . . . . " "	18 " "
Cukru . . . . . " "	1 " "
Kukurydzy . . . . . 6 " "	40 " "
Maki kukur. . . . . " "	4 " "
Tranu . . . . . " "	— " "

Razem 32 wagonów 670 wagonów

Ceny zboża wynoszą:

Pszenica	od 120 do 129 kop. za pud.
Żyto	od 103 do 115 " " "
Jęczmień	od 85 do 100 " " "
Owies	od 88 do 98 " " "
Kasza jaglana	od 127 do 145 " " "
Kasza gryczana	od 165 do 185 " " "
Groch	od 115 do 125 " " "
Gryka	od 110 do 115 " " "
Kukurydza	od 63 do 67 " " "

Odesa 9-go maja (rynek zbożowy).— Ożywienie na tutejszym rynku zbożowym w ciągu ubiegłego tygodnia było bardzo nieznaczne; ceny natomiast dość gwałtownie dażyły ku niższej. Notowano sandomierkę po rs. 1.06 do 1.08, makę pszeną po kop. 90 do rs. 1.05, żyto po kop. 86 do 90, jęczmień po kop. 50 do 62, kukurydza po kop. 52 do 55. W ciągu tygodnia całego sprzedano: 3,000 czterterci girk, 750 czet. sandomierki, 450 czet. miedkiej pszenicy, 2,000 czet. żyta i 300 czet. jęczmienia. Widoki zbiorów poprawiły się znowu, dzięki obfitym deszczom. Zapasy ziarna w składach odeskich wynoszą 843,000 czet.

Jęczmień browarny. Gorzelnie kraju południowo-zachodniego, jak donoszą dzienniki kijowskie, zużywają coraz większą ilość jęczmienia browarnego, który nawet sprowadzony jest w dość znacznych ilościach z zagranicy. Na giełdach miejscowych wobec tego jęczmień browarny nie bywa notowany. Nabywając jęczmień bezpośrednio u rolników kraju południowo zachodniego, lub za pośrednictwem znanych firm handlowych, gorzelnicy badają go skrupulatnie, i po dokonanej ekspertyzie, wyznaczają odpowiednie ceny. Obecnie w sferach interesowanych uznano za konieczne, przy klasyfikacji jęczmienia poprzestać wyłącznie na gatunkach pastewnych, ograniczając przy tem liczbę gatunków do trzech: wyższego średniego i niższego.

Miedź G. M. B. L. 45.15. Tough L. 48. B. S. L. 51.

Cyna Straits L. 94.5. Banca fl. 56 $\frac{1}{2}$.

Antymon bez zmiany. Ołów L. 10.10.

Cynk L. 21.17/6. Srebro 40 $\frac{1}{16}$.

Węgle kamienne trzymają się dobrze w cenie, przy usposobieniu mocnem, dzięki trzymającemu wciąż w dość znacznych rozmiarach wywozowi do Cesarstwa i obfitem zapotrzebowaniu fabrycznem. Za wagon na stacji towarowej kolei warszawsko-wiedeńskiej płacono rs. 75 do rs. 82 bez rozróżki.

ZADANIE.

(Ułożył Władysław Kamiński).

Z pięciu liter, jak zecer, złożone trzy znaczenia. W tem cała tylko sztuka, że się je przemienia Rozmaicie. Wyrazy bliżej wam określię; Jestem pewien, że każdy wnet odpowiedź prześle: *Pierwsza* oznacza domek zwierza maleńkiego, Co chronię się przed wrogiem, ucieka do niego. *Drugi* to wielka świętość u narodów wschodu, Dostarczyła nam Wana takiego dowodu. *Trzeci* strachem przejmuję, kiedy szaleć zacznie... Chyba myśl wam poddałem aż zanadto znacznie.

Rozwiązanie szarady, umieszczonej w nrze 112:

MA-DE-RA.

Dobre rozwiązanie nadesłał: panie: M. Towiańska, H. Hopfenfeld, M. Kozek, Piotrkowiczka, A. Nower, F. Sieradzer, Z. Dobrzyńska, Margueritte, Deszuta, Scholastyka, Marja, panowie: Eugenjusz, A. Faust, W. Królikiewicz, B. Scwola, Pawelek, J. Kozak, J. Wł. Flisiński, J. Wortman, M. Połowski, L. Kostrzebski, A. Halpern, J. S., K. Piernik, M. Lintrex, R. Salezy, Z. Lolo, J. Szepczyński, Joten, S. Neuman, Trzecioklasista, M. Neuman, J. prowineji: W. Klimiecka z Biadzi, J. Czer. z Łowicza, M. Mokrzycka z Brześcia Litewskiego, S. Głogowski z Krośniewic, F. Gross z Kalisza, R. D. z N.

Nadsyłających rozwiązania upraszamy o kreślenie na kopertach, iż wewnątrz mieszczą się rozwiązania.

ODPOWIEDZI.

— **Pani M. Mokrz. z Brześcia.** — Los to wszystkich nieomal abonentów, w mniej ruchliwych punktach kraju zamieszkałych. Okoliczność ta jednak uwzględniamy.

— **Pani Janowi Czer. z Łowicza.** — Nie mając danych statystycznych, nie jesteśmy w stanie odpowiedzieć kategorycznie. W każdym razie Chicago zdaje się procentowo posiadać ich najwięcej.

— **Trzecioklasistę.** — Nie wiemy, o co sz. panu idzie?

— **Scenoli.** — Ł two z treści i odpowiedzi wynioskowaś, do kogo się ona odnosiła. I my również nie możemy w tym względzie dać wyjaśnienia.

— **Marji.** — Skoro każą, należy polecenie spełniać.

— **Konsumentowi.** — I jedno i drugie zowie się oszustwem.

— **Solusowi.** — Szaradę zużytkujemy.

— **Beziemiennemu.** — Arytmogryf do druku się nie kwalifikuje.

— **Pani Wandzi K.** — Wiersz w szaradzie wymaga gruntownej przeróbki. Przytem wyraz, wzięty za os zadania, składa się właściwie z dwóch słów odrębnych, których dla potrzeb szarady łączyć nie należy.

— **Pani K. Zaor.** — Szarada do druku się nie kwalifikuje.

— **Pani Augustynowi Sz.** — Z obu zadań jego korzystać nie będziemy.

— **Człowiekowi.** — Logogryf nie kwalifikuje się do druku.

— **Pani S. R.** — Kilkakrotnie już wyraz, wzięty przez pana za os szarady, był w prze óżnych kombinacjach podawany czytelnikom.

— **Pani Jadwidze.** — Osobiście porozumieć się można w redakcji codziennie między 11 a 12-tą przed południem.

— **Pani Maurycemu Znad.** — Najzupełniej podzielamy zdanie sz. pana, co jednak na to poradzić?

— **Niecierpliwoci.** — Wina to materiału bieżącego, zapelniającego szczególnie łamy naszego pisma.

— **Pp. I. Z., R. P. i O. Lih.** — Zadania zamieszczane bywają dwa razy na tydzień. Przerwy, o jakie sz. panom chodzi, wywołane zostały brakiem miejsca.

Szachy.

39. Zaczęcie nieprawidłowe partja grana na turnieju w Londynie r. b.

Bird Lasker

białe: czarne:

1) F2—F4 D7—D5

2) E2—E3 G7—G6

3) G1—F3 F8—G7

4) D2—D4 G8—F6

5) F1—D3 0—0

6) 0—0 B8—D7

7) C1—D2 C7—C5

8) C2—C3 D8—B6

9) D1—C1 F6—E4

10) D2—E1 E4—D6

11) B1—D2 F8—E8

12) A2—A4 C5—C4

13) D3—C2 D7—F6

14) A4—A5 B6—C7

15) E1—G3 C8—F5

16) F3—H4 E7—E6

17) H4 : F5 E6 : F5

18) F1—E1 E8—E6

19) D2—F3 D6—E4

20) F3—G5 E6—E7

21) G3—H4 E4 : G5

22) H4 : G5 A8—C8

23) C2—D1 E7—D7

24) G5 : F6 posunięcie to czynią białe dla zabezpieczenia sobie nierozegranej, nader prawdopodobnej z powodu różnokolorowych lańców.

24) ..... 37 : F6

25) D1—F3 D7—D6

26) C1—C2 F6—D8

27) G2—G3 D6—D7

28) C2—G2 C7—C6

29) G3—G4 G8—H8

30) G4 : F5 D8—H4

31) E1—E2 C8—G8

32) G2—H3 G6 : F5+

33) E2—G2 G8 : G2+

34) F3 : G2 C6—F6

35) A1—F1 D7—D8

36) G1—H1 D8—D6

37) H3—F3 F6—G6

38) G2—H3 H4—D8

39) F1—G1 G6—E6

40) F3—H5 E6—E4+

41) H3—G2 E4—E6

42) G2—H3 E6—E4+

43) H3—G2 E4—E6

44) G1—F1 E6—G6

45) H5—F3 G6—G4

46) F3—F2 D8—H4

47) F2—C2 D6—H6

48) G2—F3 G4—H3

49) C2—G2 H3 : G2+

50) H1 : G2 H6—D6

40) Gambit Evansa.

Czygoryn à l'aveugle—białe. B.—Czarne.

1) E2—E4, E7—E5. 2) G1—F3, B8—C6. 3) F1—C4, F8—C5. 4) B2—B4, C5 : B4. 5) C2—C3, B4—A5. 6) 0—0, D7—D6. 7) D2—D4, C8—D7. 8) F3—G5, G8—H6. 9) D4—D5, C6—E7. 10) G5—E6, F7 : E6. 11) D5 : E6, D7—C6. 12) D1—H5+, E7—G6. 13) C1—G5, D8—C8. 14) F2—F4, E5 : F4. 15) F1 : F4, B7—B5. 16) G5 : H6, G7 : H6. 17) F4—F6, A5—B6+. 18) G1—H1, B5 : C4. 19) F6 : G6, H7 : G6 i białe dają matę za 5-em posunięciem.

Niezadowolony Czygoryn rozpoczął już swą działalność w Petersburgu, rozegraniem w dniu 29-ym z. m. ośmiu partyj jednocześnie na pamięć (jedną wyżej podajemy), przyczem siedem z nich wygrał, a jedną przegrał.

Oczekuje go wszakże nowa, a poważniejsza walka: projektowanym jest bowiem wysoce interesujący mecz pomiędzy nim, a jednym z najznakomitszych szachistów współczesnych,

doktorem medycyny S. Tarasch'em z Norymbergi zwyciężcą na turniejach w Wroclawiu 1889 r. i w Manchester 1890 r.

Po porozumieniu się stron interesowanych co do szczegółów tej ciekawej walki, takowe zakomunikujemy niezwłocznie naszym czytelnikom.

CONGO VICTORA VAISSIER.

Niebrać *Mydła Książąt Congo*, tylko z nazwą wynalazcy Victora Vaissier w Paryżu.

Reprezentant-depozytariusz oryginalnego Congo p. A. Li pink, składnik perfumeryj w Warszawie. 560r

Dr. W. Wesołowski,

ordynator kliniki szpit. św. Łazarza (choroby skórne i weneryczne) przeprowadził się na ul. *Złota* nr. 6. Przyjmuje do 10-ej rano i od 4—6-ej po poł. 1791

KARLSBAD. 1746

Dr *Hassewicz* udzielać będzie porady lekarskiej przez cały sezon kuracyjny. Dom „Kopernik.”

OBWIESZCZENIE.

Dyrekcja główna
Towarzystwa
kredytowego ziemskiego

podaje do powszechnej wiadomości, iż za listy zastawne w dniach 20 i 21 marca (1 i 2 kwietnia) r. b. wylosowane, oraz za kupony płatne w terminie 10 (22) czerwca r. b. kasa główna Towarzystwa Kredytowego ziemskiego dopełnia wcześniejszej wypłaty codziennie, z wyjątkiem świąt, od godziny 10-ej zrana do 1-ej z południa, przy potrąceniu od wylosowanych listów zastawnych procentu za brakujące dni do oznaczonego wyżej terminu płatniczego w stosunku 5% rocznie, zaś od kuponów takiegoż procentu escontowego, oraz opłaty na rzecz skarbu w ilości 5% tytułem podatku dochodowego.

Za prezesa *Szaniawski.*

642r Naczelnik kancelarii *Ignacy Górski.*

OBWIESZCZENIE.

Dyrekcja główna
Towarzystwa
kredytowego ziemskiego

podaje do powszechnej wiadomości, że dla ułatwienia odbioru należności za Listy Zastawne w dniach 20 i 21 marca (1 i 2 kwietnia) r. b. wylosowane, jak niemniej za kupony w 1-em półroczu roku bieżącego do wypłaty przypadające, należność za te papiery Towarzystwa, o ile przed dniem 29 maja (10 czerwca) r. b. złożone zostaną do sprawdzenia, wypłacana będzie od dnia 3 (15) czerwca r. b., t. j. przed terminem 10 (22) czerwca t. r., w którym należności o jakich mowa, wymagalnymi się stają.

W tym celu dyrekcja główna przyjmować będzie do wcześniejszego sprawdzenia tak listy zastawne wylosowane, jak i kupony bieżącego półroczu, a to za rewersami z księgi sznurowej wydawanymi, aż do włącznie dnia 28 maja (9 czerwca) r. b. codziennie, z wyjątkiem świąt, od godz. 10-ej zrana do 1-ej po południu.

Objasnia przytem dyrekcja główna, że na zasadzie Najwyższej zatwierdzonych dnia 20 maja v. st. 1885 r. przepisów o podatku dochodowym od kapitałów, potrącona będzie od kuponów opłata na rzecz skarbu w ilości 5%.

Za prezesa *Szaniawski.*

641r Naczelnik kancelarii *Ignacy Górski.*

KOMITET

Kasy Pożyczkowej Przemysłowców Warszawskich

podaje niniejszem do wiadomości uczestników kasy, że w spełnieniu obowiązującej ustawy i postanowienia ogólnego zebrania reprezentantów, składanie głosów do urny wyborczej na wybrać się mających 17 reprezentantów kasy, dopełniać się będzie w lokalu kasy przy ulicy Włodzimierskiej pod nr 17, poczynając od dnia 14 maja do dnia 20 maja r. b. włącznie, w godzinach biurowych od 10—2-ej, poczem o godz. 7 wieczorem, tegoż dnia, nastąpi otwarcie urny wyborczej i obliczenie głosów wobec delegowanych reprezentantów. 763r

FABRYKA GORSETÓW

Konstancji Wisniewskiej

poleca gorsety *batystowe* w różnych prześlicznych kolorach, najmodniejszych fasonów.

Ulica *Miodowa nr 8*, dom Mrozowskich w podwórzu.

Wzrost za jakowe niektóre fabryki się podają, nie posiada.

1796 *Konstancja Wisniewska.*

— *Choroby sekretne* leczy doktor *Józef Bagieński*. Przyjmuje codziennie od godziny 8—10-ej rano, ulica Chmielna nr 24. 1788

AZOWSKO-DOŃSKI bank Handlowy

Oddział w Warszawie.

Podjeżdżają się kupna i sprzedaży papierów procentowych i monet. Ubezpiecza od amortyzacji pożyczki premjowe. Udziela pożyczek pod zastaw papierów procentowych. Otwiera rachunki specjalne zabezpieczone kaucją w papierach procentowych. Wydaje przekazy na ważniejsze miejscowości w Cesarstwie, Królestwie i zagranicą. Dyskontuje weksle. Przyjmuje do inkassa weksle oraz inne pieniężne dowody. Wydaje bilety lokacyjne przyjmowane jako kaucja przez urząd akcyzy.

Placi od sum umieszczonych na zwyczajnym rachunku bieżącym	2%
„ „ sum na warunkowym rachunku bieżącym z 5-dniowym wymówieniem	3%
„ „ składanych w zamian za bilety lokacyjne depozytów bezterminowych do zwrotu po miesiącu na żądanie	3%
„ „ depozytów 3-miesięcznych	3 1/2%
„ „ depozytów 6-miesięcznych	4%
„ „ depozytów rocznych	4 1/2%
„ „ depozytów z terminem dłuższym nad roczny stosownie do umowy.	710r

Zakład leczniczy dla kobiet

D-ra THIEMEGO

(Nowogrodzka 5) przyjmuje na stałe pomieszczenie ciężarne, rodzące i położnice. 1741

— *Pies ceter czarny*, podpalany, wabiący się „*Kastor*”, w dniu wczorajszym zaginął. Kto go odprowadzi do *składu perfum A Lipink* róg Niecałej i Wierzbowej lub da znać gdzie się znajduje otrzyma nagrody *Rts. 3.* 1879

BUSKO.

Dr *J. Grabowski*, lekarz zdrojowy, ordynuje od lat sześciu. 1873

FELIKS KOZŁOWSKI

CECHOWY MAJSTER MURARSKI

przyjmuje wszelkie roboty w zakresie budowy wchodzącej, ul. Złota nr 51. 780r

— *Zakład hydropatyczno-elektryczny* w łazienkach akcyjnych. Porada od 5—6. 782r

— *Dentysta Zofia Gutzman* wstawia zęby sztuczne, leczy i plombuje. Przyjmuje codziennie od 10 rano do 5-ej po południu. Szpitalna 3. 1878

FABRYKA I SKŁAD

Narzędzi Chirurgicznych i Wyrobów stalowych ostrych 781r

R. M. A. N. N.

w Warszawie, ul. Nowy-Świat nr 66.

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— *Moja ty Tęsknoto!*

Ach! czemuż inaczej nie może być na świecie? Jedyną nadzieją myśl o przyjaznych okolicznościach. Jestem przygnębiony i zrozpaczony, wyczekuję z upragnieniem każdej wiadomości o tobie która może przynieść błysk nadziei na przyszłość. Mille tendresses et baisers.—Smutny. 784r

Kurs giełdy warszawskiej.

Dnia 12 maja 1892 r.

Weksle.	Żąd.	Plac.
Berlin 100 mar. z krót. term.	—	—
Londyn 1 funt ster.	—	—
Paryż 100 franków	—	—
Wiedeń 100 guld.	—	—
Papiery publiczne:		
5% Listy zast. z r. 1869 duże	102.30	—
„ „ małe	—	—
Listy zast. m. Warsz. serji I	102.—	—
„ „ II	102.—	—
„ „ III	101.85	—
„ „ IV	101.30	—
„ „ V	101.20	—
Listy zast. m. Łodzi serji I-ej	101.15	100.90
4% Listy likwidacyjne duże	98.35	—
„ „ małe	98.35	—
Bilety Banku Ces. ser. I, II, III	—	—
Ros. Poż. Premjowa z r. 1864	—	—
1866	—	—
I Pożyczka wschodnia rs. 100	—	—
II „ „ 100	102.25	—
III „ „ 100	103.50	—
4% nowa pożyczka	95.65	—
Listy wileńskie długotermin.	—	—
Akcie i obligacje:		
Obligacje miasta Warszawy	—	—
Akcie dr. żel. warsz.-w. rs. 100	—	—
Akcie dr. żel. warsz.-b. rs. 100	—	—
Akcie dr. żel. warsz.-terespol.	—	—
Akcie dr. żel. fabr.-łódzkiej	—	—
Akcie Banku handl. warsz.	—	—
Akcie Banku dyskont. warsz.	—	—

Wartość kuponu:

(po potrąceniu podatku skarbowego)

Od Listów zas. ziemskich 5% kop. 184r

Od Listów zast. m. Warszawy kop. 54r

Od Listów zast. m. Łodzi kop. 14r

Od Listów likwidacyjnych kop. 169r

Od Obligów m. Warszawy 88r

Targi

NA PLACU WITKOWSKIEGO

Dnia 12 maja 1892 r.

	Pud	Korzec
od do	od do	od do
Kopieje	k	k
Pszemica 242 sm. i ord.	—	—
„ „ pstra i dobra	—	837
„ „ biała	—	850
„ „ wyborowa	—	—
Żyto wyborowe 232 funt.	—	—
„ „ średnie	—	—
„ „ wadliwe	—	—
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	—	—
Owies „ „ 142 f.	—	295 350
Gryka „ „ 202 f.	—	—
Rzepak letni	—	—
„ zimowy 212 funt.	—	—
Rzepak rapos, zim. 212 f.	—	—
Groch polny 262 funt.	—	—
Kasza gryczana	—	—
Kasza jaglana	—	—
Siana pud	—	—
Słomy pud	—	—

Kapitał.

Poszukuje się kapitału od rs. 100 do 150 tysięcy rubli, na 5%, z 10-cio letnią gwarancją.—Oferty proszę składać „*Kapitał—poste-restante*”. 816

Od 1-go Lipca do wynajęcia

7 pokoiów,

przedpokój i kuchnia.—Praga, ul. Aleksandrowska № 8184A, wprost cerkwi.—Wiadomość u stróża. 813

Pince-nez, OKULARY

najcenniejszych fabryk i najściślej do wzroku zastosowane (nie zamożnym od 50 kop.)—*Lornetki, Termometry, Narzędzia chirurgiczne, Woreczki higieniczne, zabezpieczające, Gabki ochronne, Bandaże i t. p. „najtaniej”* nabyć można w zakładzie optyczno-elektrotechnicznym *JULJANA DREHERA, ulica Szpitalna № 6.*—Tamże: *Dzwonki elektryczne, Piorunochrony, Telefony* zakłada na żądanie.—Zlecenia z prowincji za zaliczeniem.—Przyjmują się reparacje. 891r

Specjalna Fabryka Wyrobów trykotowych, Staników, Żakiet, Kostiumów sportowych 783R

Gustawa HAEHLE,

Świętokrzyska № 11.

Do wynajęcia od 1-go Lipca 862

Lokal na antresoli,

Salon, 5 pokoi i kuchnia za . . . rs. 1,200.
Sklep z pokojem za . . . rs. 1,000.
Sklep . . . rs. 600.
Nowosenatorska № 2, róg Trębackiej.

TRZASKI do sprzedania.

Komisja Wojskowa Budowlana na Pradze, wzywa niniejszym życzących kupić trzaski, jakie się nagromadza z ociosywania 90900 wduż idących sążni bierwion sosnowych 5-10 werszkowych, ażeby się zgłosili raczyli w tym celu w dniu 4 (16) Maja r. b., o godzinie 2-ej po południu do kancelarii Komisji, mieszczącej się na Nowej Pradze, przy ulicy Stalowej pod № 1. 732r

OBUWIE MĘZKIE

sezonowe, eleganckie, sumiennie wykończone 738R

u *Hipsza,*

Nowy-Świat 28.—Ceny niskie.

Nowo-otworzony

Magazyn Mód,

uczennicy W-nej pani Marczewskiej, przy ulicy *Elektoralnej № 33*, m. 5, przyjmuje kapelusze do roboty, po cenach umiarkowanych, jsk również ma wielki wybór gotowych. 711R

RESTAURACJA

urocza Willa SIELANKA,

za rogatką Belwederską. 860

Wydaje codziennie *OBIADY* dla każdej osoby świeże przyrządzone; po rs. 1.50. *Gabineły* z fortepianami.

Werendy, ogród spacerowy. Obstalunki na zebrań towarzyskie i wesela przyjmują się po przystępnych cenach.

OBIADY z 5-ciu dań z *WINEM* po rs. 1.—*Śniadania, Kolacje* z 4 dwóch dań, *Deseru* i *kawy* po rs. 75, wydaje *RESTAURACJA*

Maison Dorée,

przy ulicy *Kotzebue № 4*, 859 wprost Telegrafu.

Syndyk tymczasowy masy upadłości

BERKA EISENBERGA.

Na zasadzie art. 502 K. H., wzywa niniejszym wszystkich wierzycieli *Berka Eisenberga*, aby w ciągu dni 40 od daty dzisiejszej, stawili się przed syndykiem, aby mu oświadczyli z jakiego tytułu i co do jakiej sumy są wierzycielami, wreszcie aby mu oddali tytuły swych wierzycieli lub złożyli je w kancelarii Wydziału upadłości Sądu Handlowego Warszawskiego.

Warszawa, d. 30 Kwietnia (12 Maja) 1892 r. 861

Syndyk tymczasowy

Adwokat *Przysięgły Kijewski.*

(ulica Erywańska 8),

Sklep galanteryjny

z wykwiutnem urządzeniem i z towarami, *ZARAZ do sprzedania*, na jednej z przynajmniej ulic; warunki bardzo dogodne.—Oferty proszę składać pod lit. *Z. Z.* w Biurze Ogłoszeń, Senatorska 26. 358R

Właścicielka Salonu Mód

M-me Henriette,

Senatorska 24, 1-sze piętro.

Po powrocie z zagranicy zaopatrzyła magazyn w najnowsze modele i kopie kapeluszy damskich i dziecięcych i rzeźbione poleca po bardzo przystępnych cenach. 624R

Szybka, praktyczna i pewna nauka języków: francuzkiego i niemieckiego.

Metoda *Toussaint—Langencheidta* i *Otta.*

Rozmówki praktyczne do użytku szkolnego, prywatnego i w podróży.

Polsko-francuzkie . . . 75 kop.

Polsko-niemieckie . . . 75 „

Polsko-niemiecko-francuzkie . . . 90 „

w formie *kieszonkowej*, eleganckie oprawne.—Skład główny w księgarni *G. Centnerszwa* w Warszawie.—Do nabycia w cenniejszych księgarniach. 248

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Ks. Sebastian Kneipp

„Dziecko zdrowe i chore“

Poradnik dla ojców i matek troskliwych.

Cena rs. 1, z przesyłką rs. 1 k. 15; wysyła się także za zaliczeniem pocztowym.

Nakład Księgarni *J. Guranowskiego,*

32. Senatorska 32. 805

Zarząd Szpitala Staroza-

konnych w Warszawie,

podaje do wiadomości, iż z procentów od zapisu b. p. *Józefa Landego*, rozdano w rocznicę jego śmierci d. 10 Kwietnia r. b. i w dniach następnych, wsparcia chorym wychodzącym ze szpitala, w ilości rs. 47 k. 50, z których korzystało osób 80. 856

KSIĘGARNIA

G. SENNEWALDA,

ulica Miodowa № 6,

otrzymała na skład główny:

Rosliny ozdobne pojedyncze czyli *Solitary*, służące do ozdoby parków i t. d., podczas lata przez *Emila Dursta* star. ogrodnika Z. Ogr. Br. Hoser w Warszawie. Ozdobiona 56-ma drzeworytami.—Cena 90 kop., z przesyłką rs. 1.10: do nabycia we wszystkich księgarniach w kraju i zagranicą.

W Zakopanem,

na Starej Polanie, w lesie w pobliżu zakładu Dr. Chramca, są do wynajęcia

dwa pokoje z kuchnią

(łóżka z materacami i pościelą).—Bliższa wiadomość: *Barabasz, Kraków, Długa 22.* 857

Do wydzierżawienia od 5-go J

na r. b.

6 Folwarków,

z dóbr *Pietkowskich*, bez żadnych serwitutów, w gub. łomżyńskiej, od stacji kolei *Petersb.* Lapy 8 włost.

Wilków, Chomizna, Sofjówka.

Ziemi ornej przeważnie pszennej 920 m.

Łąk dwukosnych 120 m.

Gabrysin, Turek, Siudymach.

Ziemi ornej przeważnie pszennej 820 m.

Łąk dwukosnych 220 m.

W obydwóch dzierzawach gotowy

grosz z wiatraków i sadów,

Domy mieszkalne wygodne, budowlę

gospodarskie porządne, zasiewy kompletnie.—Inwentarze żywe i martwe do

nabycia. 737R

Bliższe szczegóły na miejscu.

SZYBY OKIENNE

lagrowe, z Huty Klonowskiej i innych oraz belgijskie i lustrzane do okien i wystaw, poleca **Maksymilian Silberberg**,
Bieleńska № 5.—Telefonu 637. 858

WIELKI WYBÓR BATYSTÓW

kolorowych od 12½ kop. łokieć. **Kretony, Zefiry, Satyny** od 10 kop. łokieć.
Halki satynowe kolorowe, rypsowe, jedwabne, w dużym wyborze, poleca Skład
Bielizny

TEOFILI FUKS,

Senatorska № 26, w podwórzu na parterze. 734R

Instytut Wód Mineralnych

przy Aptece Magistra Farmacji

LEONARDA ZIEMIŃSKIEGO,

róg Marszałkowskiej i Królewskiej,

poleca **Wody mineralne zagraniczne i różne produkty źródłowe**, których transporty tegorocznego czerpania wiosennego nadechodzą.

Wody lekarskie sztuczne w syfonach i butelkach oraz **sole i płyny** do przyrządzania kąpieeli mineralnych.

Wody Gazowe oraz Soki owocowe.

Sezon kuracyjny w Instytucie rozpoczyna się od 15 Maja i trwa do 15 Października.

Obstalunki z prowincji załatwiają się prędko i za odstawę do Dworców kolei i do mieszkań nie nie dolicza się,—biorącym w większych ilościach odstępuje się procent. 622r

WODY MINERALNE NATURALNE

Centralny Skład przy Aptece

Sukc. K. LILPOPA

i E. TREUTLERA,

ulica Nowy-Swiat Nr 60 (obok Ordynackiej)

w Warszawie,

poleca się ze świeżo otrzymanymi tegorocznymi wodami mineralnymi. Sprowadza je wprost od zarządców źródlanych i w miarę potrzeby ciągle nowymi zapasami uzupełnia.

Wraz z wodami nadechodzą produkty źródłowe, jako to: **Sole, Pastylki, Mydła, Ługi, szlasy** i inne.

Broszki nadsyłane ze źródeł, oraz przewodnik dla leczących się wodami mineralnymi i cennik, dołączają się bezpłatnie.

Dostarcza do wszystkich stacji kolei żelaznych na zaliczenia (per Nachnahme) możliwie szybko bez doliczenia kosztów odwozki i ekspedycji.

Do przygotowania serwatki, apteka wyrabia **Pastylki**, za pomocą których najłatwiej otrzymuje się dobra serwatka.—Maszynki z termometrami do ogrzewania wód mineralnych. 658R

LUDWIK HILKNER,

Warszawa, Krakowskie-Przedmieście Nr 5,—Telefonu Nr 555.

ZUPEŁNA WYPRZEDAŻ

ROWERÓW

fabryki **Seidel & Naumann z Drezna**,

po cenach znacznie niższych. 678

LUDWIK HILKNER,

Warszawa, Krak.-Przedm. № 5.—Telefonu № 555.

poleca ROWERY

na kołach pneumatycznych, dętych i maszynowych, angielskich fabryk **HUMBER** et Comp. i **HILLMAN, HERBERT** et **COOPER**. Cenniki na żądanie franko i gratis. 679r

Waga Roweru HUMBERA na gumach pneumatycznych 50 funtów.

Istniejąca od roku 1856

Parowa Fabryka Musztardy

A. SCHWEITZER,

Królewska 23, znanej dobroci wyrób swój, sprzedaje na garnce, kwatery i stoiki i tenże poleca. 691R

Znana z dobroci, aromatycznego zapachu i wytwornego smaku, **sprowadzana** lądem pod banderolą Rządową

HERBATA

DOMU HANDLOWEGO w MOSKWIE

Olgi Koreszczenko,

w cenie od rs. 1.40 do rs. 10 za funt, nadeszła i sprzedaje się we wszystkich znaczniejszych składach kolonialnych w Warszawie i na prowincji.

Skład Główny ul. Zielna № 21.—Telefonu № 452.

Biorącym hurtowo lub nawet detalicznie za markami, odstępuje się stosowny rabat. 700R

Rada Zarządzająca Towarzystwa Drogi Żelaznej

FABRYCZNO-ŁÓDZKIEJ

ma zaszczyt wezwać pp. Akcjonariuszów, stosownie do §§ 33, 34 i 35 Ustawy Towarzystwa, na Ogólne Zgromadzenie Zwyczajne, mające się odbyć w Warszawie d. 1 (13) Czerwca 1892 r., o godzinie 1-ej po południu w Sali posiedzeń Rady Zarządzającej przy ulicy Marszałkowskiej pod Nr. 1066 P.

Przedmiotem zajęć Ogólnego Zgromadzenia będzie:

1. Rozpatrzenie sprawozdania z czynności Rady za r. 1891 i zatwierdzenie odpowiednich rachunków.
2. Sprawozdanie Rady Zarządzającej o stanie kwestji budowy drogi Obwodowej w Łodzi.
3. Przedstawienie projektu Ustawy Kasy Przewodności dla agentów służących na drodze.
4. Wybór 2-ch Członków Rady Zarządzającej w miejsce wychodzących.
5. Wybór 3-ch Członków Komisji Rewizyjnej i 2-ch zastępców na 1892 rok.

Dla otrzymania prawa uczestniczenia w tem Zgromadzeniu pp. Akcjonariusze obowiązani są złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe Banku Państwa lub Banków prywatnych o kapitale zakładowym nie mniejszym jak 500,000 rubli, a których Ustawy zostały Najwyżej zatwierdzone, najpóźniej do godziny 3-ej po południu 19 (31) Maja r. b. w jednym z niżej wymienionych miejsc:

w Warszawie, w Kassie Domu Handlowego J. G. Bloch;

w St.-Petersburgu, w Banku Międzynarodowym;

w Berlinie, w Mitteldutsche Creditbank.

Na złożone akcje lub świadectwa depozytowe pp. Akcjonariusze otrzymają kwity, na zasadzie których wydawane będą karty wejścia.

Dla prawomocności uchwał obecnego Zgromadzenia, stosownie do § 30 Ustawy, potrzebną jest obecność 20 Akcjonariuszów, posiadających ¼ wypuszczonych akcji.

Każde 10 akcji daje prawo do 1 głosu; żaden Akcjonariusz w osobie swojej więcej nad 10 głosów łączyć nie może. Akcjonariusz pragnący korzystać z prawa wyznaczenia zastępcy, udziela osobie mającej go zastąpić, a która koniecznie musi być Akcjonariuszem mającym prawo głosu, pełnomocnictwo na papierze bez stempla.

Warszawa, dnia 27 Kwietnia (9 Maja) 1892 roku. 731r

Młyn wodny

z nowem urządzeniem wewnętrznem, położony w dobrej miejscowości, jest do wydzierżawienia na korzystnych warunkach.—Rozporządzalny kapitał dzierżawny powinien wynosić co najmniej 3,000 rs.—Bliższa wiadomość u inżyniera Małyszczewskiego, Smolna 7, mieszkania 1, w Warszawie. 821

DO SKŁADU 3r

Stanisława Baumann

przy ulicy Elektoralnej № 7,

naprzeciw Banku,

nadechodzą ciągle wielkie transporty

Cementu Portland

z fabryk niemieckich i krajowych:

Cegły i Gliny ogniotrwałej,

Węgla kowalskich angielskich,

Tektury smołowcowej,

Stali Resorowej Angielskiej.

Ciechocinek.

Villa Zosiówka, tuż przy parku położona, wynajmuje: salon, sypialnia, weranda i kuchnia, 50 rs., pokój 10 do 15; pokój 8 na pierwszy sezon.—Przyjmuje na pensję za rubla dziennie. Wiadomość na miejscu lub w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście 9, m. 5. 708R w

Do sprzedania

Majątek Ziemiński,

24 włók ziemi pszennej, odległy o milę od kolei.—Bliższa wiadomość Krucza 16, m. 6. 826

Mieszkania Letnie

umeblowane,

do wynajęcia w Potoku złotym, przy stacji Dr. Żel. W.-W. Myszków, w miejscowości pięknej, suchej i zdrowej.—Bliższa wiadomość w administracji dóbr, poczta Żarki. 698

Do sprzedania

OGIER,

rysak tambowski, lat 8, zdalny na reproduktora, za rs. 200.—Wiadomość: Krochmalna 48, mieszkania 11, o godzinie 7-ej wieczorem. 847

Para pięknych KONI,

rosłych tania **LANDO** z przodem oszklonym,

FAETON, uprząż angielską, białe brzozy, nowa i stara, **STÓŁO** z przyborami, do sprzedania.—Wiadomość Twarda № 64, kan torze. 850

Zarząd Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej

zawiadamia, że od dnia 6 (18) Maja r. b. na Drogach Żelaznych Warszawsko-Terespolskiej i Siedlecko-Małkińskiej obowiązować będzie letni rozkład jazdy, podług którego pociągi pasażerskie przychodzą i odchodzą będą:

1. Na Drodze Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej.

Kurjerski № 2.

Wychodzi z Warszawy (Pragi)	o godz.	8 min. 00 rano.
" Siedlec	"	10 " 05 "
" Łukowa	"	10 " 49 "
Przychodzi do Brześcia	"	1 " 01 dnia.

W odrotnym kierunku.

Kurjerski № 1.

Wychodzi z Brześcia	o godz.	2 min. 33 dnia.
" Łukowa	"	4 " 52 "
" Siedlec	"	5 " 30 "
Przychodzi do Warszawy (Pragi)	"	7 " 30 wieczór.

Pocztowy № 4.

Wychodzi z Warszawy (Pragi)	o godz.	3 min. 30 dnia.
" Siedlec	"	5 " 59 "
" Łukowa	"	6 " 47 wieczór.
Przychodzi do Brześcia	"	9 " 06 "

W odrotnym kierunku.

Pocztowy № 3.

Wychodzi z Brześcia	o godz.	8 min. 30 rano.
" Łukowa	"	11 " 08 "
" Siedlec	"	11 " 48 "
Przychodzi do Warszawy (Pragi)	"	2 " 12 dnia.

Towarowo-Osobowy № 6.

Wychodzi z Warszawy (Pragi)	o godz.	11 min. 45 wieczór.
" Siedlec	"	3 " 08 w nocy.
" Łukowa	"	4 " 12 "
Przychodzi do Brześcia	"	7 " 32 rano.

W odrotnym kierunku.

Towarowo-Osobowy № 5.

Wychodzi z Brześcia	o godz.	10 min. 45 wieczór.
" Łukowa	"	2 " 26 w nocy.
" Siedlec	"	3 " 23 "
Przychodzi do Warszawy (Pragi)	"	6 " 40 rano.

Towarowo-Osobowy № 8.

Wychodzi z Warszawy (Pragi)	o godz.	9 min. 25 rano.
" Siedlec	"	1 " 01 dnia.
" Łukowa	"	2 " 05 "
Przychodzi do Brześcia	"	5 " 31 "

W odrotnym kierunku.

Towarowo-Osobowy № 7.

Wychodzi z Brześcia	o godz.	10 min. 45 rano.
" Łukowa	"	2 " 30 dnia.
" Siedlec	"	3 " 30 "
Przychodzi do Warszawy (Pragi)	"	6 " 54 wieczór.

Miejscowy Towarowo-Osobowy № 10.

Wychodzi z Warszawy (Pragi)	o godz.	5 min. 38 dnia.
Przychodzi do Mrozów	"	8 " 08 wieczór.

W odrotnym kierunku.

Miejscowy Osobowo-Towarowy № 9.

Wychodzi z Mrozów	o godz.	6 min. 30 rano.
Przychodzi do Warszawy (Pragi)	"	8 " 57 "

2. Na Drodze Żelaznej Siedlecko-Małkińskiej.

Pocztowo-Towarowo-Osobowy № 4.

Wychodzi z Siedlec	o godz.	6 min. 53 wieczór.
Przychodzi do Małkini	"	9 " 46 "

W odrotnym kierunku.

Pocztowo-Towarowo-Osobowy № 3.

Wychodzi z Małkini	o godz.	7 min. 03 rano.
Przychodzi do Siedlec	"	9 " 47 "

CZAS MIEJSCOWY.

3. Na Drodze Żelaznej Brzesko-Chełmskiej

obecny zimowy rozkład jazdy pociągów pasażerskich zostaje bez zmiany i na sezon letni. Pociągi kurjerskie D. Ż. Warszawsko-Terespolskiej z wagonami I i II klas, oraz z wagonem sypialnym, korespondują w Warszawie z pociągiem drogi Wiedeńskiej do Wiednia i przez Wrocław do Berlina, a w Brześciu z pociągami kurjerskimi D. Ż. Moskiewsko-Brzeskiej.

Pociągi pocztowe z wagonami wszystkich trzech klas dla pasażerów bezpośredniej komunikacji, a tylko z wagonami I i II klasy dla pasażerów w miejscowej komunikacji, w Warszawie korespondują z pociągami kurjerskimi drogi Wiedeńskiej do Berlina, w Brześciu z pociągami kurjerskimi i pocztowymi dróg Południowo-Zachodnich do Kijowa i Odessy, z pociągami pocztowymi drogi Moskiewsko-Brzeskiej, a w Siedlecu z pociągami pocztowo-towarowo-osobowymi drogi Siedlecko-Małkińskiej.

Pociągi towarowo-osobowe № 5 i 6 w Warszawie łączą się z pociągami pasażerskimi drogi Wiedeńskiej do Wiednia, a w Brześciu z pociągami towarowo-osobowymi do Moskwy, Kijowa i Odessy, z pociągami pocztowymi dróg Południowo-Zachodnich do Białegostoku i Grójca oraz z pociągami towarowo-osobowymi drogi Brzesko-Chełmskiej.

Pociąg pocztowy drogi Warszawsko-Terespolskiej № 3 od Brześcia do Warszawy oraz towarowo-osobowy № 6 od Warszawy do Brześcia, łączą się w Brześciu z pociągami towarowo-osobowymi dróg Poleskich do Pińska, Homla, Brjańska i odwrotnie.

Pociągi towarowo-osobowe № 7 i 8 w Łukowie korespondują z pociągami pocztowymi drogi Nadwiślańskiej na linii Łuków-Iwangród, a w Siedlecu z pociągami drogi Siedlecko-Małkińskiej.

Szczegóły w afiszach.

728R

Dubbeln-Marienbad

D-ra Nordstrem, leczniczy i wodo-leczniczy Zakład

przy Bałtyckim morzu, w bliskości miasta Rygi, pod osobistym nadzorem D-ra Kitta-Kittel.

Letni sezon od 1 Czerwca do 13 Września.

Zimowy sezon od 13 Września do 13 Maja.

Odniozione i z komfortem urządzone, mieszkania familijne i pojedyncze pokoje ze stołowaniami dla chorych, przychodzących do zdrowia i chcących korzystać z morskich kąpiel. — Szczegółowe wiadomości udziela Doktor i Właściciel

508

Dr. Kitta-Kittel. — Dubbeln.

Z dniem 4 Maja r. b., rozpoczęta została niżej ceny kosztu

Wielka Wyprzedaż

z powodu zupełnego zwinięcia działu
Obić meblowych, Dywanów i Firanek
W MAGAZYNIE
F. BUKOWSKIEGO i S-ki,
przy ulicy Nowo-Senatorskiej Nr 4. 675R

Fabryka wyrobów bawełnianych

KRUSZE i ENDER

w Pabianicach, 863

z dniem 10 b. m. otworzyła Skład Hurtowy w Warszawie, przy

ulicy Gesiej Nr 9,

z tymże dniem fabryka wypuściła w obieg białe wyroby, własnej fabrykacji, jako to: Kreassy, Schirtingi, Madapolamy i t. p.

Generalna Reprezentacja N. Z. Rosyjskiego Towarzystwa Ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków

"POMOC"

ma zaszczyt podać do publicznej wiadomości, że zamianowała pana **Piotra Erlicha**, swoim głównym Inspektorem na Królestwo Polskie.

Warszawa, dnia 10 Maja 1892 r.

W. Kremky i Sp., Leszno I.

W powołaniu się na powyższe zawiadomienie, upraszam osoby interesowane o łaskawe zgłaszanie się do mego kantoru, gdzie wszelkimi informacjami służyć będę.

735R

Z uszanowaniem

Piotr Erlich, ulica Hr. Berga 6.

MAGASIN FRANÇAIS,

róg Krakowskiego-Przedmieścia i ulicy Trębackiej (Stara Poczta), poleca Szanownej Publiczności wielki wybór

Ubiorów męskich oraz materiałów zagranicznych i krajowych na obstalnęk, na sezon wiosenny i letni. — Ceny niskie stałe.

Nauka i wychowanie.

Artystyczno-rzemieślnicza szkoła żeńska Jadwigi Przewońskiej, Niecała 10, nagrodzona medalami za najlepsze wykłady rzemiosł i najzgrabniejszy krój. Uczennice szybkie odnoszą korzyści. Ceny przystępne. Pensjonarki przyjmują się. 13523

Adres szkoły rzemiosł dla kobiet, Aleksandra Korycińskiego, Krakowskie-Przedmieście Nr 17. Tamże zakład gimnastyczno-leczniczy dla kobiet i dzieci. 15016

Adres pierwszorzędnej biura nauczycielskiego. Załęski. Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 1347r

Buchalterji wyucza gruntownie z upoważnienia władzy, wieloletni zastępca Danilewicz, autora buchalterji, Chmielewski. Bracka 5. 1243r

Biuro nauczycielskie, Mazowiecka 16, francuski wprost z Paryża, z krawiecczyną do umieszczenia zaraz. 15321

Konwersacja francuska, niemiecka 2 r. Kangielska, 3 Miodowa, oścyna 25, 15082

Buchalterji wyucza z upoważnienia władzy B. Rogulski, autor metody listownej. Erywańska 8. 15683

Fröblowski zakład, Żelazna 50, poszukuje Pogrodu do wynajęcia na parę godzin dziennie dla użytku dzieci. Oferty przyjmują się na miejscu. 1363r

Potrzebny uczeń z 4-go gimnazjum, z klasy 7-ej lub 8-ej, do dawania korepetycji zaraz uczniowi klasy 2-ej. W razie porozumienia się, miejsce to może mieć na wsi przez wakacje. Wiadomość: ulica Jasna 6, m. 1. 15680

Nauczycielka znająca gruntownie język francuski, poszukuje lekcji za obiady. Oferty dla "Jadwigi" przyjmuje kantor Kurjera Warsz. 15202

Nauczycielka, dobra konwersacja francuska, niemiecka, ruska, muzyka, poszukuje umieszczenia na wieś. Oferty: Biuro ogłoszeń, Wierzbowa 8, "Nauczycielce." 14732

Polki, posiadające wysoką muzykę, francuszczyznę, niemiecczyznę. Jasna 2. Biuro Dąbrowskiej. 15684

Przełożona pensji może zabrać z sobą na letnie mieszkanie parę panienek. Miejsce w lesie, kąpiel rzeczna, gimnastyka na miejscu. Chmielna 48, m. 11. 15592

potrzebny akademik lub guwerner do dwójki dzieci, na poobiednie godziny. Długa 25, Roszkowski. 15609

poszukuje lekcji, języki starożytne, nowożytne, konwersacja ruską. Oferty: kantor Kurjera „Studentowi.” 15371

Realista 6-jej klasy poszukuje korepetycji na wyjazd. Krucza 36, m. 8. 15270

Student, b. realista poszukuje zaraz korepetycji na czas letni na wieś. Wiadomość: Żółtowa 25, m. 20. 15245

Student potrzebujący zaraz pieniędzy na swpis, poszukuje kondycji lub korepetycji na czas wakacji, z zapłatą z góry, przynajmniej 30 rub. Żółtowa 17, m. 6. 1374r

zakład froeblovski Heleny Borowskiej, Mokotowska 55, do użytku dzieci dwa ogrody zajmujące przestrzeń 12,000 łokci. 14430

Doniesienia osobiste.

Bożenna № 1,500 ma list wysłany. 15619

Dla Dobrego Ducha list pilny na pocztę pod pierwotnym adresem. 15698

Dla Divertissement W. W. list wysłany. 15616

Dla Janiny-Marji list na pocztę. 15465

Emanypantka raczy odebrać list z pocztą. 15618

J. N. W. ma dwa listy restante od W. B. 15588

Kawaler, polak, brunet, średniego wzrostu, lat 28, posiadający rocznego dochodu 1,000 rs., poszukuje za żonę pannę nie więcej jak lat 23, przystojną i wykształconą; posag niekonieczny. Oferty uprasza nadsyłać pod adresem: Wejwery, gub. suwalska, „Oczekujacemu.” 15438

List dla Róży od Szozerego wysłany. 15606

Mam lat 23, jestem (jak mówią) przystojny, posiadam około 4,000 rs. dochodu rocznie, poszukuję za żonę pannę lat 20, przystojną, brunetkę, inteligentną, gospodarną, z jakimkolwiek posagiem. Panie myślące serio, raczą przesyłać oferty: Lublin poste-restante L. M. O wysłaniu listu proszę zawiadomić. 15641

Młoda, zamożna, wykształcona, ładna panna, izraelitka, z dobrej rodziny, nie mając odpowiedniej znajomości, pragnie dla uniknięcia pośrednictwa poznać w celu zamężcia taką drogą męczyznę wykształconą, z dobrem stanowiskiem, łagodnego usposobienia; może być wdowiec. Poważni refleksjanci mogą pisać: Hauptpostlageramt, Breslau, „Fata Morgana”, zawiadamiając o wysłaniu listu w Kurjerze. 15436

Nr. 21 Violetta ma list na pocztę. 15617

Panna, izraelitka, młoda, przystojna, wykształcona, przyzwoitej rodziny, lecz bez posagu, pragnie poznać w celach matrymonjalnych człowieka wykształconego, z pewnym stanowiskiem. Oferty proszę nadsyłać: Warszawa poste-restante sub H. X. Zawiadomić w Kurjerze Warsz. 15461

Róża ma list restante Warszawa. 15717

Touzengano listy odebrał i odpowiedź na nie wysłał. 15078

Wdowiec bezdzietny, lat 35, z wyższym wykształceniem, łagodnego charakteru, mający około 1,000 rs. rocznego dochodu, zamieszkały na odległej prowincji, pragnie pojąć za małżonkę pannę lub wdowę odpowiedniego wieku, rozsądną, miłą i łagodną. Gubernia podolska, stacja pocztowa Trostianiec, poste-restante Bronisław J. 15437

Posady i prace.

a) Poszukiwane.

Buchalter korespondent, człowiek poważny, b. polskim, niemieckim i francuskim, rekomendacja pierwszorzędna, poszukuje zajęcia buchaltera, administratora, reprezentanta, jako kasjer może dać pewność w gotowiznie i hipotecznie rs. 10,000. Łaskawe oferty Rajchman Frencler Senatorska 26, dla W. B. 1356

Bona polka, znająca krawiecczynę, krój, poszukuje miejsca w Warszawie lub na wyjazd. Oferty proszę składać: ulica Czerniakowska 116, m. 26, róg Książęcej, stróż wskazuje, M. M. 15569

Do Rosji poszukuje posady uzdolniony agronom, zarządzający przez lat kilkanaście dużym majątkiem na Królestwie. Poste restante Konin K. 14928

Francuzka (szwajcarka) bona poszukuje miejsca. Miodowa 12, m. 17. 15314

Francuzka wykształcona, nauczycielka na pensji, poszukuje miejsca na czas wakacji do dorosłych panien. Adresy proszę składać w Biurze ogłoszeń Rajchmana i Frenclera, Senatorska 26, pod J. N. 1421r

Inteligentny i energiczny młody człowiek, posiadający patent z ukończonego gimnazjum filologicznego, znający języki francuski praktycznie, a niemiecki teoretycznie, poszukuje zajęcia w Warszawie lub na prowincji. Zna się trochę na gospodarstwie, przyjmie posadę bodaj pisarza. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski dla „K. W. 19.” 15584

Kompetentny rzadca domu poszukuje zarządu w okolicach ul. Tłomackiej. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod K. T. 600. 15627

Kiper, który pracował przez lat 36 w różnych handlach win, zdolny do wszelkiego gatunku wina i podejmuje się obciążać po 2 rs. beczkę wina. Pawia 31, mieszk. 7, H. G. 15230

Kobieta doświadczona poszukuje pomieszczenia przy chorych lub dozorze mieszkania. Wiadomość między 3—5-tą, Senatorska 5, m. 4, front. 15686

Mam lat 24, katolik, zdrow i silny, posiadam gotówkę do 200 rs., umiem czytać, pisać po polsku i po rusku oraz rachować, żądam pracy za kaucją. Za wyszukanie odpowiedniej pracy dam 20 rs. gotówką. Adres: Dobra 51, u rządzącego domu. 15675

Młoda panienka, przyzwoitej rodziny, pragnie zajęcia jako bona lub do wyręczania pani. Oferty w Kurjerze pod A. P. albo Wspólna 19, m. 26. 1414r

Mogę wyjechać na wieś na letnie miesiące do dzieci. Mazowiecka 1—4, od 3-jej do 5-jej. 15638

Maszynista dynamo-słusarz, wyjeżdża na montaż do gorzelni i fabryk, z 2-klasową nauką, z dobrymi świadectwami, prosi o jakieś zajęcia. Sosnowa 1, m. 35. 15644

Młoda osoba kilka godzin czasu poświęca jako lektorka lub towarzysza do poważnej osoby, za skromnym wynagrodzeniem. Wiadomość: Dobiecka, Chmielna 34, mieszkania 2. 15637

Mezyczyna w sile wieku, był właściciel młyn parowego i wodnego, poszukuje miejsca jako zarządzający fabryką lub większym młynem. Łaskawe oferty sub K. K. w Kurjerze Warsz. 15286

Młoda, inteligentna i przyzwoitego wychowania panna poszukuje posady kasjerki lub sklepowej. Wiadomość: Browarna 12, m. 7, zrana od 10-jej do 3-jej po południu. 15347

Młoda Niemka poszukuje miejsca bony zaraz, zna roboty ręczne i szycie. Wiadomość: Bednarska 7, m. 4. 15395

Osoba kompletnie uzdolniona w robieniu pończoch na maszynie życzy sobie wyjechać na prowincję do zarządu pracowni. Ul. Ziota 28, m. 13. 15670

Osoba młoda, z patentem gimnazjalnym, poszukuje miejsca do dzieł lub do towarzysztwa w Warszawie lub na prowincji. Daniłowiczowska 7, u pp. Micewiczów. 1417r

Osoba inteligentna poszukuje miejsca do towarzystwa, gospodarstwa, do dzieci, pielęgnowania słabowitej osoby lub do sprzedaży w sklepie. Ziota 36, m. 12, od 9 do 2-jej po południu. 1415r

Osoba wykształcona, w średnim wieku, pragnęłaby znaleźć miejsce do towarzystwa osoby wyjeżdżającej do jakiejś stacji klimatycznej lub na południe, albo też mogłaby się podjąć opieki nad panią nie mającą matki. Świadectwa poważne. Oferty pod wyrazem „Opieka” przyjmuje kantor Kurjera. 15626

Osoba z dobrej rodziny, z muzyką, językami, z wolną gospodynią, poszukuje jakiegoś zajęcia. Oferty przyjmuje Kurjer dla „Aleksandry.” 15601

Osoba młoda, znająca krój, krawiecczynę, gospodarstwo, poszukuje miejsca na wieś. Marszałkowska 108, magazyn Kryger. 15448

Osoba z Poznańskiego, znająca krawiecczynę i gospodarstwo, poszukuje miejsca. Oferty przyjmuje Kurjer dla „P.” 15382

Pomocnik adwokata przysięgłego przyjmie administrację domu. Chłodna 28, mieszkania 13. 14634

Rządca domu wykwalifikowany, urzędnik poważnej instytucji pragnie zarządzić każdego czasu, za odpowiednie mieszkanie. Łaskawa oferta prosi złożyć: sklep niciarski Marji Jost róg Marszałkowskiej i Chmielnej. 15107

Życzę miejsca jako gospodyni do domu za możnego na wyjazd do Rosji. Oferty proszę zostawić w kantorze Kurjera Warsz. pod wyrazem Felicya S. 15259

b) Zaofiarowane.

Bona Niemka przychodnia potrzebna zaraz. Wiadomość: ul. Kotzebue 2, mieszk. 5, od godz. 5 do 6-jej po południu. 15384

Bona Niemka, inteligentna, z szyciem potrzebna. Ulica Krochmalna 56, u gospodara. 15654

Bona Niemka potrzebna zaraz. Bracka 16, stróż wskazuje. 15713

Chłopiec do posyłek potrzebny jest zaraz. „Rundo”, Marszałkowska 123. 15239

Do kwiatów potrzebne są panny uzdolnione, podręczne, uczennice i do zwijania. Kasper, Leszno 49. 15055

Doktor potrzebny do Uściługa w gub. wołyńskiej. Wiadomość w tamtejszej aptece. 15579

Do fabryki szkła „Nieman” potrzebny felczer, kawaler, któryby zarazem pełnił obowiązki urzędnika fabrycznego. Oferty nadsyłać: Krajewski-Stolle, stacja Nieman, gub. wileńskiej. 15575

Do sprzedaży w interesie technicznym potrzebna jest inteligentna osoba z kaucją rubli dwustu. Pensja 20 rs. miesięcznie. Oferty pod lit. C. C. 100 do pp. Rajchmana i Frenclera, Senatorska 26. 1419r

Drukarz i pomocnik drukarski do pedalówki potrzebny jest zaraz. „Rundo”, Marszałkowska 123. 15240

Do sklepu niciarsko-galanteryjnego potrzebna jest panna, obeznana z tym handlem i władająca dobrze językiem niemieckim. Wiadomość w składzie nici, Nowy-Swiat 69, od godz. 12 do 2-jej. 15096

Ekonom, agronom, kawaler, otrzyma posadę. Ulica Jasna 2, Biuro pracy Dąbrowskiej. 15342

Kucharz wykwalifikowany potrzebny zaraz do Galicji, do domu prywatnego. — Zgłosić się ze świadectwami; Mazowiecka 3, stróż wskazuje. 15081

Kasjerka potrzebna jest na wyjazd do sklepu galanteryjnego z kaucją rs. 200. Chmielna 64, m. 35. 15409

Majster giserski potrzebny do jednej z większych fabryk maszyn w południowej Rosji. Wymagana jest dokładna znajomość wszystkich gałęzi tego fachu, a w szczególności odlewnia cylindrów, składowych części maszyn i odlewów wielkich rozmiarów. Oferty zaopatrzone w wyborowe świadectwa składające należy u pp. Rajchmana i Frenclera pod lit. „O. K. 100.” 1398r

Maszynistki do bielizny potrzebne zaraz. — Wronia 73, mieszk. 1. 15434

Maszynistka do bielizny potrzebna zaraz. — Elektoralna 9, m. 11. 15711

Na wyjazd do Rygi potrzebna zaraz panna kompletnie uzdolniona w kroju i krawiecczynie, na dobrych warunkach. Proszę się zgłaszać w godzinach poobiednich na ul. Świętojerską 26, mieszk. 10. 1422r

Od 1-go czerwca potrzebne są: 1) panna służąca, znająca doskonale krój i krawiecczynę oraz wszystko, co wchodzi w zakres jej obowiązków; 2) kucharka gotująca jak dobry kucharz. Wymagane są bardzo dobre rekomendacje i świadectwa. Oferty pod „Sumienność” przyjmuje Kurjer Warsz. 15628

potrzebne zdolne staniczarki za dobrem wynagrodzeniem. Nowy-Swiat 55, mieszk. 5, 3-ie piętro od frontu. 15665

potrzebni są agenci do sprzedawania artykułu sezonowego. Wiadomość: Nalewki 43, skład apteczny Heimana. 1424r

potrzebne do pracowni zdadne podręczne i do nauki. Chmielna 23, m. 15. 15666

potrzebne do krawiecczyni zaraz panny do nauki i podręczne. Sienna 23, mieszkania 18. 15581

potrzebne są panny kompletnie zdadne do staniczków i okryć. A. Horwat, ulica Leszno 2. 15650

Panny do sukien potrzebne zdolna i podręczne. Solna 12, Zielińska. 15704

potrzebne są maszynistki do bielizny. Ul. Piwna 3, pierwsze piętro, mieszkania 3. 15703

potrzebne zupełnie zdolne staniczarki i uczennice. Elektoralna 14, m. 5. 15699

potrzebny uczeń do kantoru na roczną praktykę, w wieku lat 14—15. Ulica Hr. Berga 6—13. 15697

potrzebna podręczna spódniczarka. Marszałkowska 109, m. 4. 15687

potrzebna maszynistka do bielizny. Wąski Dunaj 9, m. 6. 15682

potrzebna panna z krojem do pracowni, na wyjazd, blisko Warszawy. Mokotowska 55, Chylińska. 15677

potrzebna gospodyni w wieku średnim, z dobrymi świadectwami. Wiadomość: hotel Polski, w restauracji. 15674

potrzebne zdolne podręczne do pracowni sukien. Ul. Chmielna 21. 15614

potrzebny uczeń do stolarza meblowego. — Ordynacka 3. 15607

potrzebne panny do krawiecczyni i uczennice do magazynu Elżbiety Banachowskiej, Nowy-Swiat 59. 15594

potrzebna jest uczennica do krawatów białych. Leszno 8, m. 34. 15591

potrzebna rękawiczka do magazynu Clarisse Lardenoy, Mazowiecka 20. 15590

potrzebne podręczne do staniczków, dziewczynka do nauki, chrześcijanka. Nalewki 37. 15587

Panny potrzebne maszynistki, do dziurek i do nauki, do bielizny. Freta 7, mieszkania 9. 15553

potrzebna panna do krawiecczyni podręczna i do nauki. Chmielna 72, mieszkania 38. 15315

potrzebne do sukien potrzebne. Freta 4 drugie piętro, front. 15385

Panny kompletnie zdolne do staniczków i dziewczynki do nauki potrzebne zaraz. M. Glińska, Nowy-Swiat 41. 15387

poszukuje osoby inteligentnej do wychowania dzieci i zajęcia się gospodarstwem domowym, niewielkich wymagań, bo za ledwie mam 600 rs. rocznej pensji. Adres przyjmie kantor Kurjera pod „Osoba niewielkich wymagań.” 15249

potrzebna panna podręczna i do nauki. Ul. Wspólna 18, mieszkania 2, w bramie na parterze. 15323

potrzebna zdolna panna do szycia gorsetów na wyjazd do Rosji. Wiadomość: Nalewki 13, mieszk. 24. 15229

potrzebne są panny do roboty. Ulica Pawia 14, m. 3. 15235

potrzebna uzdolniona podręczna do kapeluszy. Ulica Królewska 51. 15227

potrzebna podręczna zaraz i do nauki. — Tamka 19, m. 22. 15586

potrzebne są panienki do nauki robót włóczkowych. Solec 111. 14672

Panny zdadne do staniczków potrzebne są zaraz do pracowni Bejster, Twarda 5. 15557

potrzebna bona Niemka do ruskiej familii. Nowo-Wielka 15, m. 5. 15712

potrzebny uczeń do Szeifsteina, Elektoralna 1. 1394r

potrzebne panny do staniczków zaraz. Elektoralna 49, m. 17. 15555

potrzebne panny kompletnie zdolne do staniczków i spódnic. Krakowskie-Przedmieście 7, m. 35. 155543

potrzebna panna do dziurek w bieliźnie męskiej. Ulica Oboźna 8, m. 18. 15312

potrzebne są panny do krawiecczyni. — Chmielna 19, m. 25. 15288

potrzebna zaraz 10 panien uzdolnionych do haftu białego. Ulica Świętokrzyska 35, mieszk. 9. 15331

Uzdolniona krawiaczka może otrzymać korzystne zajęcia. Wiadomość: Szkolna 8, mieszk. 17. 15694

Uczeń dobrej kondyty potrzebny do handlu, żelaznego R. Straussa, ul. Marszałkowska, 138. 14981

Uczniowie potrzebni są do fabryki wyrobów srebrnych Klimowicz. Ulica Długa 20. 15325

Zdolny i energiczny młody człowiek, przyziemnej powierzchowności, mówiący dobrze językami polskim, ruskim i niemieckim, może natychmiast znaleźć posadę jako agent w mieście i na wyjazd na prowincję. Pierwszeństwo mają ci, którzy przez dłuższy czas pracowali w większych interesach i posiadają chlubne świadectwa, których kopie prosimy przedstawić przy ofercie pod lit. J. G. w Biurze ogłoszeń Rajchmana i Frenclera, Senatorska 26. 1380r

Zdolne modniarki potrzebne zaraz do fabryki kapeluszy Dąbrowskiego, Żabia 2. 15634

Kupno i sprzedaż.

A. Hofera fortepian, stół dębowy składany, komoda-biurko, orzechowe ramy do luster z konsolami, sofy, szafki nocne, ekran, żardinierę, obrazy, palta damskie nowe, bielizna damską, serwety szydełkowe, obrusy nowe, resztki materij wełnianych, plastery, miedź sprzedam tanio. Nowy-Swiat 24, mieszkania 8. 15707

A. Motory gazowe używane systemu Adama, o sile 1/4, 2, 3, 6, 12, 20 i 30 koni, do odstawienia po bardzo niskiej cenie. Ludwik Hilker, Krakowskie-Przedm. 5. 1121r

Amerikan mały dwuosobowy, w zupełnie dobrym stanie, do sprzedania. Ulica Wilcza 65. 15138

Bardzo porządne urządzenie sklepowe, a mianowicie: szafy, kontuary, biuro, lustro z konsolą i szafy, tanio do sprzedania zaraz. Krakowskie-Przedmieście 7, m. 27. 15636

Do wybór kwiatów po cenach możliwie niskich poleca firma „Irys.” Tamże przyjmują się kapelusze do ubierania. Ulica Hoża 14. 15085

Do sprzedania strojne palto damskie i sukienka aksamienna. Tamże stół duży rozsuwany i tremo. Nowy-Swiat 28, m. 1, w pracowni sukien damskich. 14986

Do sprzedania krzesła gięte wyplatane, kanapka i materace włosane, za zdrowotność których odpowiada się. Oglądać można od godziny 4—6-jej, Marszałkowska 90, mieszkania 13. 15552

Dwie szafy do bielizny oraz fotelik dziecienny w trzech przedmiotach do sprzedania u stolarza, Bracka 25. 15576

Do sprzedania maszyna ręczna do szycia, prawie nowa, oraz nuty do śpiewu. Bracka 10, m. 15. 15581

Do sprzedania bryczki nowe, bardzo gustowne. Ulica Biała 3, miesz. 7. 15264

Do sprzedania sikawka do polewania ulic i ogrodów, lustro ramy złożone lok. 8 wysokości, 2 szerokie. Ul. Miodowa 16, u zegarmistrza. 1881r

Do sprzedania powóz w dobrym stanie, koła zapasowe, koń ogier kary rosły, dwa zaprzęgi do pojedynki i dwie liberje za rs. 550. Wiadomość: Warecka 1, u stangreta. 15319

Do sprzedania maszyna męska bardzo tanio. Wiadomość: Kozia 10, m. 3. 15856

Dog duński 2-letni do sprzedania. Nowy-Swiat 43, wiadomość u stróża. 15701

Dwa duże oleandry do sprzedania. Bednarska 21, miesz. 24. 15878

Elegancki kostium kremowy (drap de dames), zrobiony na sposób wiedeński, ani razu nie noszony, jest do sprzedania przy ulicy Kruczej 3, w pracowni panny Marii Zaydler. (Cena bardzo przystępna). 15649

Eleganckie rzeczy wyprzedaje, aksamitne meble, fortepian, biurko, wózek dziecienny, biżuterje, kapy i t. p. Nowo-Wielka 18, mieszkania 14, pomiędzy 8 a 8-ą wiecz. 15298

Fortepian, pianina do sprzedania, reparacje przyjmuje. Nowy-Swiat 9, Gruszczyński. 14893

Fotel, wózek żelazny na resorach dla chorego i kula. Krucza 5, m. 17. 15061

Fortepian do sprzedania z mechaniką angielską. Lombard, Długa 25. 15160

Fortepian sprzedaje. Ziota 32, miesz. 24, od 9 do 2-jej. 14289

Fortepian, pianino sprzedaje, wydzierżawiam najdogodniej, strojenia, reparacje. Jerolimowska 84, Strzelecki. 12752

Fortepian Hofera rs. 280 sprzedaje student. Chmielna 45, m. 9. 15339

Fortepian krótki, półsiodłowej oktawy, rs. 80. Leszno 69—18. 15706

Fortepiany, pianina krajowe, zagraniczne, mało używane, sprzedaje z poleceniem. Królewska 8, Tarnowski. 14352

Fortepian Beckera, kosztował rs. 700, sprzedam za 470. Orla 6, m. 43. 14351

Faetony używane dwa i wolancików nowych kilka sprzedam. Leszno 52. 15189

Faeton ostatniego fasonu, nieużywany, wypadkowo do odstąpienia. Smolna 24, m. 2, od godz. 1 do 2-jej. 15490

Garnitur mebli orzechowy kryty adamaszkiem i lustro z konsolą do sprzedania z powodu wyjazdu. Chłodna 14, m. 20. 15690

Garnitur mebli machoniowych do sprzedania tanio z powodu wyjazdu. Tamże meble kuchenne, szafka do bielizny jesionowa i łóżko oraz porcelana saska. Hoża 32, miesz. 1, od 4—8-jej po południu. 15632

Jest do sprzedania niedźwiedź dobrze tresowany. Wiadomość: Marszałkowska 141, u stróża. 15553

Jest do sprzedania wózek dziecienny trzcinowy, w dobrym stanie. Topiel 12, mieszkania 7. 15573

Kto ma do sprzedania młockarnię parową o kilie czterech do sześciu koni, adres zechce przesłać: Biuro ogłoszeń, Senatorska 26, pod „Młockarnia”. 1207r

Klacz wierzchowa arabska, bardzo ładna, do sprzedania. Marszałkowska 131. 15179

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najlepsze u R. Bohtego. Nowy-Swiat 34. 1258r

Kwiaty sztuczne są do sprzedania tanio, niezwykłe. Ul. Długa 6, m. 9. 15710

Ktoby miał prasę do kopjowania listów na kzybiu, niech złoży ofertę, podając cenę, w kantorze Kurjera pod „Prasa”. 15657

Kwiaty, kapelusze z kwiatów, po cenach przystępnych. Elektoralna 47. 15653

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najtrwalsze w specjalnej fabryce, egzystującej od 1863 r., Stanisława Baumgart, Chłodna 40. 15667

Kareta i amerykański tanio do sprzedania. Chmielna 60, m. 3, od 9—11-jej. 15069

Kareta czterookonowa i powóz mało używany do sprzedania. Krucza 9. 15058

Kasy ogniotrwałe z niebywałym dotąd sekretem, są do nabycia, ceny niskie. Marszałkowska 125, Sikorski. 9253

Korzystna wiadomość! Pozostałe po licytacji w lombardzie są do sprzedania za przystępną cenę trzy nowe ognie sikawki i wolocypedy 2-osobowy (tandem) oraz faeton i bryczka. Przemysłowa 31, w lombardzie. 15265

Koń wierzchowy wyjeżdżony do sprzedania. Krucza 27, wiadomość u stróża. 15263

Lew, jaguar i inne okazy wypchane oraz kilka tysięcy minerałów do zbicia za gotówkę lub na rozplat po kilka rubli miesięcznie. Ogrodowa 23, m. 15. 15261

Lustro duże do sprzedania. Ulica Wspólna 13—1. 15566

Meble i sprzęty kuchenne za bezcen do sprzedania. Chłodna 50, m. 7. 14614

Meble rozmaite, całe urządzenia lub pojedyncze sztuki, tanio do sprzedania. Marszałkowska 119, między Ziota a Sienną, mieszkania 15, druga brama, na parterze. 14282

Meble tanio. Garnitur czarny, orzechowy, lustro, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biurko, otomana, szafka lustrzana, firanki. Nowogrodzka 28, pierwsza brama od Marszałkowskiej, u właściciela domu. 14303

Maszyny pięknie szyjące od rs. 12 oraz kupuje, zamieniam. Dzika 20, m. 34. 15182

Młóśnikom sztuki. Wyprzedaje zbiór obrazów nowożytnych malarzy. Krakowskie-Przedm. 30, m. 6, od godz. 3—5-jej po południu. 15506

Meble miękkie atlasowe z pluszowymi wałkami, na puch, roboty paryskiej, elegancki przybór do pisania mozaikowej roboty, kwiaty paryskie, rotunda pluszowa, suknie jedwabna i bielizna damska nowa zupełnie sprzedaje się z powodu zmiany interesów. Ulica Berka 6, mieszkania 8, od 11—6-jej codziennie. 14724

Meble rozmaite nowe i używane, całe urządzenia lub pojedyncze sztuki. Wybór duży, ceny tanie. Koperski, Mokotowska 59, przy Placu św. Aleksandra. 13745

Masło centryfugalne Osmolice - Krasinek sprzedaje codziennie obecnie po kop. 45 funt biuro przyboczne Ludwika hr. Krasieńskiego, Krakowskie-Przedmieście 411/7. 11648

Maszyna Whelera-Wilsona za rs. 20. Królewska 3—16. 15248

Masło litewskie solone na pudły i funty. Mokotowska 42. 14633

Maszynę Singera nożną, mało używaną, wyjeżdżając sprzedaje. Marszałkowska 60, stróż wskaże. 15679

Mundur obywatelski, nowy, do sprzedania. Nowy-Swiat 26—13, od 10 do 2-jej. 15621

Meble różne do sprzedania. Wspólna 25, miesz. 6. 15602

Mopsy do sprzedania czystej rasy. Bielańska 20, wiadomość w sklepie. 15589

Nowe dwa tuziny krzeseł dębowych do sprzedania. Oboźna 4, miesz. 13. 15487

Na raty po kop. 50 tygodniowo: umywalki, łóżka, łóżeczka, wózki dzieciinne, wolocypedy i inne przedmioty gospodarstwa domowego. 47 Elektoralna 47. 15640

Otomane i szeslong sprzedam bardzo tanio. Bracka 19, m. 8. 15708

Obrusy jutowe eleganckie, nadzwyczaj trwałe rs. 150, kapy 2, portjery odpasowane 5. Makow, Solna 9. 15545

Otomana do sprzedania na włosach, robota dobra. Bracka 4, szwajcar wskaże. 15542

Prelołka z ruskim zaprzęgiem, amerykański bryczka do sprzedania. Leszno 82. 15299

Powozik zdalny na wies oraz trzy klacze do sprzedania. Nowy-Swiat 30, m. 4. 15028

Platforma pojedyncza i wolant do sprzedania. Miedziana 13, m. 5, zastac można od 5—7-jej. 15574

Pianino systemu amerykańskiego tanio do sprzedania. Ziota 32, m. 15. 15639

Pianino nowe do sprzedania lub wynajęcia. Długa 35—5. 15645

Rower i bryczka, rodzaj wolantu, do sprzedania. Krakowskie-Przedmieście 44. 15641

Rower za 70 rs. ostatecznie. Nowogrodzka 25, m. 4. 15691

Szół okrągły jesionowy składany 8 rs., sofka sz pudłem 5 rs., do sprzedania. Szkolna 4, stróż wskaże. 15226

Sprzedaje tanio urządzenie ogródkowe na bawarję lub restaurację. Ulica Młynarska 38. 13561

Sprzedam maszynę pończoszniczą 13 w dobrym stanie za pół ceny, z robotą. Ziota 30, stróż wskaże. 15709

Szafa potrójna do sprzedania b. tanio. Wiadomość: Wileza 35, m. 3. 15585

Suka charcica do sprzedania. Ordynacka 7, m. 13. 15652

Sprzedam żardinierki, fluty, konsole wiszące (antyki), parawan fantazyjny. Nowy-Swiat 32, u rzeźbiarza. 15700

Szarabanik koszykowej roboty, w dobrym stanie, do sprzedania. Wiadomość: ulica Ceglana 5, u stróża. 1384r

Tokarnia żelazna w dobrym stanie, z suortem, około 12 stóp długa, potrzebna. Wiadomość w hotelu Litewskim, w kantorze, do 10-jej zrana. 15297

Tanio garnitur mebli machoniowych i fotel wyścielany na biegunach. Chmielna 15, stróż wskaże. 15624

Wolocypedy mocne i trwałe sprzedaje tanio Julian Berg, Mazowiecka 16. 921r

Wolant używany, skórą kryty, mocny i chomonto angielskie do sprzedania za rs. 125. Żelazna 82, stróż wskaże. 14625

Wóz do sprzedania. Dzielnia 27, u stróża. 14898

Ważna wiadomość! Z powodu wyjazdu są do sprzedania meble na Zielonym Placu 3, u szwajcara. 15661

Włoszczyznę suszoną wyborową, funt 40 kopiejek, sprzedają sklepy W-go Bieleckiego róg Kruczej i Wspólnej i drogi Nadwiślańskiej, Nowogrodzka 15. 15620

Wózek dziecienny i paka od fortepianu do sprzedania. Sienna 26, m. 7. 15629

Z powodu zmiany interesu wyprzedaje pomniki kamienne i słupki do ogrodzeń po przystępnej cenie. Młynarska 38. 13562

Z powodu wyjazdu do sprzedania garnitur mebli w dobrym stanie, kryty juta. Ziota 22, m. 3. 15092

2 szafy dębowe rzeźbione, nowe, do sprzedania bardzo tanio. Twarda 32, m. 18. 15296

2 duże stoły dębowe bilardowe z 4-ma blatami są do sprzedania u stolarza tania. Leszno 33. 15678

Interesa handl. i mająt.

A) Kantor Komisowy, Nowosensatorska 18, wskazuje bezpłatnie adresy lokali i mieszkań letnich. 15732

A) 11,000 rubli potrzeba na pierwszy numer dóbr ziemskich. Wiadomość: adwokat przys. W-ny Kalinowski, Królewska 3. 15350

Altana do sprzedaży wody sodowej do wydzierżawienia na sezon letni na Zjeździe, obok mostu. Wiadomość: ulica Leszno 34, mieszkania 6. 15223

Apteka do sprzedania w Wilnie, potrzeba Agotówka od 10—13,000 rs. Blizsza wiadomość u M. M. Deula, Wilno, ulica Trocka. 15304

Apteki kupna poszukuje się z obrotem 3,000 do 5,000 rs. i dzierżawy z obrotem 5,000 do 8,000 rs. Wiadomość: Zychlewicz, Warta, gub. kaliska. 15586

Dom w okolicy placu św. Aleksandra pod korzystnymi warunkami do sprzedania. Nowy-Swiat 27, mieszkania 8, do 11-jej, od 3-jej do 6-jej. 14715

Do przedsiębiorstwa fabryczno-handlowego potrzebny jest częściowo kapitał 30,000 do 50,000 rs. Gwarancja bezpośrednio u odbiorców. Wiadomość u adwokata przysięgłego J. M. Kamińskiego, ul. Niecała 8. 15568

Dom drewniany do sprzedania w bliskości Nowego-Swiatu. Wiadomość: Mazowiecka 5, sklep blacharski. 15400

Do sprzedania dom murowany trzypiętrowy, dobrze procentujący. Do kupna potrzeba około 10,000 rs. Wiadomość w kancelarii reagenta W-go Kiersnowskiego, Miodowa, w sądzie okręgowym, drugie piętro, od 11 do 2-jej po południu. 15681

Interes egzystujący od lat 40, dający 60 procent, potrzebuje wspólnika z 2,500 rs. Wiadomość w kantorze drukarni, Tiomackie 13, od 3-jej po południu. 15355

Jest do sprzedania sklep z gorsetami, interes dobrze procentujący, firma znana, wiadomość ul. Zgoda 2 m. 16. 15106

Kilkaset rubli do wypożyczenia. Oferty do Kurjera dla „Mikołaja”. 15577

Kupię domek na Pradze. Oferty przyjmuje Kurjer dla „Irena W.”. 15702

Krowiarnia solidnie prowadzona, z gospodami, do sprzedania. Wspólna 37, mieszkania 1. 1418r

Kantor przewozowy Z. Morzycki i S-ka, Tiomackie 4, skutecznie przeprowadzki w mieście i do letnich mieszkań, wysła i odbiera wszelkie towary, pakuje meble, labra, szkło i t. p., poleca skrzynie po bardzo tanich cenach. 1376r

Majątek ziemski, bez serwitutów, do sprzedania, wiosk 54, folwarków 2, w pszennej glebie, z pięknym domem, ogrodem, kompletnymi zabudowaniami, inwentarzami, zasiewami, gorzelnią nowego systemu i 3,500 rs. stałego dochodu. Odległość 10 wiorst od stacji Rejowiec. Wiadomość: Rejowiec, u dra Karpieskiego. 1276r

Magle do sprzedania z powodu wyjazdu. Szeroka Freta 7. 1412r

Magle do sprzedania na wyprowadzkę lub na wies w każdym czasie. Książęca 6, róg Nowego-Swiatu. 15615

Magle wiedeńskie w dobrym punkcie są do sprzedania. Ulica Solec 75. 15578

Magle do sprzedania z powodu nagłego wyjazdu. Franciszkańska 21. 15672

Ma majątek ziemski, na którym jest Towarzystwa rs. 75,000, potrzeba rs. 38,000. Krucza 29, m. 22. 15142

Na 1-szy numer hypoteki domu w Warszawie potrzebna jest pożyczka rs. 1,250 na spłatę takiejże sumy. Łaskawe oferty proszę nadsyłać do rzędy domu 125, Marszałkowska. Tamże wiadomość o nabyciu na bardzo dogodnych warunkach domu przy głównej ulicy na Szmulowiznie, mającego własne prawo propinacji, z placem do budowy. 15094

Ma fabrykę, zakład przemysłowy, cała posesja do wydzierżawienia. Koszykowa 31, przy Marszałkowskiej. 14671

Od 1-go lipca 1892 roku posesja 1—3, ul. Zródlowa, do wydzierżawienia. Wiadomość Nowolipie 28, u rzędy domu. 15283

Obok stacji Ruda, w osadzie, do sprzedania dom, 5 pokoiów, kuchnia, spiżarnia, piwnica, oficyna, ogród owocowy, warzywny, kwiatowy pięknie urządzony; altana, sadzawka, grunt orny. Cena 4,500 rs. Wiadomość: Nowogrodzka 20, m. 6. 15464

Od 1-go lipca r. b. zdolny kuchmistrz może wziąć na siebie pokoje gościnne przy handlu win i towarów kolonialnych W. Gertnera w Nowo-Aleksandrji (Puławach). Wiadomość na miejscu. 15257

Poszukuję z kaucją do 2,500 rs. zarządu większego majątku, kasjera, magazyniera lub t. p. Wiadomość: Miodowa 12, mieszkania 27. 15287

Pralnia do sprzedania z całym urządzeniem za przystępną cenę, przy ulicy Pańskiej 38. 15305

Posesja oddzielna 4,000 łokci, z oficyną mieszkalną, stajnią, wozownią i warsztatem, na zakład kamieniarski lub inny przemysłowy, do wydzierżawienia lub sprzedania przy ulicy Dzikiej, przed rogatką powązkowską, pod 69. Wiadomość u właściciela przy tejże ulicy pod 53, gdzie również są do sprzedania rozmaitej obszerności place i posesje zabudowane. 14804

Plac w bliskości budującego się kościoła, Dzielnia 73, bardzo tanio do sprzedania. 15399

Potrzebna od 22-go czerwca suma rs. 3,000 na 1-szy numer hypoteki domu przy przynajmniej ulicy. Oferty przyjmuje kantor Kurjera pod lit. A. D. 4. 15567

Potrzebna na drugi numer hypoteki domu murowanego w Skierniewicach suma rs. 10,000, bez pośrednictwa. Nowogrodzka 9, miesz. 27, od 10-jej do 12-jej. 14842

Rubli 7,000 potrzeba pożyczki na dobrą hypotekę nieruchomości warszawskiej. Wiadomość w kancelarii reagenta Chodeckiego. 15643

Rubli 3,000 potrzeba na spłatę, na pewną hypotekę i umiarkowany procent. Oferty jasne i dokładne proszę składać w kantorze Kurjera pod adresem „Pewność”. 15705

Rubli 750—1,000 żądana jest pożyczka, procent z góry za rok. Gwarancja najpewniejsza, na żądanie 1-szy numer hypoteki. Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego pod lit. F. F. F. 15669

Rubli 8,000 potrzeba na interes bardzo dobry, nawet świetny, przynoszący przeszło 50% gwarancja jaknajpewniejsza, jaka tylko być może. Dla bliższego porozumienia się proszę o złożenie ofert w kantorze Kurjera pod 8,000 M. 15554

Restauracja jest do odstąpienia w każdym czasie z powodu słabości. Komorne tanie. Wiadomość: Chmielna 136. 1386r

Sklep spożywczo-dystrybucyjny, egzystujący od lat 15, do sprzedania. Ulica Chmielna 3. 1297r

Sklep mydlarski z dystrybucją do sprzedania. Wiadomość: ulica Żimna 7, w sklepie pieczywa. 15363

Sklep spożywczo-dystrybucyjny z powodu zmiany losu do sprzedania; targ bardzo dobry, można sprawdzić. Górczewska Droga 6, za Wolską rogatką. 15268

Sklep spożywczy z dystrybucją do sprzedania. Ulica Szkolna 2, róg Świętokrzyskiej. 15253

Sklep wiktualii do sprzedania; komorne piekarni. Wiadomość: Nowy-Swiat 31, w sklepie pieczywa. 15375

Sokołów. Dom sprzedam, cena przystępna. Marjensztadt 6, m. 39. 14199

Sklep z powodu wyjazdu do sprzedania. Ulica Wspólna 31. 14725

Sklep mydlarski z kompletnym urządzeniem za przystępną cenę do odstąpienia. Wiadomość: Nalewki 26, w kantorze firmy Jan Hoch i Syn. 15529

Sklepek spożywczy do sprzedania. Ul. Nowogrodzka 9. 15391

Szkołę frolewską kompletnie urządzoną sprzedaje. Kanonja 26, drugie piętro. 15431

Skład wódek zaraz do sprzedania z powodu wyjazdu. Chłodna 20, miesz. 1. 15597

Sklep spożywczo-dystrybucyjny sprzedam z powodu wyjazdu. Nowy-Swiat 12. 15625

Sklep wiktualii do sprzedania z powodu zmiany interesu, targu dziennego od 15 do 17 rs. Ulica Pańska 77. 15610

Sz. pp. filantropów uprasza się o pożyczkę rs. 750 dla wydobycia się z rąk lichwiarzy, na 10%. Kurjer Warszawski „A. A.” 15604

Sklep kolonialny, dobry, sprzedam niedrogo zaraz. Wiadomość: Podwale 25, w piwnicy win. 15603

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. Ul. Ogrodowa 4. 15692

Sprzedaje interes, kapitał 5,000, dla aptekarza-chemika. Elektoralna 18—2, od 3-jej do 7-jej. 1423r

Sklep kolonialny i handel win krymskich. Sistingający od lat jedenastu w mieście powiatowym, w rynku, blisko kościoła, do sprzedania. Wiadomość: Karmelicka 30, mieszkanie 16. 15693

Torowisko Glinki, odległe od Suwałk 3 wiorst, przy samej szosie, z wyrobionym handlem torfu, położone na pochyłości góry, przestrzeni m. 30, osuszone i okopcowane rowami, skutkiem obfitego nawożenia zamienione na ogrody, produkujące corocznie znaczną ilość kapusty, ogórków, cebuli. Kapuśniaki obsiane szlachetnymi trawami, dającymi 1,000 pudrów wyborowego siana. Budowlę, dom mieszkalny, stajnię, 4 szopy na skład torfu i siana. Mający chęć nabycia, zechcą się zgłosić oświadczyć lub pismienić do Suwałk, do Ceza-rego Irbajńskiego. 15598

Wspólnik z kapitałem do 4,000 rs. potrzebny do interesu przemysłowego, dającego 50%, z udziałem pracy. Gwarancja pewna, gdyż wkładem sam dowolnie rozporządzać może. Oferty przyjmuje Kurjer „A. R. 5.” 15563

Wspólniczka, osoba pojedyncza, z kapitałem 1,000 rs. lub więcej do interesu solidnego potrzebna. Nowomiejska 17, fabryka kwiatów. 15246

Z powodu zmiany interesu jest do odstąpienia sklep spożywczo-kolonialny. Nowy-Swiat 19. 15334

Z kapitałem rs. 800 można nabyć korzystny interes. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod „Kapitał 800.” 15658

Zaraz jest do sprzedania magazyn kapeluszy z powodu ważnej zmiany interesów. Ulica Marszałkowska 95. 15664

Lokale.

A) A. Wróblewski i S-ka, kantor przewo-zowy, Nowo-Senatorska 6, Filja Nowy-Swiat 12. Załatwia przeprowadzki, opakowa-nia, przewóz mebli. 1317r

A) Kantor przewo-zowy W. Zaborski, Kra-kowskie - Przedmieście 60. Uskutecznia przeprowadzki, opakowania i przewóz mebli, towarów, po cenach umiarkowanych. 13024

A) Salon trzy-okienne, pokoje umeblowa-ne, usługa. Chmielna 7, m. 5. 15351

Do wynajęcia Nalewki 15, naprzeciw św. Jerskiej sklep od frontu po magazynie towarów rosyjskich z obszernym pakamerem, okal po piekarni od 50-10 lat istniejącej w tym domu, składy, spichrze, różne sklepy i lokale przemysłowe. Całe 2-ie piętro od frontu Nalewki po fabryce pluszu. Wiadomość Sienna 78, u właścicielki domu, gdzie tylko ostatecznie porozumieć się można. 14131

Dla pojedynczych osób dwa pokoje, przedpo-kój, pokój, wodociąg, wateklozet, pokój z wspólnym przedpokojem. Ul. Mazowiecka 5. 14980

Dla doktora lub adwokata elegancki lokal, składający się z 4-ch pokoiów, przedpokojem, ze zlewem, wodociągiem, gazem, dwoma wejściami, na 1-m piętrze, od frontu, od 1 lipca. Freta 32. 14880

Do wynajęcia na czerwiec, lipiec, sierpień i połowę września, 3 frontowe pokoje, z balkonem, przedpokój i kuchnia, z meblami i wszelkimi wygodami. Wiadomość: Zórawia 30, m. 4. 15652

Do wynajęcia od 1 lipca t. r. 6 pokoiów, przedpokój, kuchnia ze spiżarnią i kłozetem, na 3-m piętrze, z 2-m balkonami na ogród Saski, w domu skanalizowanym. Graniczna 10. 15513

Dla pojedynczego lubiącego spokój i czy- stość literata, urzędnika albo emeryta, zaraz lub od 1 czerwca, jeden obszerny pokój, z wspólnym przedpokojem, na 2-m piętrze, od frontu, za 12 rs. i 3 pokoje z osobnym wejściem, na 1-m piętrze, za 18 rs. Podwale 11, mieszkania 5; od 9-jej zrana do 12-jej i od 3-jej do 7-jej wieczorem. 15266

Do wynajęcia od 1 Lipca 2 lokale, po 6 pokoiów z kuchnią, za rs. 525 i za rs. 500. Siętojska 16. 15109

Do wynajęcia od 1 lipca 1892 r. przy uli-cy Aleja Jerozolimka 105, gdzie obe-cnie składy Towarzystwa Otwockiego, plac obszerny z zabudowaniami. Blizsza wia-domość u właścicielki hotelu Drezdeńskiego, ulica Długa 38. 13069

Jest do wynajęcia dla kobiety pokój fronto- wy, na 1-m piętrze. Elekoralna 10, mie- szkania 7. 14819

Jeden lub dwa elegancko umeblowane po- koje do wynajęcia, osobne wejście. Nowy-Swiat 70, m. 11, 2-e piętro. 15651

Letnie mieszkania, 3 wiorsty od Skierniewic, w lesie sosnowym i kąpiele rzeczne, w bar-dzo suchym miejscu w Budach Grabskich, ceny niskie. 15251

Letnie mieszkania w Pludach, przed Jabło-ną w sosnowym lesie przy kolei. Wiadomość na miejscu, u pana zawiadowcy stacji, lub w Warszawie u reagenta Kiersnowskiego. 1382r

Letnie mieszkania we Włochach, przystanek L kolei Wiedeńskiej, do wynajęcia. Wiado-mość na miejscu. 14692

Letnie mieszkania Mienia, przystanek Ce- głów dwie wiorsty, las blisko, kościół, le- karz, apteka, kąpiel, produkta spożywcze na miejscu. Wiadomość: Piwna 13, u Puzyckie-go. 13935

Letnie mieszkanie: 3 pokoje i kuchnia lub Lmniej, przy przystanku Jaktorów, na fol-warku, droga wiedeńska, las sosnowy blisko, woda, 6 wiorst od Grodziska, konie na żada-nie. Wiadomość: ulica Graniczna 10, mie- szkania 4. 14045

Lokale: po 7, 4, 3 i 2 pokoje frontowe i w Loficynach, gruntownie odrestaurowane, od 1 lipca. Sienna 23. 15341

Leszno 13. Od lipca obszerna wozownia na Lskład towarów, lub inny użytek. 15343

Letnie mieszkania są do wynajęcia w mają-Ltku Moszna, 3 wiorsty od stacji Pruszków dr. żel. W.-W. Blizsza wiadomość na miej-scu w Administracji. 14477

Letnie mieszkania w willi Jedlin, prawie Lwprost Promenady Belwederskiej: 3 duże pokoje, kuchnia, werenda, 270 rubli; 2 duże pokoje, kuchnia 150. Obszerny, cieniasty o- gród. Stacja tramwajowa. 15062

Letnie mieszkania, 3 godzin koleją do stacji Czyżew, pod miasteczkiem Ciechanowcem, bardzo tanio. Wiadomość: Wiejska 19, od 9-jej do 12-jej, u pani Herman. 14982

Letnie mieszkanie blisko Warszawy, las Lsosnowy, komunikacja statkiem lub koleją Świętokrzyska 48, m. 3, od 5-jej do 7-jej po po- łudniu. 15139

Lokal: osiem lub sześć pokoiów, ze stajnią i Lwozownią zajmowany obecnie przez leka-rza, do wynajęcia od 1 lipca. Marszałkowska 131. 15175

Letnie mieszkania niedaleko Skierniewic, w Lgrodzie dużym, kąpiel, las i kościół—pro- dukta i komunikacja ułatwione, 3 pokoje rs. 60—2 pokoje rs. 30. Wiadomość: Solna 14, mieszk. 11. 15623

Letnie mieszkanie: 2 pokoje z kuchnią i o- gródkiem, za 45 rs., obok stacji Ruda. Wia-domość: Nowogrodzka 20, m. 6. 15462

Lokale różne, tanio do najęcia, od 1 lipca Llub zaraz. Złota 2. 15630

Letnie mieszkanie z całodziennym utrzyma-niem, po 25 rubli od osoby, w lesie, zdro- wotnej miejscowości, w bliskości kolei, przy szosie. Powołuje się na rekomendację osób tutajszych co rok jeżdżących. Wiadomość: Złota 27, m. 2. 15660

Letnie mieszkanie, półtorę wiorsty od Brwi- nowa, wynajmuje pałacyk 15 pokoi, w pię- knym ogrodzie położony, może być podzielo- ny po 3—4 pokoje. Wiadomość: Nowy-Swiat 29. Skład Win Potrzebskiego. 15639

Letnie mieszcz. w uroczym miejscu, w o- grodzie, od tramwaju wiorsta, bardzo tanio. Wiadomość: Elekoralna 19, w kawiarni. 15663

Lokal na szynk lub restaurację przy rogu Lulicy Karmelickiej i Dzielnej 30/13. Wiadomość u właściciela domu, na miej- scu. 15676

Na kaplicę dla ewangelickiej gminy Batti- nów od lipca potrzebny w cichym miejscu, duży salon i mieszkania. Oferty p. kaznodzie- jowi Pufal, ul. Chłonna 12, m. 5. 15506

Nowy-Swiat 1, do wynajęcia od 1 lipca, na pierwszym piętrze, od frontu, salon o trzech oknach, 5 dużych pokoi, przedpokój obszerny i kuchnia z wodociągiem, zlewem, dom skana- lizowany. Wiadomość na miejscu, u rządcy, lub właściciela domu Lothe, Muranowska 42. 15234

Na letnie mieszkanie w okolicy Otwocka Lpokój przy familji z obiadem. Wiadomość: Aleja Jerozolimka 63, m. 10. 15605

Nad brzegiem morza do wynajęcia różne mie- szkania, a także po dwie osoby za rs. 3 dziennie en pensyon. Widok 14, m. 11. 15582

Od 1-go lipca lokal z 5-u pokoi, przedpo- koj, kuchni z wodociągiem, zlewem, 2-e pię- tro. Długa 36, kąpiele. 14945

Od 1-go czerwca pokój z kuchnią, ume- blowany, z widokiem bardzo ładnym. Topiel 12, m. 7. 15572

Pokój umeblowany lub nie, z usługą. Mar- száłkowska 149, m. 11. 15221

Piwnice obszerne, przydatne na skład win lub piwa, do najęcia od 1 lipca przy ulicy Długiej 46. 14825

Pokoje pojedyncze, na 1-m piętrze, od frontu, do wynajęcia. Usługa na miejscu. Marszał- kowska 114, róg Złotej. 755r

Pokój umeblowany, z przedpokojem i ku- chnią, do wynajęcia od 1 czerwca do 15-go września. Marszałkowska 117, m. 12. 15267

Potrzebny domek sam w sobie, złożony z L5-u pokoi, ogródka, stajni, wozowni i szopy w dziedzińcu, może być w środku miasta lub dalej, byle w bliskości linii tramwajowej, do wydzierżawienia od św. Jana. Oferty z opi- sem i ceną pod W. 534 przyjmuje kantor Kur- jera. 15407

Przy ulicy Senatorskiej № 10 od 1 lipca do Lwynajęcia lokal, składający się z 5-u poko- jów na parterze, zdatny na interes przemysło- wy, (obecnie drukarnia). Wiadomość u rząd- cy. 15558

Potrzeba ładnego mieszkania frontowego, Lz wygodami, w okolicach placu Krasieński- go, Miodowej, Długiej, od lipca. Wiadomość: Świętojska 19, drugie piętro. 15593

Pokój z usługą i opalem, wejście wspólne, L10 rubli miesięcznie. Erywańska 5, mieszka- nia 17. 15583

Przystanek Brwinów, w willi W. Frisza, do wynajęcia letnie mieszkania: dom o 5-u Lpokojach umeblowany, kuchnia, duża weren- da, piwnica, park przy lesie sosnowym. Wia- domość, Senatorska 10, rządca. 15559

Przy ulicy Nowy-Swiat № 49, do wynajęcia Lpod 1-go lipca r. b. lokal, w domu fronto- wym, na 2-m piętrze: 7 pokoiów, przedpokój, garderóbka i dwa pokoje na facyacie, kuchnia, piwnica, drwalka, wodociąg i zlew. 15571

Pokój z usługą i samowarem. Zgoda № 6, Lmieszkania 6. 15668

Pokój kawalerski na parterze, od frontu, z Loddzielnym wejściem, usługą i samowarem, do wynajęcia od 1 lipca r. b. Ulica Pańska 10, wiadomość na tejże ulicy № 15, mieszka- nia 2. 15289

Pokój do odnawiania, z oddzielnym wejściem. LBracka 16, m. 24. 15714

Sklep przy ulicy Nowy - Świat № 49, do Lwynajęcia od 1-go lipca r. b., za rs. 600 rocznie. 15570

Sklep, różne lokale: frontowe, w dziedzińcu, Lsna mieszkania prywatne, zakłady przemysło- we, biura, warsztaty, od 1 lipca. Nowy-Swiat 28. 1420r

Trzy pokoje z kuchnią, dwoma alkowami, na L2-m piętrze, z balkonem, widokiem na ogro- dy, do wynajęcia zaraz lub od św. Jana. Ulica Foksal 8, dowiedzieć się można w mieszka- niu 4. 15633

Willi z ogrodem, elegancko urządzone na Lmieszkanie, lub na jaki zakład, do wyna- jęcia. Nowy-Swiat 12. 14934

W Starachowicach w Świętokrzyskiem Lwsa do wynajęcia letnie mieszkania. Okoli- ca lesista, kąpiel, rzeczna, łaźienka, sklep spo- żywczy, doktor, apteka. Wiorsta od Wierzbi- nika stacji kolei Dąbrowskiej. Wiadomość: Nowy - Świat 44, m. 16. 15608

W pałacyku z ogrodem zaraz do wynajęcia L5 pokoi, werenda, przedpokój, kuchnia, za 525 rs. rocznie. Ulica Polna 528/30, drugi dom od Mokotowskiej, blisko tramwaj. Wia- domość: Złota 39, m. 39, od 12 do 6-jej. w. 15648

Z powodu wyjazdu, do odnawiania tanio, mie- szkanie lub kwatralnie, salon z przedpo- kojem i trzema pokojami, razem lub oddzielnie, L1. piętro. Okna na ogród Kronenbergów. Ho- za 40, mieszk. 15611

Zaraz do wynajęcia pokój z przedpokojem, może być z meblami i usługą. Hoża 13, Lmieszkania 11. — Tamże do sprzedania sukna jasna. 15635

3 i 2 pokoje z kuchnią, przedpokojem, wo- dociągiem i zlewem, do wynajęcia od 1 lipca 1892. Nowolipie 17, wprost skweru. 15280

3 pokoje, zlew, wodociąg, 1-e piętro, do Lwynajęcia każdego czasu za rs. 300. — Plac św. Aleksandra 14. 15123

6 pokoi, wygody, rs. 860. Widok 9, dom L6hr. Ronikiera. 1215r

Doniesienia rozmaite.

A) Letnikom i praktycznym Paniom sprze- daje się bardzo tanie a mocne szklanki, spodki i talerze od kop. 5 sztuka. Dzbanki do mleka szklane i fantazyjne, miski i salaterki do zsiadłego mleka, tanie lampy i różne licha- rze ogrodowe, mucholapki na wies, w maga- zynie lamp F. Kozłowskiego, ul. Rymarska 7, w Warszawie, róg Leszna. Wazony i doniczki do kwiatów. Wiązki metalowe, latarnie, lam- pjony. Wypożyczam na zabawy szkło, por- celane, plater, białe stołowa, lampy. Wszelkie reparacje, odnawianie i przerabianie lamp. 14704

A) Massażystka Marja Kowalska zatwier- dzona przez urząd lekarski, massuje spe- cjalnie dzieci i kobiety. Krakowskie-Przedmie- ście. 17, m. 6. 9490

Akuszerka Bukowska przyjmuje na sta- błość, czas dłuższy lub kurację, bez meldo- wania z umieszczeniem dziecięcia. Bednarska 21. 14985

Bardzo biedna wdowa po krawcu, z dzie- ckiem, prosi o pranie, po najniższych ce- nach. Dobra 8, m. 25. 15370

Bieliznę wszelką, wyprawy, oraz znaczenie Lbskromne i wykwinne przyjmuje do roboty. Marszałkowska 105, m. 8. 15631

Bazar wyrobów kobiecych, Królewska 6, po- leca tanio: pończochy damskie, dzieciinne, skarpetki; kolory trwałe, nie wypierające się. 13967

Przeczka potrzebna do wynajęcia od 15 czer- Lwca do 1 września, na jednego konia, na resorach. Oferty przyjmuje handel towar. kol. P. Voigt, Bielawska 5. 15896

Bez prucia farbuje, pierze okrycia, sakpalta, Lbłaszczę i suknie, farbiarnia, Bednarska 21. 1244r

Czeszę panie u siebie i na mieście, Zgoda L№ 5. 14248

Dla rodziców. Zakład gimnastyki szwedz- Lkiej higienicznej i leczniczej Heleny Kuczał- skiej, czynny będzie przez lipiec, sierpień w Warszawie i w Otwocku. 14975

Dnia 3 maja zgubiono pugilesik damski zo- Lskóry czerwonej, z kalendarzem na wierzchu rok 1883—wewnątrz karty wizytowe: z Lubo- mirskich Tyszkiewiczowa, 2 fotografie i ró- żne notatki bezwartościowe. Łaskawy zna- lazca zechce odnieść na ulicę Wiejską 10, do pałacu hr. Branickiego, gdzie otrzyma wy- nagrodzenie. 15469

Dziewczynkę inteligentną, pragnącą wia- Ldo wspólnej nauki i zabawy, za opłatą mie- sięczną rs. 20. Zapewnia się rodzicielska o- pieka. Wiadomość: Wilcza 18, m. 14. 1413r

Fabryka dzetów „Deux-Amies,” Bracka L№ 25, poleca wybór: dolmanów, pelerynek, fantazyjnych okrywek, karczów, frędzli, pa- sków. Najmodniejsze fasony à jour od 1.50, kapelusze ubrane gustownie od 3 rs. Wszelkie zaś kapelusze ubierają się po 50 kop. „Deux- Amies,” 1-e piętro, wejście z podwórza. 15181

Grób murowany na Powązkach sprzedam, LAdres szwajcarowi: hotel Słowiański, Pod- wale. 15685

Kapelusze, kapotki ubieram, przerabiam, Lsfony najświeższe. Hoża 34, m. 18. 15565

Kapelusze słomkowe pióre, przerabiam, u- Lbiernam podług najnowszych modeli. Twarda 23, Twarda 6 i Szpitalna 6. 15695

Młoda inteligentna izraelitka, wyjeżdżająca Ldo Mrozów poszukuje towarzyski młodej, na wspólny koszt. Wiadomość: Twarda 10, m. 22, między 10—1. 15389

Maszyny do szycia specjalnie, najtaniej ro- Lparuje z gwarancją zakład mechaniczny. Nowogrodzka 18. 15220

Niedrogo, elegancko wykonana suknie, o- Lkrzyca, płaszcz, peleryny, żakiety. Romual- dini. Marszałkowska 116. 15373

Nagrody rs. 30: Z mieszkania 6, domu L№ 15 przy ulicy Orlej, skradzione zostały w tych dniach: 1) Broszka, okragła, dwa rzędy porettek, przedzielonych brylancikami, w środ- ku większa perła. 2) Koleczyk w środku szafi- ra, naokoło brylanciki. Za wykrycie kradzieży naznacza się powyższa nagroda. Na wzman- kowane kosztowności zwraca się uwagę pp. Ju- bilerów i właścicieli lombardów z prośbą o za- wiadomienie pod powyższym adresem, gdyby się kto z opisanymi kosztownościami zgło- sił. 15642

Obiady prywatne, czyste, smaczne, nie dro- Lgie. Marszałkowska 80—8. 14820

Od 30 kop. ubieram kapelusze, podług naj- Lświeższych fasonów. Marszałkowska 138, mieszkania 1. 15647

Pianino mający do wynajęcia zechce pozos- Ltawić adres i cenę miesięczną w kantorze Kurjera pod „Pianino.” 15514

Uczennica p. Daleszyńskiej udziela lekcyj Lukroju, pasowania i szycia, w domu i na mie- ście. Cena umiarkowana. Oferty dla „Zdol- nej” w Kurjerze. 1416r

Wyżymaczki specjalnie naprawia najtaniej Lzakład mechaniczny, Ulica Nowogrodzka 18. 15219

Wyżymaczki specjalnie naprawia najtaniej Lz gwarancją roczną parowa fabryka obsa- dek do piór stalowych „Copernicus,” z oddzia- łem pod zarządem Emanuela Gołaszewskiego galanterji metalowej. Ogrodowa 46. 12760

Zgubiono w ogrodzie Saskim albo w prze- Lżściu do Niecnej, Czystej, placem Saskim i do ogrodu Saskiego ku Marszałkowskiej i Szkolnej, zegarek złoty, damski, z łańcuszkiem składanym kluczykiem z dwoma brelokami: jedna rączka drugi chwascik w rodzaju trefli w nim dwie perelki, szafir i rubin mały. Ła- skawy znalazca raczy oddać do szwajcara ho- telu Paryzkiego, za nagrodą rs. 10. 15656

Zgubiono okulary dzieciinne № 24, w futera- Lle skórzanym, z firmą Berent i Plewiński, w przejeźcu Nowym-Swiatem od kościoła św. Aleksandra do 44, między 10-tą a 11-tą z rana w środe. Łaskawy znalazca zechce je odnieść na ulicę Zórawia 8, mie- szkania 16. 15671

Zyczę sobie przyjąć dziecko do piersi. Mar- Lszałkowska 35, m. 8. 15564

Zurnale najświeższe, najgustowniejszy krój Lsukien, M-me Henriette. Niecała 10, mie- szkania 9. 15659

3 Trebacka! Kupuje, sprzedaje wszelką u- Lżywaną garderobę, bieliznę, pościel, dywa- nany. 15646